

24.04.2017

Kokousaika 24.04.2017 16:00 - 17:19

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu
Pajamäki, Osku

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Kivekäs, Otso

Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja
Kolbe, Laura
Modig, Silvia
Männistö, Lasse
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Rantanen, Tuomas
Taipale, Kaarin
Tuominen, Hannu

varajäsen
varajäsen
varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Paavolainen, Sara

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Pajunen, Jussi
Sauri, Pekka
Viljanen, Ritva
Sinnemäki, Anni
Panhelainen, Pia

saapui 16:18, poissa: 428 - 431 §:t
kaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja

Sarvilinna, Sami

poissa: 458 §
kansliapäällikkö
poissa: 458 §

Pennanen, Sari-Anna
Pohjaniemi, Marju

johtava kaupunginasiamies
henkilöstöjohtaja

24.04.2017

Saxholm, Tuula
Summanen, Juha
Peltonen, Antti
Andersson, Victor
Hyttinen, Hannu
Härmälä, Timo
Matikainen, Kristiina
Mickwitz, Leena
Rautanen, Marja-Liisa
Thoden, Annikki
Vallittu, Anja
Linden, Timo
Kari, Tapio
Menna, Lauri
Rinkineva, Marja-Leena

rahoitusjohtaja
hallintojohtaja
hallintopäällikkö
poistui 17:14, poissa: 449 - 459 §:t
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
saapui 16:06, poissa: 428 - 430 §:t
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
vs. kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
vs. apulaiskaupunginsihteeri
viestintäpäällikkö
hallintoasiantuntija
elinkeinojohtaja
asiantuntija
saapui 16:41, poistui 17:12, läsnä:
osa 443 §:ää

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki
kaupunginhallituksen puheenjohtaja
428 - 459 §:t

Esittelijät

Jussi Pajunen
Ritva Viljanen
Anni Sinnemäki
Pia Panhelainen
Pekka Sauri

kaupunginjohtaja
428 - 431, 438 ja 441 - 445 §:t
apulaiskaupunginjohtaja
432, 433, 450 ja 458 §:t
apulaiskaupunginjohtaja
434 - 436, 439, 440 ja 451 - 457 §:t
va. apulaiskaupunginjohtaja
437 ja 459 §:t
apulaiskaupunginjohtaja
446 - 449 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna
hallintoasiantuntija
428 - 459 §:t

24.04.2017

---

§	Asia	
428	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
429	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
430	Kj/1	V 3.5.2017, Valtuutettu Emma Karin aloite Vantaan Energian irtautumiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta
431	Kj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite Mellarin asukastilan tilanteen korjaamiseksi
432	Sj/1	V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta
433	Sj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhlavuonna
434	Kaj/1	V 3.5.2017, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite pyöräilijöiden ajolinjojen merkitsemisestä Elielinaukiolle
435	Kaj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Guggenheim-hankkeelle varatun maa-alueen kehittämisestä
436	Kaj/3	V 3.5.2017, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite sukupuolineutraalien WC-tilojen järjestämisestä kaupungin tiloihin
437	Stj/1	V 3.5.2017, Valtuutettu Petra Malinin aloite sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista
438	Kj/3	V 3.5.2017, Kaupunginvaltuustoon valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi 1.6.2017 alkavaksi vaalikaudeksi valitut
439	Kaj/4	V 3.5.2017, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) seurantaraportti 2017
440	Kaj/5	V 3.5.2017, Sofiankatu 4:n kiinteistön muutoksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
441	Kj/3	Asiakirjahallinnon periaatteet ja johtavan viranhaltijan nimeäminen
442	Kj/4	Lainan myöntäminen Koy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle ja Koy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle
443	Kj/5	Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
444	Kj/6	Kaupunginvaltuuston 19.4.2017 tekemien päätösten täytäntöönpano

24.04.2017

445	Kj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
446	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
447	Ryj/1	Munkinpuiston puistosuunnitelman hyväksyminen, Munkkiniemi (VIO 5823/1-4)
448	Ryj/2	Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelman hyväksyminen, Tapaninkylä nro VIO 5838/1
449	Ryj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
450	Sj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
451	Kaj/1	Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi toimijoiden osallistumismahdollisuuksista asuntohankkeissa
452	Kaj/2	Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi kunnallistekniikan rakentamisen aikataulutuksesta
453	Kaj/3	Valtuutettu Kaarin Taipaleen toivomusponsi ARA- ja välimuodon tavoitteiden toteutumisesta
454	Kaj/4	Lausunnon antaminen Uudenmaan liitolle Uudenmaan 2. vaihemaa-kuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta
455	Kaj/5	Toimistotontin myyminen Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle (Pasila, tontti 17015/1)
456	Kaj/6	Lauttasaaren tonttien 31052/13 ja 14 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12456)
457	Kaj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
458	Stj/1	Oy Apotti Ab:n osakassopimuksen muuttaminen ja uusien kuntien liittyminen järjestelmän käyttäjiksi
459	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

24.04.2017

Kj/1

§ 428

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Laura Rissasen sekä varatarkastajiksi Laura Kolben ja Kaarin Taipaleen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjan varatarkastajaksi Mirka Vainikan sijasta Kaarin Taipaleen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Laura Rissasen sekä varatarkastajiksi Laura Kolben ja Mirka Vainikan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Kj/2

§ 429

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Kj/1

§ 430

V 3.5.2017, Valtuutettu Emma Karin aloite Vantaan Energian irtautumiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta

HEL 2017-000741 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää yhteistyössä enemmistöomistaja Vantaan kanssa omistajaohjaustoimet, joiden tavoitteena on Vantaan Energia Oy:n irrottautuminen Fennovoiman ydinvoimahankkeesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Helsingin kaupunki omistaa 40 %:a ja Vantaan kaupunki 60 %:a Vantaan Energia Oy:n osakkeista. Vantaan Energia Oy on siten Vantaan kaupungin tytäryhteisö ja Helsingin kaupungin osakkuusyhteisö.

Vantaan kaupungilla on käsittelyssä vastaavan sisältöinen valtuustoa-loite. Vantaan Energia Oy on antanut lausunnon Vantaan kaupungille aloitteeseen liittyen. Lausunto on liitteenä 1.

Vantaan Energia -konsernin toiminnan päätavoitteina ovat sähkön ja kaukolämmön luotettava toimittaminen asiakkaille sekä yhtiön arvon kasvattaminen. Luotettavaan toimintakykyyn liittyy oleellisena osana yhtiön tuotantokyvyn ja -kapasiteetin varmistaminen myös tulevaisuudessa. EU:n ja kansainvälisten sopimusten asettamat haasteelliset tavoitteet hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi vaativat Vantaan Energialta jatkuvasti panostuksia sekä päästökaupan ulkopuolisen tuotannon että uusiutuvaan energiaan perustuvan energiantuotannon lisäämiseen. Näin toimien yhtiö samalla jatkaa fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon vähentämistä. Yhtiön tavoitteena on ollut jo pitkään varmistaa oma sähköntuotantokykynsä mahdollisimman monipuolisella tuotantopaletilla.

Vantaan Energia Oy:n näkemyksen mukaan sähkön tuontiriippuvuus tulee lähivuosina kasvamaan vanhojen perusvoimantuotannon laitosten tullessa käyttöikänsä päähän, ellei tehdä korvausinvestointeja toimitusvarmaan perusvoimantuotantoon. Ydinvoima on yhtiön näkemyksen mukaan yksi edullisimmista perusvoimantuotantomuodoista ja sen kilpailukyky paranee tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseen tähtäävien toimien johdosta.

Vantaan Energia Oy:ltä saadun tiedon mukaan yhtiön hallitus arvioi kaikkiin investointihankkeisiin osallistumisista päättäessään laajasti hankkeiden riskejä, mahdollisia toteutumisskenaarioita ja niiden vaikutuksia yhtiöön sekä hankkeiden kannattavuuteen. Fennovoiman ydinvoimahankkeen investointi on suuruudeltaan noin 15 %:a Vantaan Energian koko investointivolyymistä, eikä siten ole määrältään sellainen, että hankkeen epäonnistuminen vaarantaisi yhtiön talouden ja aiheuttaisi vahinkoa kaupungin veronmaksajille.

Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimahanke ei sisällä kannattavuuden tai riskien näkökulmasta yhtiön muita investointihankkeita suurempia riskejä. Vantaan Energian mukaan yhtiön kustannusriskiä pienentää muun muassa se, että Fennovoima Oy toimii ns. Mankala-periaatteella, jossa yhtiö toimittaa osakkeenomistajille tuottamaansa sähköä omakustannushintaan omistusosuuksien suhteessa. Voimaosakeyhtiö SF:n ja sen osakkeenomistajien, Vantaan Energia Oy mukaan lukien, Mankala-vastuu Fennovoiman kustannuksista alkaa vasta ydinvoimalaitoksen kaupallisesta käyttöönotosta, joka tapahtuu arviolta vuonna 2024. Tämä rajoittaa merkittävästi Voimaosakeyhtiö SF:n ja sen osakkeenomistajien riskiä rakennusaikana ottaen huomioon, että laitos hankitaan kiinteään hintaan mahdollisen viivästymisen lisäkustannusten

jäädessä toimittajan vastuulle. Kaupallisen käyttöönoton jälkeenkin Mankala-vastuu rajoittuu yhtiöjärjestyksen määräyksellä ainoastaan sähkön ja muun energian tuotannosta ja hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi laitostoimittajan kanssa on sovittu sähkön omakustannushintaan vaikuttavista takuista, jotka pienentävät oleellisesti kaupallisen toiminnan alkuvuosien riskiä.

Vantaan Energia Oy:n mukaan Hanhikivi 1 -laitoksen kustannukset Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeenomistajille eivät ole muuttuneet, ja laitostoimittaja on sitoutunut sekä Fennovoimalle että Säteilyturvakeskukselle ilmoittamiinsa aikatauluihin. Aikataulut perustuvat ydinvoimalaitoksen kaupallisen käyttöönoton alkamiselle vuonna 2024.

Vantaan Energia Oy:ltä saadun tiedon mukaan Euroopassa käynnissä olevien ydinvoimahankkeiden ongelmia on analysoitu ja todettu suunnittelun ratkaiseva merkitys hankkeen laadukkaalle toteuttamiselle. Korkealaatuisella suunnittelulla varmistetaan, että rakentamisvaiheessa tehtävät mahdolliset muutokset jäävät vähäisiksi ja hanke etenee tarkoituksenmukaisesti. Hanhikivi 1 -hankkeessa suunnitteluaineiston oikeellisuutta ja laatua on painotettu ja ydinturvallisuuteen liittyvät vaatimukset ja tavoitteet on kirjattu laitostoimitussopimukseen. Sopimuksessa edellytetään useassa kohdassa nimenomaan Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen ja määräysten noudattamista. Laitostoimittaja on sitovien sopimusvelvoitteiden noudattamiseksi kasvattanut hankkeeseen kohdistamiaan resursseja sekä siirtänyt siihen kokeneimpia työntekijöitään.

Vantaan Energia Oy:n näkemyksen mukaan rakentamislupaprosessin aikataulua tärkeämpiä hankkeen kannalta ovat ydinturvallisuuden varmistaminen, ydinenergiälainsäädännön noudattaminen ja laitostoimittajan korkealaatuinen suunnitteluaineisto.

Vantaan Energia Oy:n mukaan välimiesoikeus käsitteli Kestra Oy:n sitoutumista Fennovoiman ydinvoimalahankkeen jatkorahoitukseen. Yhtiön ei katsottu antaneen sitovaa osallistumisilmoitusta, eikä se siten osallistu Fennovoima-hankkeen jatkorahoitukseen. Kestra Oy jatkaa kuitenkin ainakin toistaiseksi osakkeenomistajana Voimaosakeyhtiö SF:ssä. Välimiesoikeiden päätös ei vaikuta myöskään Voimaosakeyhtiö SF:n muiden osakkeenomistajien sitoutumiseen. Vantaan Energia Oy:n mukaan yhtiö ja kaikki muutkin Voimaosakeyhtiö SF:n osakassopimuksen allekirjoittaneet osakkeenomistajat, ovat kiistattomasti sitoutuneet hankkeeseen ja sen jatkorahoitukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan Energia Oy on osakeyhtiönä itsenäinen juridinen toimija. Osakeyhtiölain (624/2006) 1 luvun 5 §:n mukaan osakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Saman luvun 7

§:n mukaan osakeyhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua. Yhtiön tarkoituksen mukaisesti toimimista on pidettävä yhtiön edun mukaisena.

Vantaan Energia Oy:n yhtiöjärjestyksessä ei ole määrätty yhtiölle voiton tuottamisesta poikkeavaa toiminnan tarkoitusta. Yhtiön hallitus tekee osakeyhtiölain mukaisen yleistoimivallan nojalla päätökset esimerkiksi merkittävistä investointihankkeista yhtiön toiminnan tarkoitus huomioon ottaen.

Kaupunginvaltuuston 25.5.2016, § 138 hyväksymää konserniohjetta voidaan soveltuvin osin hyödyntää kaupungin osakkuusyhteisöjen ohjauksessa. Konserniohjeen mukaan kaupunki muun muassa noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuuja-koja.

Kaupunginhallituksen 26.4.2011, § 431 hyväksymien kaupungin nettobudjetoituja yksiköitä, liikelaitoksia sekä konserniyhteisöjä koskevien omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Oy:n toimintaa koskevana tavoitteena ovat kilpailukykyiset energiapalvelut.

Vantaan Energia Oy:n hallitus on tehnyt Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1 -ydinvoimalahankkeen osalta päätöksen yhtiön sitoutumisesta ydinvoimalahankkeeseen liiketaloudellisin perustein. Yhtiö pitää osallistumisestaan Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen strategiansa mukaisena ja perusteltuna tapana varmistaa yhtiön pitkän ajan tuotantokykyä.

Helsingin kaupungin ei yhtiön vähemmistöomistajana tule omistajaohjauksen keinoin puuttua yhtiön hallituksen tekemään ja sen toimivaltaan kuuluvaan investointipäätökseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kari Emma ym. valtuustoaloite kvsto 18.1.2017 asia 46
- 2 Vantaan Energian lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

24.04.2017

Kj/1

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Kj/2

§ 431

V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite Mellarin asukastilan tilanteen korjaamiseksi

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Palautusehdotus:

Silvia Modig:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian valmisteluun siten, että uuteen ostoskeskukseen syntyvät uudet pysyvät tilat Mellunmäki seuran ylläpitämälle asukastalolle Mellarille varmistetaan. Samalla kaupunki etsii ratkaisua väliaikaisen tilan toiminnan jatkuvuuden mahdollistamiseksi.

Kannattaja: Laura Rissanen

Silvia Modig peruutti palautusehdotuksensa, jonka jälkeen kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että kaupunginhallitus selvittää yhdessä Mellunmäki-seuran

kanssa toteuttamiskelpoisimman ratkaisun asukastilan tilanteen korjaamiseksi ja mahdollisuudet Mellarin toiminta-avustuksen jatkamisesta nykyiseen tapaan.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin sekä aikaisemmin Yrjö Hakasen samaan aiheeseen liittyvästä toivomusponnesta annettuun selvitykseen ja toteaa yhteenvedona seuraavaa:

Mellarin asukastila on toiminut sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksena Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa ostoskeskustiinteistössä. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksella ei ole enää päivätoimintaa Mellunmäen ostoskeskuksen kiinteistössä ja virasto on luopunut vuokratiloistaan. Kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiö Mellunmäen liike- ja toimintakeskuksen Mellarin käyttämien huonetilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Mellunmäen ostoskeskuksen asemakaavan muutosehdotuksen 2.3.2016. Kaavamuutoksen myötä vanha ostoskeskus tullaan purkamaan ja tilalle rakennetaan uusia asuintaloja ja jonkin verran liiketilaa. Tämän hetkisen tiedon mukaan ostoskeskuksen purkutyöt alkavat kesäkuussa 2017. Kaupungin omistukseen ei tule tiloja uudesta hankkeesta.

Kiinteistöviraston tilakeskus hankkii kaupungin omaa palvelutuotantoa varten tarvittavat tilat sekä rakennuttamalla uusia rakennuksia ja perusparantamalla olemassa olevia tiloja että vuokraamalla tai ostamalla olemassa olevia tiloja. Hallintokunnat maksavat käyttämistään tiloista sisäistä vuokraa. Kiinteistöviraston tilakeskus tarjoaa ulkopuolisille käyttäjille tiloja kaupungin omistamasta tilakannasta silloin, kun tiloille ei löydy omaa käyttöä ja tiloista ei kuitenkaan ole mahdollista luopua. Kiinteistöviraston tilakeskus huolehtii lisäksi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin asumisoikeus Oy:n omistuksessa olevia liiketilojen välivuokrauksesta kaupungin ulkopuolisille käyttäjille.

Kaupungin omistamat vapaat ulkopuolisille tarjolla olevat tilat löytyvät kiinteistöviraston tilakeskuksen verkkosivuilta. Kiinteistövirasto perii kaupungin ulkopuolisilta tahoilta tiloista markkinaehtoista vuokraa. Mahdollinen tiloissa tapahtuvan toiminnan tukeminen tulee järjestää läpinäkyvästi esimerkiksi kaupunginhallituksen myöntämällä vuokratukentakuksiin kohdistettavilla asukasosallisuusavustuksilla.

Mellarin asukastilalle on etsitty vaihtoehtoja kaupungin tyhjästä tiloista, mutta ne eivät ole olleet yhdistykselle sopivia.

Nuorisolautakunta toteaa aloitteesta antamassaan lausunnossa, että Mellunmäen läheisyydessä sijaitsee Vesalan nuorisotalo, jonka tilojen käyttö asukastila Mellarin toimintaan voisi olla ainakin osittain mahdollista. Lausunnon mukaan nuorisoasiainkeskuksen tilat ovat maksuttomia yhdistyksille joiden kotipaikka on Helsinki.

Nuorisolautakunnan lausunnon mukaan Mellunmäessä sijaitsee myös Me-säätiön Me-talo, jonka toimintaa koordinoi 09 Helsinki Human Rights -säätiö. Me-talojen tavoitteena on vähentää eri asuinalueiden välistä eriarvoisuutta ja parantaa ihmisten hyvinvointia. Mellunmäen Me-talossa toiminnan tarkoituksena on koota alueen eri toimijat kehittämään asukkaiden toiveista ja tarpeista nousevaa toimintaa. Erityistä huomiota kiinnitetään moniammatilliseen yhteistyöhön kunnan palveluiden, koulujen, päiväkotien, seurakuntien, järjestöjen ja muiden alueiden toimijoiden kanssa.

Yrjö Hakasen asukastila Mellarin ja kirjaston suunnittelua koskevan toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on todettu, että kulttuurikeskus ja sosiaali- ja terveystieteiden keskus ovat luopuneet alueelle aikaisemmin suunnitellusta monitoimitalosta ja tiivistäneet toimintojaan olemassa oleviin kiinteistöihin. Lisäksi em. toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on todettu, että Laakavuoren korttelitalon peruskorjauksen, jonka toteutus on ohjelmoitu talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosille 2023-2024, suunnittelun yhteydessä voidaan selvittää asukkaiden yhteistilojen mahdollisuutta.

Yrjö Hakasen asukastila Mellarin ja kirjaston suunnittelua koskevan toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on lisäksi todettu, että asukastalojen sijaintia tulisi tarkastella myös koko kaupungin näkökulmasta. Kaupungissa on paljon katvealueita, joissa asukastiloja ei ole kaupungin, järjestöjen eikä asukkaiden ylläpitäminä.

Kaupunginhallitus myöntäessään asukasosallisuusavustukset vuodelle 2017 hylkäsi Mellunmäki-seura ry:n avustushakemuksen, koska hakija ei toimittanut avustusohjeiden mukaan vaadittavia liitteitä useista pyynnöistä huolimatta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

24.04.2017

Kj/2

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 384

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.04.2017 § 102

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Helena Kantolan Mellarin asukastilan tilanteen korjaamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystoimintaa varten virastolla oli aiemmin vuokrattuna tiloja Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa rakennuksessa. Mellarin asukastila toimi silloin sosiaali- ja terveystoimintaa varten vuokralaisena samoissa tiloissa.

Sosiaali- ja terveystoimintaa varten virastolla ei ole enää päivätoimintaa Mellunmäen ostoskeskuksen kiinteistössä ja virasto on luopunut vuokratiloistaan. Ostoskeskuksen kiinteistö tullaan purkamaan kesällä 2017.

Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa uusien tilojen järjestämisestä ja vuokraamisesta Mellunmäki-seuralle.

Mellunmäki-seuran asukastila ei ole sosiaali- ja terveystoimintaa varten.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

24.04.2017

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 30.03.2017 § 24

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Asukastila Mellari on ollut Mellunmäessä sijaitseva n. 650 m² asukas-, kulttuuri- ja vapaa-ajantila. Se on otettu käyttöön vuonna 2008 paikallisen asukasjärjestön aloitteesta. Mellarin toiminta on pyörinyt Mellunmäki-seuran sekä kaupungin eri toimijoiden yhteisvoimin. Se on tarjonnut tilat erilaisille tapahtumille, kursseille, kokouksille, paikallisille kehittämishankkeille ja projekteille sekä sosiaali- ja terveystalouden palveluille. Tällä hetkellä asukastila Mellari on suljettu, koska Mellunmäki-seura ei ole saanut avustusta aiemman hallituksen epäselvän taloustilanteen takia. Asukastilat tullaan purkamaan kesäkuussa 2017. Tällä hetkellä Mellarilla on käytössään samassa rakennuksessa oleva aulatila 31.5.2017 asti.

Mellunmäki-seura on kartoittanut uusia tiloja Tilakeskuksen kanssa kaupungin tyhjästä tiloista, mutta ne eivät ole olleet sopivia yhdistykselle.

Nuorisoasiainkeskus näkee tärkeänä asukastoiminnan turvaamisen ja tilaratkaisun löytymisen toiminnalle jatkossakin. Asukastila on tärkeä osa alueen palveluverkkoa, joka huomioi kaikki ikäryhmät, vaikka painotus onkin aikuisväestössä. Alueen asukkaiden palveluita kehitettäessä on myös tärkeää huomioida nuorten kuuleminen uuden kuntalain sekä nuorisolain mukaisesti.

Nuorisoasiankeskuksella ei ole tiloja Mellunmäessä, mutta sen läheisyydessä sijaitsee Vesalan nuorisotalo (700m metroasemalta), jonka tilojen mahdollinen käyttö asukastila Mellarin toimintaan voisi ainakin osittain olla mahdollista. Nuorisoasiankeskuksen tilat ovat maksuttomia yhdistyksille joiden kotipaikka on Helsinki.

Mellunmäessä sijaitsee myös Me-säätiön Me-talo osoitteessa Jänkäpolku 1 G. Talon toimintaa koordinoi 09 HHR (Helsinki Human Rights). Me-talojen tavoitteena on vähentää eri asuinalueiden välistä eriarvois-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

24.04.2017

Kj/2

tumista ja parantaa ihmisten hyvinvointia. Mellunmäen Me-talossa toiminnan tarkoituksena on koota alueen eri toimijat kehittämään asukkaiden toiveista ja tarpeista nousevaa toimintaa. Erityistä huomiota kiinnitetään moniammatilliseen yhteistyöhön kunnan palveluiden, koulujen, päiväkotien, seurakuntien, järjestöjen ja muiden alueiden toimijoiden kanssa. Me-talosta ei tällä hetkellä kuitenkaan löydy Mellarin toiminnalle tiloja koska mm Laakavuoren ala-aste tarvitsee sieltä tiloja remontin takia.

Esittelijä

osastopäällikkö
Katri Kairimo

Lisätiedot

Sari Nybäck, suunnittelija, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 23.03.2017 § 135

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Helena Kantolan yms. valtuustoaloitteesta, joka koskee Mellarin asukastilan tilanteen korjaamista, seuraavan lausunnon:

Mellarin asukastila on toiminut sosiaali- ja terveystieteiden vuokralaisena Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa rakennuksessa. Kaupunki omistaa Mellarin käyttämien huonetilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Mellunmäen liike- ja toimintakeskuksen osakkeet. Yhtiön osakkaiden vireille panemana kiinteistössä on käynnistynyt kiinteistökehityshanke, jonka myötä vanha ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle rakennetaan asuintalo ja jonkin verran liiketilaa. Purkutyöt alkavat tämän hetken tietojen mukaan kesäkuussa. Kaupungin omistukseen ei tule tilaa uudesta hankkeesta.

Kiinteistöviraston tilakeskus hankkii kaupungin omaa palvelutuotantoa varten tarvittavat tilat joko ostamalla, vuokraamalla tai rakennuttamalla. Hallintokunnat maksavat tiloista kustannusperusteista vuokraa. Ulkopuoliseen käyttöön kaupunki ei hanki tiloja. Kaupunki voi tarjota ulkopuolisille käyttäjille tiloja kaupungin omistamasta tilakannasta, joka ovat vapautuneet kaupungin omasta käytöstä.

Myös aravayhtiöiden liiketilat ovat kiinteistöviraston vuokrauksessa ja niitä tarjotaan vuokralle ulkopuolisille tahoille.

24.04.2017

Kj/2

Kaupungin omistamat vapaat liiketilat löytyvät kiinteistöviraston tilakeskuksen sivuilta. Kiinteistövirasto perii kaupungin ulkopuolisilta vuokralaisilta markkinavuokraa. Kiinteistövirasto ei voi subventoida vuokrien kautta ulkopuolista toimintaa, vaan tuesta vastaa toimintaa lähinnä oleva hallintokunta.

Mellarin asukastilalle on etsitty vaihtoehtoja kaupungin tyhjästä tiloista. Tarjotut vaihtoehdot eivät ole olleet sopivia yhdistykselle.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366
sisko.von.behr(a)hel.fi

24.04.2017

Sj/1

§ 432

V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Otso Kivekäs:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

- Kaupunginhallitus pitää kieltenopetuksen varhaistamista kannatettavana ja kehottaa valmistelemaan käytännön laajentamista syksystä 2018 kaikkiin kouluihin joissa toiminta luontevasti onnistuu.
- Kaupunginhallitus pitää myös tärkeänä, että syksyllä 2017 käynnistettyä kielirikastetun esiopetuksen pilotteja seurataan ja toimintaa pyritään laajentamaan vuodelle 2018

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Otso Kivekkään palautusehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 34 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vieraan kielen opiskelu mahdollistetaan alakoulun ensimmäiseltä luokalta alkaen. Samalla tarjotaan kielikerhoja ja lisätään kielikylpyä ja -suihkuja osana varhaiskasvatusta. Aloitetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa valmistelu, jossa tutkitaan näiden toimenpiteiden lisäksi uusia keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla 13 suomenkielisessä koulussa Helsingin 76:sta suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Helsingin kaupungin suomenkielisissä kouluissa ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa kaikille oppilaille viimeistään 3. luokalla.

Jos kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen, tämä edellyttää lisärahoitusta. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Vuotuinen kustannus yhteensä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa olisi noin 2,5 milj. euroa.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylvyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Vuosiluokilla 1-6 kielikylpyopetusta on kuudessa suomenkielisessä koulussa ja vuosiluokilla 7-9 viidessä suo-

menkielisessä koulussa. Osa kouluista tarjoaa vuosiluokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetus-tuokioissa (ns. kielisuihkutus).

Varhaiskasvatusvirastossa on varauduttu kielirikasteisen esiopetuksen kokeiluun päiväkotien esiopetuksessa toimintavuonna 2017–2018. Kielipainottunutta toimintaa pilotoidaan sovitulla alueilla kielirikasteisen esiopetuksen periaatteiden mukaisesti.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä. Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 OPH.)

Tehtävään palkataan neljä äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvaa lastentarhanopettajaa, jotka vastaavat toiminnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta. Kielirikasteisen esiopetuksen kokeilu käynnistetään syksyllä 2017.

Kielirikasteisen esiopetuksen käynnistämistä ehdotetaan seuraavilla kielillä: venäjä, espanja, ranska ja englantia.

Helsingin opetusviraston suomen- ja ruotsinkielinen linja ovat yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa hakeneet Opetushallituksen perusopetuksen järjestäjille suunnattua avustusta kielenopetuksen varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Haku liittyy Uusi peruskoulu -ohjelman kieltenopetusta koskevaan kokeiluun. Hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden kautta laajennetaan varhennetun kielen ja kielisuihkutuksen tarjontaa. Haun yhteydessä kouluilta kysyttiin halukkuutta kielenopetuksen varhentamiseen. Kouluista 20 ilmoitti halukkuutensa kielenopetuksen varhentamiseen jo syksystä 2017 ja 12 koulua ilmoitti halukkuutensa kielisuihkutuksen antamiseen kielivalintojen tueksi. Varhennetun kielenopetuksen laajentamisessa huomioidaan alueellinen tasa-
puolisuus.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

24.04.2017

Sj/1

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 388

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 07.03.2017 § 30

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloitteesta vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta perusopetuksessa sekä kielikerho- ja kielisuihkutarjonnan lisäämisestä varhaiskasvatuksessa:

Varhaiskasvatusvirastossa on varauduttu kielirikasteisen esiopetuksen kokeiluun päiväkotien esiopetuksessa toimintavuonna 2017–2018. Kie-

lipainottunutta toimintaa pilotoidaan sovituilla alueilla kielirikasteisen esiopetuksen periaatteiden mukaisesti.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä. Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 OPH.)

Tehtävään palkataan neljä äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvaa lastentarhanopettajaa, jotka vastaavat toiminnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta. Kielirikasteisen esiopetuksen kokeilu käynnistetään syksyllä 2017.

Kielirikasteisen esiopetuksen käynnistämistä ehdotetaan seuraavilla kielillä ja alueilla:

- Itäinen suurpii (Myllypuro) – venäjä
- Keskinen suurpiiri (Käpylä) – espanja
- Koillinen suurpiiri (Pihlajisto ja Latokartano) – ranska
- Pohjoinen ja koillinen suurpiiri (Maunula ja Siltamäki) – englantia

Alueet kokeilulle on valikoitu yhdessä perusopetuksen järjestäjien kanssa, jotta lapsille saataisiin mahdollisimman sujuva opinpolku ja opetuksen jatkumo. Alueiden valinnassa on tarkasteltu myös yksityisten palvelujentuottajien tarjoamaa kielipainotteista esiopetusta, jotta vältetään päällekkäisyydet tarjonnassa.

Kielten oppimisen pilotointiin päiväkodeissa on varauduttu 150 000 euron määrärahalla. Lisäksi olemme mukana Kielirikas Helsinki -hankkeessa, jossa kielten opetuksen varhentamiseen, seurantaan ja kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa on haettu Opetushallituksen jakamaa valtionavustusta.

Kielirikas Helsinki -hankkeen tavoitteena on monikielinen Helsinki, jossa kaupungin rikas kielivaranto sekä tukee oppimista että houkuttaa lapsia uusien kielten äärelle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että helsinkiläisillä lapsilla on entistä varhaisemmin ja entistä monipuolisemmin mahdollisuus oppia eri kieliä jo esiopetuksesta alkaen.

1. Varhennetaan kielten oppimista ja rohkaistaan monipuolisen kielivarannon luomiseen esi- ja perusopetuksessa siten, että kaupungin eri alueilla olisi monipuoliset mahdollisuudet varhennetun kielen aloittamiseen.
2. Kehitetään systemaattisesti varhennettua pedagogista kielipolkua esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen yhteistoiminnan kautta.
3. Mahdollistetaan kielirikasteisen opetuksen mukaisia toiminnallisia tuokioita esiopetuksen ja perusopetuksen yhteisissä ryhmissä.
4. Kartoitetaan huoltajien kielitoiveita ja ajatuksia kielten opetuksesta koko kaupungin laajuisesti, sekä rohkaistaan kartoituksen tulosten pohjalta kouluja lisäämään uusia harvinaisempia kieliä koulujen kieliohjelmiin.
5. Lisätään monipuolisella ja varhennetulla kielitarjonnalla lähikoulujen vetovoimaa.
6. Tiedotetaan kielten opiskelun merkityksestä lapsen opinpolulla, osana identiteetin kehittymistä ja tulevassa työelämässä hyödyntäen yhteistyökumppaneiden ja elinkeinoelämän toimijoiden verkostoja.
7. Vahvistetaan oppiaineiden välistä yhteistyötä luomalla rakenne, jossa kielten opetus on vakiintuneesti tiiviinä osana vähintään yhden oppimiskokonaisuuden opetusta lukuvuoden aikana.
8. Tuetaan ruotsinkielisen esi- ja alkuopetuksen kaksikielisten (suomi/ruotsi) oppilaidenkielellistä kehitystä ja herätetään halu suomen kielen opiskeluun.
9. Tuetaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaiden suomenkielen oppimäärän ryhmävalintaa.
10. Rohkaistaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaita valitsemaan A2-kieleksi ranska tai saksa tavallisemman englannin sijaan.

Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kieli-
kylvyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha Levo: Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kielikylyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Juha Levon tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Opetuslautakunta 07.03.2017 § 31

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää tärkeänä kielenopetukseen kohdistuvia kehittämistoimia ja kielenopetuksen varhentamista.

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla 13 suomenkielissä koulussa Helsingin 76:sta suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Helsingin kaupungin suomenkielissä kouluissa ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa kaikille oppilaille viimeistään 3. luokalla.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällystä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen hakeudutaan soveltuvuuskokeella. Suppea kaksikielinen opetukseen voi osallistua kaikki kyseisen koulun oppilaat. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylvyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Vuosiluokilla 1-6 kielikylpyopetusta on kuudessa suomenkielisessä koulussa ja vuosiluokilla 7-9 viidessä suomenkielisessä koulussa. Osa kouluista tarjoaa vuosiluokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetustuokioissa (ns. kielisuihkutus).

Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa A1-kielen opetus on varhennettu alkavaksi toiselta vuosiluokalta. A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi. Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englantia, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen. B2-kielen opetus on varhennettu aloitettavaksi seitsemänneltä vuosiluokalta.

Helsingin opetusviraston suomen- ja ruotsinkielinen linja ovat yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa hakeneet Opetushallituksen perusopetuksen järjestäjille suunnattua avustusta kielenopetuksen varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Haku liittyy Uusi peruskoulu -ohjelman kielenopetusta koskevaan kokeiluun. Hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden kautta laajennetaan varhennetun kielen ja kielisuihkutuksen tarjontaa. Haun yhteydessä kouluilta kysyttiin halukkuutta kielenopetuksen varhentamiseen. Kouluista 20 ilmoitti halukkuutensa kielenopetuksen varhentamiseen jo syksystä 2017 ja 12 koulua ilmoitti halukkuutensa kielisuihkutuksen antamiseen kielivalintojen tueksi. Varhennetun kielenopetuksen laajentamisessa huomioidaan alueellinen tasapuolisuus.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen. Tämä edellyttää lisärahoitusta. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisissä sekä ruotsinkielisissä kouluissa. Vuotuinen kustannus yhteensä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa olisi noin 2,5 milj. euroa.

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Keskustelu.

24.04.2017

Jäsen Hertzberg teki vastaehdotuksen, että lausuntoehdotuksen 6. kappaleen ("Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa...") toisen virkkeen "A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi." jälkeen lisätään seuraavaa:

"Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englanti, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen."

ja että lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ("Opetuslautakunta pitää tärkeänä...") kolmannen virkkeen jälkeen lisätään seuraavaa:

"Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisisä sekä ruotsinkielisissä kouluissa."

Kannattaja jäsen Nordman

Hyväksyttiin yksimielisesti jäsen Hertzbergin vastaehdotus.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
taina.tervonen(a)hel.fi

24.04.2017

Sj/2

§ 433

V 3.5.2017, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhlavuonna

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pilvi Torsti:

Lisätään esittelijän perusteluiden loppuun seuraava:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että aloite otetaan HSL:n vuoden 2018 budjettikäsittelyyn. HSL:n hallitusta pyydetään arvioimaan aloitteen kustannusvaikutukset ja sisällyttämään ne HSL-jäsenkunnilta budjetista 2018 pyydettävään talousarviolausuntoon.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Pilvi Torstin vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 1

Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 14

Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Silvia Modig, Lasse Männistö, Hannu Tuominen, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Kaupunginhallitus hyväksyi Pilvi Torstin vastaehdotuksen äänin 1 - 14.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kv 18.1.2017 koululaisryhmien maksuton joukkoliikenne.pdf
- 2 Helsingin seudun liikenne_lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pilvi Torsti ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaa Helsingin vanhempainyhdistyksen ehdotuksen maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhluvuoden kunniaksi. HELVARY ry:n esityksen mukaan ”Helsingin vanhemmat HELVARY esittää, että Helsingin kaupunki lähtee toteuttamaan ennakkoluulottomalla ja rohkealla tavalla perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa ja sallii Suomi 100 – juhluvuoden kunniaksi opettajan johdolla matkustaville koululaisryhmille joukkoliikenteen maksuttoman käytön kello 10 ja kello 15 välillä.”

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin.

Opetuslautakunnan lausunnossa todetaan mm., että koulujen mahdollisuudet hyödyntää kaupunkiympäristön monipuolista tarjontaa ovat riippuvaisia koulun sijainnista. Suurimpana rajoitteena ovat opintokäyntien matkakulut, jotka julkisella liikenteellä ovat 1,50 euroa/suunta/oppilas. Perusopetuksessa opiskelee noin 40 000 oppilasta, joista noin 7000:lle on myönnetty koulumatkaetuutena HSL:n koululaiskortti. Yksi opintokäynti kuukaudessa koulujen työaikana aiheuttaisi vuositasolla noin 1 milj. euron kulut kouluille. Maksuton joukkoliikenne koululaisille klo 10-15 välillä tukisi uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja edistäisi oppilaiden kasvamista joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan mm., että HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrkimys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteestä. Käsiteltävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalvelujen tottuneiksi käyttäjiksi ja siten lisäisi kestävien liikkumispalveluiden käyttämistä kaupungissa myös tulevaisuudessa.

Maksuttoman joukkoliikenteen tarjoamisesta tai maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisesta kampanjasta jollekin erityiselle ryhmälle päätöksen tekee HSL, joka hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat.

Helsingin seudun liikenteen antamassa lausunnossa todetaan mm., että HSL:n asiakkaista lähes 10 % on lapsia. Lastenlippujen alennusprosentti on 50 ja niiden myynnin arvo on vuodessa yli 20 miljoonaa euroa. Koulumatkoja varten tarkoitettujen koululaislippujen myynti on yli 2 miljoonaa euroa. Kortit myöntää koululaisen kotikunta, jos koulumatka ylittää tietyn rajan. Pääperiaatteena on, että kaikilla matkustajilla on voimassa oleva matkalippu. HSL:n hallitus on vuonna 2015 päättänyt erityisryhmien oikeudesta liputtomaan matkustamiseen uudessa vuonna 2018 käyttöön otettavassa vyöhykemallissa. HSL:n hallitus ei ole päättänyt koululaisryhmien maksuttomista joukkoliikennematkoista. Maksuttomien joukkoliikennematkojen myöntäminen pelkästään helsinkiläisille koululaisryhmille ei ole mahdollista, koska lippujen hinnoittelu- ja myöntämisperusteet tulee olla samat eri jäsenkunnissa. HSL ei voi myöntää erilaisia kokeiluja yhden jäsenkunnan alueella.

Esittelijä toteaa, että koulut tekevät retkiä, jolloin koulu maksaa matkaliput. Joukkoliikenteen käytön lisääminen on kaupungin strategiaohjelman mukaista. Lippu- ja taksajärjestelmästä päättäminen kuuluu kuitenkin HSL:lle, joka ei pidä mahdollisena aloitteen mukaisen ehdotuksen toteuttamista Helsingin koululaisille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kv 18.1.2017 koululaisryhmien maksuton joukkoliikenne.pdf
- 2 Helsingin seudun liikenne_lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Sj/2

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 393

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pilvi Tors-
tin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Opetuslautakunta 07.03.2017 § 32

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin peruskoulujen opetussuunnitelmissa oppiminen ja oppimisympäristö laajenevat perinteisen luokkahuoneen ja koulurakennuksen ulkopuolelle. Oppimista tapahtuu kaikkialla ja koko kaupunki on oppimisympäristönä.

Koulujen mahdollisuudet hyödyntää Helsingin kaupunkiympäristön monipuolista tarjontaa ovat riippuvaisia koulun sijainnista. Suurimpana rajoitteena ovat opintokäyntien matkakulut, jotka julkisella liikenteellä ovat 1,50 euroa/suunta/oppilas. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa opiskelee yhteensä n. 40 000 oppilasta, joista reilulle 7 000:lle on myönnetty koulumatkaetuutena HSL:n koululaiskortti. Yksi opintokäynti kuukaudessa koulujen työaikana aiheuttaisi näin vuositasolla yhteensä noin 1 milj. euron kulut kouluille.

Maksuton joukkoliikenne koululaisille klo 10-15 välillä tukee uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja turvaa oppilaille tasavertaiset, koulun sijainnista riippumattomat mahdollisuudet hyödyntää Helsingin

24.04.2017

Sj/2

monipuolista kaupunkiympäristöä ja kulttuuritarjontaa. Lisäksi myönteinen kokemus joukkoliikenteen käytöstä koulupäivän aikana vahvistaa ekologisesti kestävästä liikkumistottumusta ja edistää oppilaiden kasvamista joukkoliikenteen käyttäjiksi. Joukkoliikenteen käytön lisääminen on Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaista.

Käsittely

07.03.2017 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.02.2017 § 22

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien Pilvi Torstin valtuustoaloitteeseen valtuustoaloitetta selvittää mahdollisuudet toteuttaa maksuton joukkoliikenne koululaisryhmille Suomi 100 -juhlavuonna.

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tehtävä on huolehtia metro-, raitio- ja lauttaliikenteen tuottamisesta pääkaupunkiseudulla. HKL tuottaa omistajilleen ja tilaajilleen hyötyä kokonaisvaltaisena joukkoliikennepalvelujen tuottajana ja tavoitteena on, että arki HKL:n kanssa on helppoa. HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrkimys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteestä. Käsiteltävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalvelujen tottuneiksi käyttäjiksi ja siten lisäksi kestävien liikkumispalveluiden käyttämistä kaupungissa myös tulevaisuudessa.

Mikäli koululaisryhmien ilmaiset matkat ajoitettaisiin aloitteen mukaisesti ruuhka-aikojen ulkopuolelle, sillä voisi olla myönteistä vaikutusta joukkoliikennematkojen sujuvuuden kannalta. Lisäksi HSL-kuntien kokonaisedun kannalta järjestelystä olisi se hyöty, että kouluilla olisi enemmän

mahdollisuuksia hyödyntää opetustyössään HSL-alueen koululaisille ilmaista kulttuuritarjontaa.

Maksuttoman joukkoliikenteen tarjoamisesta tai maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisesta kampanjasta jollekin erityiselle ryhmälle päätöksen tekee HSL, joka hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat. HSL:n hallitus on tarkemmin 10.12.2013 hyväksymässä päätöksessään kuvannut erityisryhmien alennus- ja va-paalippuetuja sekä oikeutta matkustaa ilman lippua. Myöhemmin tätä päätöstä on tarkennettu muun muassa 25.10.2016 HSL:n hallituksessa.

Käsittely

16.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus: Sinikka Vepsä

Lisätään lausunnon 2. kappaleen jälkeen:

HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrkimys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteessä. Käsiteltävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalveluiden tottuneiksi käyttäjiksi. Suomi 100-juhlavuoden kunniaksi olisi syytä harkita laajempia maksuttomia joukkoliikennepalveluita lapsille ja alle 16-vuotiaille nuorille. Maksuton joukkoliikenne olisi tärkeä tälle ryhmälle ja vähentäisi eriarvoistumista, syrjäytymisvaaraa ja mahdollisuutta liikkua harrastuksiin. Suomi 100-juhlavuoden kunniaksi olisi harkittava myös maksuttoman joukkoliikennepalvelun tarjoamista yli 70-vuotiaille eläkeläisille ja vammaisille. Tällä maksuttomalla joukkoliikenteellä olisi merkittävä vaikutus ikäihmisten toimintakyvyn säilymiselle ja edistämiseksi. Tämän päivän ikäihmiset ovat mahdollistaneet meille tämän päivän Suomen.

Kannattaja: Stefan Loman

Vastaehdotus: Tuomas Rantanen

Lisätään lausunnon 2. kappaleen jälkeen:

Mikäli koululaisryhmien ilmaiset matkat ajoitettaisiin aloitteen mukaisesti ruuhka-aikojen ulkopuolelle, sillä voisi olla myönteistä vaikutusta joukkoliikennematkojen sujuvuuden kannalta. Lisäksi HSL-kuntien kokonaisedun kannalta järjestelystä olisi se hyöty, että kouluilla olisi enemmän mahdollisuuksia hyödyntää opetustyössään HSL-alueen koululaisille ilmaista kulttuuritarjontaa.

Kannattaja: Kari Kälviä

Äänestys 1:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

24.04.2017

Sj/2

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus / Sinikka Vepsä

JAA: 6, EI: 2, Tyhjiä: 0, Poissa: 1

JAA: Kari Kälviä, Sakari Oka, Tuomas Rantanen, Riina Simonen, Marjaana Syrjälä, Lilja Tamminen

EI: Stefan Loman, Sinikka Vepsä

Poissa: Kimmo Kokkila

Äänestys 2:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus / Tuomas Rantanen

JAA: 2, EI: 6, Tyhjiä: 0, Poissa: 1

JAA: Sakari Oka, Sinikka Vepsä

EI: Kari Kälviä, Stefan Loman, Tuomas Rantanen, Riina Simonen, Marjaana Syrjälä, Lilja Tamminen

Poissa: Kimmo Kokkila

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

§ 434

V 3.5.2017, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite pyöräilijöiden ajolinjojen merkitsemisestä Elielinaukiolle

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite kvsto 28.9.2016 asia 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pyöräteitä jatkettaisiin Elielinaukiolla, suojatiet merkittäisiin jalankulkijoita varten ja kokonaisuus selkeytettäisiin koko aukion osalta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Elielinaukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Aukiolla on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä.

Pyörätiet on merkitty liikennemerkein ja tiemerkinnoin Elielinaukion ja Asema-aukion länsireunalla sekä Postikadun pohjoisreunalla. Näiden pyöräteiden välisellä alueella pyöräily on sallittua. Alue tulkitaan katuaukioksi, jolla toimitaan samaan tapaan kuin yhdistetyllä jalkakäytävällä ja pyörätiellä. Tällä alueella pyöräilijöiden on käytäytävä jalankulkijoiden ehdoilla. Erottelu saattaa lisätä pyörien nopeuksia ja aiheuttaa haittaa vilkkaalle jalankululle. Lisäksi erottelu rajaa ja vaikeuttaa pyöräilijöiden ajolinjojen valintaa. Merkinnot eivät myöskään poistaisi pyöräilijöiden suurempien ajolinjojen valintaa aukiolla.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto ovat laatimassa suunnitelmaa Helsingin ratapihan alittavasta tunnelista. Pyöräliikenteen ennusteissa tunneli vähentää merkittävästi tarvetta kiertää Rautatieaseman eteläpuolitse, jolloin Elielinaukion pyöräilijämäärät vähenevät. Tunneli on yleissuunnitteluvaiheessa, ja yleissuunnitelma valmistuu kuluun vuoden loppuun mennessä. Suunnitelman perusteella tarkemman suunnitteluun ehdotetaan parasta ratkaisuvaihtoehtoa. Myös kustannukset ja toteutusaikataulu tarkentuvat yleissuunnitelman valmistumisen myötä.

Lopuksi kaupunginhallitus katsoo, että Elielinaukion jalankulun ja pyöräilyn suurten volyyymien vuoksi ratapihan alittavan tunnelin suunnittelussa on syytä edetä nopeasti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite kvsto 28.9.2016 asia 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 396

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 10.01.2017 § 17

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusviraston tehtävänä on toteuttaa kaupunkisuunnitteluviraston laatimat liikenteenohjaussuunnitelmat, joissa on esitetty liikenteenohjaukseen liittyvät liikennemerkkit ja tiemerkinnet.

Elielin aukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä. Helsingin ratapihan alitse on suunnitteilla tunneli, joka toteutuessaan vähentäisi pyöräliikenteen tarvetta kiertää rautatieaseman eteläpuolitse, jolloin myös Elielin aukion pyöräilijämäärät vähenevät. Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helppoa tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielin aukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista.

Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielin aukioilla. Koska kioskit olivat usein väärässä paikassa ja hättäsivät ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielin aukioilla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärkyt ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukioilla.

Yleisten töiden lautakunta pitää jalankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielin au-

kiolla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Käsittely

10.01.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Aura Kostianen: Lisätään kappaleen 3 alkuun:

Elielinaukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä.

Lisätään kappaleen 3 loppuun:

Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helpota tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielinaukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista.

Lisätään uusi kappale 4:

Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielinaukiolla. Koska kioskit olivat usein väärässä paikassa ja hättäsivät ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielinaukiolla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärnyvät ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukiolla.

Kannattaja: Pörrö Sahlberg

Vastaehdotus:

Antti Möller: Lisätään uusi kappale:

Yleisten töiden lautakunta pitää jalankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielinaukiolla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Kannattaja: Pörrö Sahlberg

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen 3 alkuun: Elielinaukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä. Lisätään kappaleen 3 loppuun: Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helpota tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielinaukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista. Lisätään uusi kappale 4: Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien

kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielinaukiolla. Koska kioskit olivat usein väärässä paikassa ja haittasivat ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielinaukiolla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärryt ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukiolla.

Jaa-äännet: 1
Terhi Koulumies

Ei-äännet: 4
Aura Kostiainen, Antti Möller, Pörrö Sahlberg, Wiking Vuori

Tyhjä: 1
Mariam Rguibi

Poissa: 3
Maria Landén, Dennis Pasterstein, Tuomo Valokainen

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kappale: Yleisten töiden lautakunta pitää jalankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielinaukiolla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Jaa-äännet: 2
Terhi Koulumies, Mariam Rguibi

Ei-äännet: 4
Aura Kostiainen, Antti Möller, Pörrö Sahlberg, Wiking Vuori

Tyhjä: 0

Poissa: 3
Maria Landén, Dennis Pasterstein, Tuomo Valokainen

13.12.2016 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomi Laine, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 39762
tomi.m.laine(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 450

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Hankennumero 5264_65

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pyörätiet on merkitty liikennemerkein ja tiemerkinnoin Elielinaukion ja Asema-aukion länsireunalla sekä Postikadun pohjoisreunalla. Näiden pyöriteiden välisellä alueella on pyöräily sallittua. Alue tulkitaan ka-tuaukioksi, jolla toimitaan samaan tapaan kuin yhdistetyllä jalkakäytävällä ja pyörätiellä. Tällä alueella pyöräilijöiden halutaan käyttäytyvän jalankulkijoiden ehdoilla. Erottelu saattaisi lisätä pyörien nopeuksia ja tästä aiheutuisi haittaa vilkkaalle jalankululle. Lisäksi erottelu rajaisi ja vaikeuttaisi pyöräilijöiden ajolinjojen valintaa. Merkinnät eivät myöskään poistaisi pyöräilijöiden suurempien ajolinjojen valintaa (oikaisua) aukiolla.

Liikennesuunnitteluosasto ja rakennusvirasto ovat laatimassa suunnitelmaa Helsingin ratapihan alittavasta tunnelista. Pyöräliikenteen en-nusteissa tunneli vähentää merkittävästi tarvetta kiertää Rautatiease-man eteläpuolitse, joten Elielinaukion pyöräilijämäärät vähenevät.

Näin ollen pyörätien merkitsemistä Elielinaukiolle ei katsota tarkoituk-senmukaiseksi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 435

V 3.5.2017, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Guggenheim-hankeelle varatun maa-alueen kehittämisestä

HEL 2016-013841 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Oskala Hannu ym. valtuustoaloite Kvsto 14.12.2016 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 39 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin aiemmin Guggenheim-hankeelle varatun maa-alueen kehittämiseksi.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Eteläsataman alueen suunnittelua tehdään kaupunkisuunnitteluvirastossa kantakaupunkitoimiston ja Keskustaprojektin yhteisenä tehtävänä. Suunnittelua tehdään kokonaisuutena koko Eteläsataman alueen toiminnot ja toimijat huomioiden. Kirjava Satama -kilpailun ideoita tullaan hyödyntämään suunnittelussa. Kauppatorin alueelle vuonna 2016 laaditut suunnitteluperiaatteet ovat osa kokonaisuutta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Kauppatorin alueen suunnitteluperiaatteet 13.12.2016 (441 §). Yleissuunnitelmaa käytetään asema-kaavatyön, liikenne- ja katusuunnittelun sekä toimintojen suunnittelussa lähtötietona ja runkona. Yleissuunnitelma valmistuu kuluvan vuoden aikana ja asemakaavamuutos tulee vireille syksyllä 2017.

Eteläsataman alueen suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kauppatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella. Väliaikaisten käyttöjen mahdollisuudet ratkeavat suunnittelun edetessä.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Eteläsataman alueen suunnittelu on haastavaa, sillä satamatoiminnan ja matkustajaliikenteen toimintaa edellytykset on turvattava. Olympiaterminaalin ja Kauppahallin välinen alue on kokonaisuudessaan Helsingin Satama Oy:n hallinnoimaa aluetta ja sataman aktiivisessa ja ympärivuotisessa toiminnallisessa käytössä. Suunnittelussa on otettava huomioon, että satama-aluetta toimintoihin määrittelee kansainvälinen turvatoimialue, jonka mukaan satama-alue tulee olla rajattuna ympäröivästä toiminnasta, ja pääsyn satama-alueelle tulee olla rajoitettua ja valvottua. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttavat ratkaisevasti myös sataman tarpeet. Eteläsataman suunnittelussa voidaan edetä askel askeleelta, kokeilujen kautta, pyrkien viihtymiselle ja oleskelulle sopivaan kokonaisuuteen.

Kiinteistöviraston lausuntoa ei saatu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Oskala Hannu ym. valtuustoaloite Kvsto 14.12.2016 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 401

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2016-013841 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 136

HEL 2016-013841 T 00 00 03

Ksv 5264_102

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Eteläsataman alueen suunnittelua tehdään kaupunkisuunnitteluvirastossa kantakaupunkitoimiston ja Keskusta-projektin yhteisenä tehtävänä. Suunnittelua tehdään kokonaisuutena koko Eteläsataman alueen toiminnot ja toimijat huomioiden. Kirjava Satama -kilpailun ideoita tullaan hyödyntämään suunnittelussa. Kauppatorin alueelle vuonna 2016 laaditut suunnitteluperiaatteet ovat osa kokonaisuutta.

Eteläsataman alueen suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kauppatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella. Väliaikaisten käyttöjen mahdollisuudet ratkeavat suunnittelun edetessä. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttaa ratkaisevasti sataman tarpeet.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Kaj/2

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 436

V 3.5.2017, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite sukupuolineutraalien WC-tilojen järjestämisestä kaupungin tiloihin

HEL 2016-012660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuorjoki Anna ym. valtuustoaloite Kvsto 16.11.2016 asia 16
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaikkiin kaupungin palvelu- ja toimipisteisiin järjestettäisiin vähintään yksi sukupuolineutraali asiakas-WC.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kiinteistölautakunnalta ja tasa-arvotoimikunnalta saamiinsa lausuntoihin ja toteaa, että kaupunki toteuttaa sukupuolineutraaleja asiakas-WC:itä uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa. Kiinteistöviraston tilakeskus on esimerkiksi toteuttamassa sukupuolineutraalit asiakas-WC:t rakenteilla olevaan keskustakirjastoon. Kyseisestä WC:stä on mediassa arvioitu tulevan kaupungin suurin ja suo-

situin käymälä. Myös esimerkiksi Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa pyrittiin pääasiassa yksittäisiin WC-eriöihin, joita on sijoitettu eri puolelle koulua. Samassa yhteydessä WC-eriöistä poistettiin mies- ja naiskyltit.

Esteettömyyssäännösten perusteella lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali WC, mutta nämä WC:t on tarkoitettu liikuntaesteisille. Suomen rakentamismääräyskokoelman mukaan liikuntaesteisten tilat on varustettava liikuntaesteisen tunnuksella ja niiden tulee olla sijoitukseltaan käyttäjän tai avustajan sukupuolesta riippumattomia.

Translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle. Eri tunnukset WC-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen WC:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Laissa miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Lain 6c §:n mukaan viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä tällaista syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Saman pykälän mukaan tämä velvoite on otettava huomioon myös oppilaitosten ja työnantajien lakisääteisissä tasa-arvosuunnitelmissa.

Sukupuolineutraalien asiakas-WC:iden järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan. Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön WC:t, eikä vain yleisö-WC:t. Työsuojeluohjeiden mukaan yleisölle tarkoitettuja WC-tiloja ei yleensä pidetä riittävinä työntekijöiden käyttöön. Lisäksi WC:t, pukuhuoneet ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Sukupuolineutraalien WC:iden toteuttaminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi joissain tiloissa vaatia merkittäviä muutostöitä, joihin ei kiinteistötoimen talousarviossa ole varauduttu.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki pyrkii sukupuolineutraaleihin wc-tiloihin meneillään olevissa sekä tulevilla korjaus- ja rakennushankkeissa. Myös sukupuolitunnusten poistaminen ovista voi

monissa tapauksissa olla helppo ja toimiva ratkaisu, jolla aloitteen tavoite saavutetaan lähes kustannuksitta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuorjoki Anna ym. valtuustoaloite Kvsto 16.11.2016 asia 16
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 402

HEL 2016-012660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 12.01.2017 § 15

HEL 2016-012660 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon kaupunginvaltuutettu Anna Vuorjoen ym. aloitteesta sukupuolineutraaleista asiakas-wc:istä:

Kaupungin tilahankkeet priorisoidaan turvallisuuden, terveellisyden sekä hallintokuntien tarpeiden mukaan. Toimitilojen käyttöä myös jatkuvasti tehostetaan, eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa. Kiinteistölautakunta toteaa, että ehdoton tai välitön velvollisuus toteuttaa sukupuolineutraalit wc:t kaupungin kaikkiin toimitiloihin voi johtaa merkittäviin kustannusvaikutuksiin. Kuitenkin sukupuolineutraaleja asiakas-wc:itä toteutetaan jo, tarpeiden mukaan, kaupungin uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa.

Kiinteistöviraston tilakeskus on esimerkiksi toteuttamassa sukupuolineutraalit asiakas-wc:t rakenteilla olevaan keskustakirjastoon, joka on yksi Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kärkihankkeita, ja josta on mediassa arvioitu tulevan myös kaupungin suurin ja suosituin käymälä. Sukupuolineutraaleilla wc:illä pyritään säästämään ylläpitokustannuksissa. Yleiset käymälät ovat nimittäin usein ilkeiden kohteita. Innovatiivisten tilaratkaisujen avulla keskustakirjaston wc:hin tulee enemmän positiivista sosiaalista kontrollia.

Toisessa esimerkkihankkeessa, Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, sukupuolierotellut ryhmäkäymäläratkaisuihin perustuneet wc:t eivät täyttäneet suuresta oppilasmäärästä johtuvia toiminnallisia vaatimuksia. Peruskorjauksessa pyrittiin pääasiassa yksittäisiin wc-erioihin, joita on sijoitettu eri puolelle koulua. Tässä yhteydessä wc-erioista poistettiin mies- ja naiskyltit.

Esteettömyyssäännösten perusteella lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali wc, mutta nämä wc:t on tarkoitettu liikkumisesteisille. Suomen rakentamismääräyskokoelman mukaan liikuntaesteisten tilat on varustettava liikkumisesteisen tunnuksella ja niiden tulee olla sijoitukseltaan käyttäjän tai avustajan sukupuolesta riippumattomia.

Niin sanotun translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle. Eri tunnuksella wc-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen wc:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Sukupuolineutraalien asiakas-wc:den tarve koskee erityisesti niitä henkilöitä, joiden kokemus omasta sukupuolestaan tai sukupuolen ilmaisu ei ole tai ei ole aina ollut sama kuin hänelle syntymässä määritelty su-

kupuoli, sekä henkilöitä, joiden fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti vain naisen tai miehen. Laissa miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Lain 6c §:n mukaan viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä tällaista syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Saman pykälän mukaan tämä velvoite on otettava huomioon myös oppilaitosten ja työnantajien lakisääteisissä tasa-arvosuunnitelmissa.

Helsingissä tämän moninaisen käyttäjäryhmän kokoa on vaikea arvioida. Edellä mainitun lainsäädännön takia sukupuolivähemmistöt ovat relevantti käyttäjäryhmä myös tilankäyttöä suunniteltaessa. Uudistuva hankinta-laki, joka astuu voimaan alkuvuodesta 2017, velvoittaa hankintayksiköitä huomioimaan entistä korostetummin kaikkien tilojen käyttäjien tarpeet ja heidän sujuvan osallistumisen muun muassa työntekoon, harrastuksiin, kulttuuriin ja opiskeluun.

Sukupuolineutraalien asiakas-wc:den järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan. Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön wc:t, eikä vain yleisö-wc:t. Työsuojeluohjeiden mukaan yleisölle tarkoitettuja wc-tiloja ei yleensä pidetä riittävinä työntekijöiden käyttöön, etenään jos työnantajan järjestämien tilojen toteutus on kohtuudella mahdollista.

Wc:t, pukuhuoneet ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Tämän takia sukupuolineutraalien wc:den toteuttaminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi jossain kaupungin tiloissa vaatia merkittäviä muutostöitä, mihin ei kiinteistötoimen talousarviossa ole tällä hetkellä varauduttu.

Kiinteistölautakunta puoltaa esitetyn selvityksen teettämistä. Selvityksessä tulisi huomioida erilaiset tekniset toteuttamistavat eri toimipisteissä ja niiden kustannusvaikutukset.

Käsittely

12.01.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Arto Hiltunen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen kappale "Niin sanotun translain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-

24.04.2017

identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle" muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Niin sanotun translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle."

Lisäksi lausuntoehdotuksen virkkeen "Sukupuolineutraalien asiakaswc:den järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan" jälkeen lisätään seuraava virke:

"Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön wc:t, eikä vain yleisö-wc:t."

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Teemu Suominen, lakimies, puhelin: 310 27382
teemu.suominen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Stj/1

§ 437

V 3.5.2017, Valtuutettu Petra Malinin aloite sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista

HEL 2016-012070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginhallitus edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärästä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Silvia Modig:

Lisätään päätösehdotukseen seuraava:

Kaupunginhallitus edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärästä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Silvia Modigin vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 1

Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Hannu Tuominen

Tyhjä: 4

Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Lasse Männistö, Laura Rissanen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Stj/1

Kaupunginhallitus hyväksyi Silvia Modigin vastaehdotuksen äänin 1 - 10 (4 tyhjää).

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 2 Sosiaalityöntekijän hyvinvointi ja jaksaminen työssä - Kunta10 -tutkimuksen osahanke

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 31 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin selvittämistä ja parantavia toimenpiteitä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää. Työkykyjohtaminen on osa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmää. Kaupunginkanslia tarjoaa virastoille ja liikelaitoksille työkaluja työelämän laadun ja työhyvinvoinnin aktiiviseen seurantaan ja parantamiseen. Työhyvinvointia seurataan vuorovuosin Työterveyslaitoksen johtaman Kunta10-tutkimuksen ja Työterveys Helsingin suorittaman työterveyskyselyn avulla. Työterveyslaitos on lisäksi toteuttanut vuonna 2015 erillisen Kunta10-tutkimuksen osahankkeen sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista, jossa Helsinki oli mukana (liite 2).

Helsingin kaupungin työkykyjohtamisen mallia on selkeytetty vuoden 2016 aikana. Sille on määritelty selkeät tavoitteet, toimijat, prosessit ja

mittarit. Toimintaa on mahdollista parantaa seuraamalla ja arvioimalla työhyvinvointia säännöllisesti.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveysvirastossa käynnistettyjen muutosten ja kehittämisprosessien keskeiset toimenpiteet ovat: tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen, sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen sekä tuki ammatilliselle kehitymiselle.

Sosiaali- ja terveysvirastossa kiinnitetään huomiota työkykyjohtamiseen vuoden 2017 käyttösuunnitelman mukaisesti. Uudistettujen palvelujen johtamismallin toimeenpanossa kiinnitetään huomiota mm. osaamisen johtamiseen, osallisuuteen, ketterään kehittämiseen, monialaiseen työskentelyyn ja valmentavaan esimiestyöhön. Lähiesimiehet koulutetaan uuteen johtamismalliin vuodesta 2017 alkaen. Virastossa on käynnissä lastensuojelun sosiaalityön vetovoimaisuushanke, jossa selvitetään lastensuojelun sosiaalityön vetovoima- ja kuormitustekijöitä sekä toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Vuonna 2016 virastossa on aloitettu sosiaalialan tehtävärakennetyö voimavarojen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen parantamiseksi. Sosiaalityöntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia parannetaan kehittämällä rakenteellisen sosiaalityön muotoja. Kehityskeskustelun yhteydessä työntekijän kanssa käydään läpi henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Sosiaalityön sisältöjä ja käytäntöjä kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, sosiaalialan osaamiskeskus Soccan ja Helsingin yliopiston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Työterveyslaitoksen Kunta 10-tutkimuksen ja siihen liittyvän sosiaalityöntekijöiden osahankkeen tulokset ovat kattavia ja ajankohtaisia ja siten hyödynnettävissä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin parantamiseksi ilman erillistä selvitystä. Sosiaali- ja terveysvirasto on määritellyt tarvittavat toimenpiteet.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 2 Sosiaalityöntekijän hyvinvointi ja jaksaminen työssä - Kunta10 -tutkimuksen osahanke

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Stj/1

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 404

HEL 2016-012070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.02.2017 § 63

HEL 2016-012070 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin valtuustoaloitteesta koskien sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan ja sitä pyritään parantamaan erityisesti niissä tehtävissä, joissa työ on kuormittavinta. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin riskitekijät on tiedostettu, ja niihin vastataan sosiaali- ja terveysvirastossa käynnistettyjen muutosten ja kehittämisprosessien avulla. Keskeiset toimenpiteet ovat: tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen, sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen sekä tuki ammatilliselle kehittämiselle.

Helsingissä on toteutettu vuosina 2014 ja 2016 kuntatyöntekijöiden hyvinvointia selvittävä Kunta10 -tutkimus. Vuoden 2014 Kunta10 -kyselyyn on vastannut 592 ja vuoden 2016 kyselyyn 614 Helsingin kaupungin sosiaalityöntekijää. Määrä edustaa kattavasti Helsingin sosiaalityöntekijöitä. Lisäksi Helsinki on ollut mukana Työterveyslaitoksen sosi-

aalityöntekijöiden hyvinvointia selvittävässä tutkimuksessa, jonka osana sosiaalityöntekijöille on toteutettu hyvinvointia koskeva lisäkysely vuonna 2015. Työterveyslaitoksen lisäkyselyyn vastasi Helsingistä 385 sosiaalityöntekijää.

Kuntavertailussa (liite 1: sosiaalityöntekijän hyvinvointi ja työssä jaksaminen) Helsingin tulokset olivat lähellä keskiarvoa. Yksittäisellä kunnalla ei ole oikeutta julkaista muiden kuntien tuloksia. Helsingin tuloksia on verrattu koko aineistoa koskeviin tuloksiin eli tuloksiin, joissa kaikki kunnat on laskettu yhteen. Työnkuvan epäselvyys ja oman työn arvostuksen vähäisyys työyhteisössä kuormittivat Helsingin sosiaalityöntekijöitä vähemmän kuin muissa kunnissa. Myös asiakasmäärät kuormittivat Helsingin sosiaalityöntekijöitä keskiarvoa vähemmän. Kokemus työhön kohdistuvien ristiriitaisten vaatimusten kuormittavuudesta oli sen sijaan Helsingissä keskiarvoa suurempi. Koska Kunta10- ja Sosiaalityöntekijöiden hyvinvointi -tutkimukset ovat tuloksiltaan kattavia sekä ajankohdaisia, sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että tulokset ovat hyödynnettävissä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin parantamiseksi ilman erillistä selvitystä.

Tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen

Sosiaali- ja terveysvirastossa kiinnitetään huomiota työkykyjohtamiseen vuoden 2017 käyttösuunnitelman mukaisesti. Kunta10 -kyselyn ja sairauspoissaolomallikokeilun tuloksia hyödynnetään työkykyjohtamisessa. Erityistä tukea tarvitseville työyhteisöille tarjotaan asiantuntija-apua henkilöstöjohtamisen parantamiseksi ja työyhteisön varhaisen tuen mallia laajennetaan.

Uudistettujen palvelujen johtamismallin toimeenpanossa panostetaan muuan muassa osaamisen johtamiseen, osallisuuteen, ketterään kehittämiseen, monialaiseen työskentelyyn ja valmentavaan esimiestyöhön. Lähiesimiehet koulutetaan uuteen johtamismalliin vuodesta 2017 alkaen. Palvelujen uudistamisen yhteydessä kehitetään moniammatillisen työn ja tiimityöskentelyn malleja, jotka vahvistavat ammattilaisten välistä yhteistyötä asiakkaan asioiden hoitamisessa.

Sosiaali- ja terveysvirastossa on käynnissä lastensuojelun sosiaalityön vetovoimaisuushanke, jossa selvitetään lastensuojelun sosiaalityön vetovoima- ja kuormitustekijöitä sekä toteutetaan tarvittavat toimenpiteet niiden osalta. Toimenpiteissä on huomioitu työn arvostuksen, työolojen ja -välineiden, johtamisen ja perehdytyksen kehittäminen. Hankkeessa on ollut sen käynnistymisestä alkaen mukana työntekijöitä, esimiehiä ja alan opiskelijoita. Vetovoimaisuushankkeen tuloksia hyödynnetään myös muiden sosiaalityön sektoreiden kehittämisessä.

Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Vuonna 2016 sosiaali- ja terveystieteiden osastossa on aloitettu sosiaalialan tehtävärakennetyö. Tehtävärakennetyön tavoitteena on kehittää tarkoituksenmukainen tehtävien jako sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien välillä, jotta lainsäädännön asettamat vaatimukset voidaan saavuttaa ja sosiaalialan ammattihenkilöiden osaaminen tulee optimaalisesti käyttöön. Sosiaalityöntekijä vastaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnista ja toimii heidän vastuutyöntekijänä. Resurssien oikealla kohdentamisella on mahdollista edistää ammatillista kehittymistä ja hyödyntää entistä paremmin sosiaalityöntekijöiden koulutuksen tuottamaa osaamista. Aikuissosiaalityössä toimeentulotuen Kela-siirron myötä sosiaalityöntekijöiden työaika vapautuu uusien työmuotojen kehittämiseen.

Rakenteellinen sosiaalityö (SHL 1301/2014, 7 §) on yksi keskeinen keino lisätä työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden osaston vuonna 2016 tekemässä sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen selvityksessä tuli esiin, että sosiaalityöntekijät pitävät rakenteellisen sosiaalityön vahvistamista keskeisenä tapana hyödyntää ammattitaitoaan paremmin. Sosiaalityöntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia parannetaan kehittämällä rakenteellisen sosiaalityön muotoja. Sosiaali- ja terveystieteiden osastossa on otettu käyttöön SPro -järjestelmä, johon työntekijät voivat ilmoittaa havaitsemistaan sosiaalihuollon toteuttamista koskevista epäkohdista matalalla kynnyksellä. Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa.

Tuki ammatilliselle kehitykselle

Sosiaali- ja terveystieteiden osastossa panostetaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja huolehditaan riittävästä täydennyskoulutuksesta. Kehityskeskustelun yhteydessä työntekijän kanssa käydään läpi henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Yksilökehityskeskustelun oli vuonna 2016 käynyt 71,5 prosenttia sosiaalityöntekijöistä. Vuonna 2017 kokeillaan sosiaalityöntekijöiden uramalleja, joiden avulla voidaan tukea yksittäisen henkilön urakehitystä ja ammatillista kehittymistä sekä parantaa työntekijöiden työmotivaatiota.

Sosiaalityön oppilaitosyhteistyössä nostetaan esiin työelämän tarpeita ja kehitetään opetuksen sisältöjä yhteistyössä yliopiston kanssa. Kehittämässä kiinnitetään huomiota uran alkuvaiheessa olevien sosiaalityöntekijöiden tukemiseen sekä asiakkaiden kohtaamisen taitojen ja tunnetaitojen vahvistamiseen. Sosiaalityön sisältöjä ja käytäntöjä kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, sosiaalialan osaamiskeskus Soccan ja Helsingin yliopiston kanssa. Yhtenä toimenpiteenä

suunnitellaan sosiaali- ja terveystoimialan yhteensovitettua mentorointimallia, johon otetaan vaikutteita lääkärinkoulutuksesta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Heikko työhyvinvointi on yhteydessä työntekijöiden saatavuuteen ja sairauspoissaolojen määrään. Työntekijävajaukset kuormittavat työntekijöitä, jolloin palvelujen laatu ja saatavuus kärsivät. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi vaikuttaa etenkin haavoittuvien asiakasryhmien saamiin palveluihin. Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden avulla voidaan vaikuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventumiseen."

Käsittely

28.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Anna Vuorjoki: Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Toimeentulotukihakemusten ruuhkautuminen Kelassa alkuvuodesta 2017 on aiheuttanut kuormitusta sosiaali- ja terveystoimialan palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että tässä tilanteessa huolehditaan työntekijöiden hyvinvoinnista ja heidän mahdollisuudestaan kehittää uusia työmuotoja."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 2:

Jäsen Anna Vuorjoki: Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 3:

Jäsen Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveystoimistossa tulee järjestää riittävä työnohjaus kaikille sosiaalityöntekijöille. Lautakunta edellyttää varmistettavan, että työnohjausta tarjotaan kaikille."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 4:

Jäsen Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta:
"Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resurssi vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Anna Vuorjoki): Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Toimeentulotukihakemusten ruuhkautuminen Kelassa alkuvuodesta 2017 on aiheuttanut kuormitusta sosiaali- ja terveystoimiston palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että tässä tilanteessa huolehditaan työntekijöiden hyvinvoinnista ja heidän mahdollisuudestaan kehittää uusia työmuotoja."

Jaa-äännet: 6

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 3

Miina Kajos, Tuula Salo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Gunvor Brettschneider, Laura Nordström, Nelli Nurminen, Tuomas Tuure

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 3 (tyhjää 4).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Anna Vuorjoki): Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa."

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala

Ei-äännet: 6

Miina Kajos, Laura Nordström, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Gunvor Brettschneider, Nelli Nurminen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 6 - 5 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Anna Vuorjoki): Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveystieteissä tulee järjestää riittävä työhjoaus kaikille sosiaalityöntekijöille. Lautakunta edellyttää varmistettavan, että työhjoausta tarjotaan kaikille."

Jaa-äännet: 8

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Nelli Nurminen, Kimmo Parhiala, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 5

Gunvor Brettschneider, Miina Kajos, Laura Nordström, Tuula Salo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

4 äänestys

24.04.2017

Stj/1

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Anna Vuorjoki): Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: ”Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle.”

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala

Ei-äännet: 7

Miina Kajos, Laura Nordström, Nelli Nurminen, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Gunvor Brettschneider

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (tyhjää 1). Esittelijä Juha Jolkkonen jätti eriävän mielipiteen hyväksytystä vastaehdotuksesta 4.

Asiassa jätettiin seuraava eriävä mielipide:

Esittelijä Juha Jolkkonen jätti eriävän mielipiteen hyväksytystä vastaehdotuksesta 4.

14.02.2017 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna-Kaisa Tukiala, johtava asiantuntija, puhelin: 310 46693
anna-kaisa.tukiala(a)hel.fi

24.04.2017

Kj/3

§ 438

V 3.5.2017, Kaupunginvaltuustoon valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi 1.6.2017 alkavaksi vaalikaudeksi valitut

HEL 2017-004577 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi liitteenä 1 olevan keskusvaalilautakunnan ilmoituksen kaupunginvaltuustoon valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi 1.6.2017 alkavaksi vaalikaudeksi valituista henkilöistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan ilmoitus kuntavaalien tuloksesta 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vaalilain (714/1998) 95 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on vahvistettava kuntavaalien tuloksen viipymättä annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään valtuustolle.

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta on 12.4.2017 vahvistanut 9.4.2017 toimitettujen kuntavaalien tuloksen ja toimittanut liitteenä 1 olevan luettelon kaupunginvaltuustolle valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi 1.6.2017 alkavaksi vaalikaudeksi valituista henkilöistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

24.04.2017

Kj/3

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan ilmoitus kuntavaalien tuloksesta 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 439

V 3.5.2017, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) seurantaraportti 2017

HEL 2015-013121 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Riikka Karjalainen, suunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi
Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelman seurantaraportin 2017.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.6.2016 asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (jäljempänä AM-ohjelma) Kotikaupunkina Helsinki 2016, jossa on määritelty kaupungin asunto- ja maapoliittiset päämäärät sekä ohjelmakauden tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelman toteutumisen seurannasta raportoidaan kaupunginvaltuustolle

vuosittain. Seurantaraportin laatimisesta vastaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto.

Seurantaraportti 2017 sisältää katsauksen Helsingin ajankohtaiseen asuntopoliittiseen tilanteeseen ja asuntotuotannon näkymiin sekä selvityksen Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelman tavoitteiden tähänastisesta toteutumisesta.

Helsingissä on valmisteltu kerran valtuustokaudessa vahvistettavaksi asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma. Ohjelman tarkastelujakso on kymmenen vuotta. Edellinen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma, Kotikaupunkina Helsinki 2012, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa syyskuussa 2012.

Kaupunkistrategian 2018–2021 valmistelu on käynnistynyt ja uusi kaupunginvaltuusto päättää strategiasta elo-syyskuussa 2017. Asuntopoliittikan pitkäjänteisyyden vuoksi Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelma ja seurantaraportti 2017 palvelevat osaltaan kaupunkistrategian asumisen ja maankäytön tavoitteiden valmistelun pohjatietona.

Kotikaupunkina Helsinki -ohjelman määrällisten tavoitteiden toteutumisesta seurataan vuositasolla sekä pääosin neljän vuoden keskiarvona. Asuntotuotannon vuosivaihtelut ovat merkittäviä ja suhdannetilanteesta riippuvaisia. Ohjelman tavoitteena on pyrkiä vaikuttamaan asuntotuotantoon pitkällä aikavälillä.

Esittelijän perustelut

Toimintaympäristön muutoksia 2016

Helsingin väkimäärä kasvoi 6 973 asukkaalla vuonna 2016 vuotuisen kasvun ollessa 1,1 prosenttia. Väestönkasvusta 70 % tuli ulkomaalais-taustaisen väestön kasvusta. Suhteellisesti voimakkaimmin kasvoi 70–79 -vuotiaiden ikäluokka. Kokonaisuudessaan Helsingin seudun väestönkasvu oli voimakasta ja asuntotuotanto on aiempaa selkeästi korkeammalla tasolla.

Vanhojen kerros- ja rivitalo-osakkeiden keskineliöhinnoissa on Helsingissä voimakasta vaihtelua 2 500 eurosta aina yli 7 000 euroon asti. Voimakkaimmin ovat nousseet kalleusalueilla 1 ja 2 sijaitsevien asuntojen hinnat. Vuokrien osalta suurimmat erot vuokratasossa aiheutuvat asuntojen rahoitusmuodon mukaan Omakustanteiset ara-vuokra-asunnot ovat vuonna 2016 olleet keskimäärin 12,38 €/m²/kk, kun taas vaaraohoitteisten vuokra on keskimäärin 18,98 €/m²/kk vanhoissa sopimuksissa ja uusien osalta jopa 20,77 €/m²/kk. Kalleusalueittain tarkasteltuna voimakkaimmin vuokrat ovat nousseet etäämmällä keskustasta, kalleusalueilla 3 ja 4.

Vuoden 2017 alusta on otettu käyttöön tulorajat ara-vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pääkaupunkiseudulla. Tulorajoja noudatetaan myös asunnonvaihtolanteissa.

Helsingin seudulla on jatkettu kuntien ja seudullisten toimijoiden yhteistyönä MAL-suunnittelua vuonna 2016. MAL-sopimus vuosille 2016–2019 allekirjoitettiin kesällä 2016 ja siihen liittyen tulevalla kaudella syvennetään edellisen sopimuskauden aikana toteutettua MAL-suunnittelua. Tavoitteena on laatia Helsingin seudulle yksi yhteinen MAL 2019 -suunnitelma edellisen kauden kolmen erillisen suunnitelman sijaan. Edellisen kauden suunnitteluasiakirjat olivat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015, Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 ja Helsingin seudun asuntostrategia Astra 2025.

Asuntotuotanto Helsingissä

Helsinkiin valmistui vuonna 2016 yhteensä 4 395 asuntoa. Asunnoista 11,6 % on ara-vuokra-asuntoja, 23,7 % välimuodon asuntoja ja 64,7 % sääntelemättämiä asuntoja. Vuokra-asunnoista opiskelija- ja nuorisoa-asuntoja on 299, tavanomaisia ara-vuokra-asuntoja 211, takauslainalla tuotettuja 45 ja vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 1 007. Asumisoikeusasuntoja valmistui 444 kappaletta. Omistusasuntoina hitas-asuntoja valmistui 552 ja sääntelemättömiä omistusasuntoja 1 837 asuntoa.

Asuntojen keskipinta-ala on laskenut 2000-luvulla, ollen vuonna 2016 valmistuneissa asunnoissa 62 m². Keskikoon alentumiseen on vaikuttanut suuri valmistuneiden vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrä sekä yleinen jatkunut huoneistokokojen pienenemisen trendi. Asunnoista 84 prosenttia sijaitsee kerrostaloissa. Valmistuneista asunnoista 58,5 prosenttia sijaitsee kaupungin maalla, 34,1 yksityisellä maalla ja valtion maalla 7,4.

Tontteja luovutettiin viime vuonna tavoitteen mukaisesti 380 000 kem² ja varattiin 290 000 kem². Tonttivarantoa on 5,1 vuoden asuntorakentamista varten.

Kaupungin omana tuotantona valmistui 482 asuntoa, joista ara-vuokraa oli 130 asuntoa ja välimuotoa 352 asuntoa.

Asuntoja oli vuoden vaihteessa rakenteilla yli 7 000. Yhteensä viime vuonna alkoi 5 129 asunnon rakentaminen ja 5 597 asunnon rakentamiseen myönnettiin rakennuslupa. Kaupungin omana tuotantona alkoi 1 522 asunnon rakentaminen, joista noin 40 % oli valtion tukemia vuokra-asuntoja.

Rakenteilla olevista asunnoista 22,6 % on ara-vuokra-asuntoja, 25,5 % välimuodon asuntoja ja 51,9 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja.

Yleis- ja asemakaavatavoitteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden yleiskaavan 26.10.2016.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi asumisen 35 asemakaavaehdotuksessa yhteensä 830 000 kem² uutta tonttimaata. Asemakaavoja lainvoimaistui 434 000 kem². Suurimmat lainvoimaistuneet kaavat ovat Atlantinkaaren kaava Länsisatamassa, Koirasaarten kaava Kruunuvuorenrannassa sekä ns. Pohjola-talon kaava Munkkiniemessä.

Asuinalueiden elinvoimaisuus ja täydennysrakentaminen

Täydennysrakentamisalueen osuus vuoden 2016 valmistuneesta asuntotuotannosta oli 54 %. Uudessa ohjelmassa täydennysrakentamisen tavoitetaso nostettiin 40 %:iin ja samalla määriteltiin entistä selkeämmin projektialueet ja täydennysrakentamisalue. Täydennysrakentamisalueella asuntotuotantoa valmistuu projektialueita pienempinä kokonaisuuksina useille eri alueille. Yksityisellä maalla on merkittävä osuus täydennysrakentamisalueen asuntotuotannossa. Täydennysrakentamisalueen asuntotuotanto painottuu vapaarahoitteiseen tuotantoon.

Asuntokannan ja -rakentamisen kehittäminen

Olemassa olevaan asuntokantaan toteutettiin 84 jälkiasennushissiiä. Kaupungin asuinkiinteistöyhtiöiden energiatehokkuutta parannettiin ja peruskorjauksissa kiinnitettiin huomiota energiakysymyksiin.

Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaan hyväksyttiin vuonna 2016 neljä uutta hanketta: Lähes nollaenergiakerrostalo -hanke Jätkäsaareen, Yhteistyöllä kohtuuhintaisuuteen -hankkeet Kivikkoon ja Laajasaloon, SunZEB-kortteli -hanke Jätkäsaareen ja HOAS Hima miniasunnot -hanke Rastilaan.

Puurakentamista edistettiin edelleen vuonna 2016 ja asuntoja valmistui puurakenteisiin kerrostaloihin yhteensä 315.

Selvitykset ja toivomusponnet

Ohjelmaan liittyen syksyn 2016 ja kevään 2017 aikana on tehty selvityksiä, joita kaupunginhallitus edellytti päättäessään ohjelman täytäntöönpanosta. Selvityksistä neljä, joiden määräaika oli kevääseen 2017 mennessä, viedään päätöksentekoon seurantaraportin yhteydessä. Selvitykset ovat ARA- ja välimuodon tuotannon tavoitteiden saavuttamiseen liittyvien syiden tarkastelu, asuntorakentamisen kokeiluja mahdol-

listavien keinojen kartoittaminen, suurten kerrostalokohteiden elinkaarisen aikaisen hiilijalanjäljen laskennan arvioiminen sekä täydennysrakentamisen kannusteiden kehittäminen. Selvitykset ovat asian liitteinä 2-5.

Selvityksessä ara- ja välimuodon tuotannon tavoitteiden saavuttamisesta todetaan, että kaupungin omalla maalla on päästy AM-ohjelman mukaiseen hallintamuotojakaumaan. Sen sijaan yksityisellä ja valtion maalla tavoitteesta on jääty merkittävästi. Kaupungin tulee jatkossa huolehtia muiden kuin kaupungin omistaman maan osalta maankäyttö-sopimuksissa hallinta- ja rahoitusmuototavoitteen toteuttamisesta. Tilanne on korjaantumassa jo tehtyjen sopimusten mutta vielä rakentamattomien kohteiden osalta. Esimerkiksi Keski-Pasilan ratapihakorttelien alueella valtio noudattaa AM-ohjelman mukaista hallintamuotojakaumaa.

Selvityksessä asuntorakentamisen kokeilujen järjestämisestä todetaan, että on tarkoituksenmukaista keskittää erilaiset kokeilut Kehittyvä kerrostalo -konseptin alle, jotta kokonaisuus olisi yhdenmukainen ja hallittu ja hankkeiden käynnistämiseen, arviointiin, edistämiseen ja seurantaan olisi valmis menetelmä.

Selvityksessä hiilijalanjäljen laskennasta todetaan, että ei ole vielä tarkoituksenmukaista vaatia hiilijalanjäljen laskentaa pakollisena Helsingissä. Tällä hetkellä on meneillään monia energiatehokkuuteen liittyviä kehittämishankkeita ja niistä saatujen kokemusten jälkeen voidaan uudelleen harkita menetelmän käyttöönottoa. Ympäristöministeriöllä on valmisteilla lainsäädäntökokonaisuus nollaenergiarakentamiseen siirtymisestä. On tarkoituksenmukaista seurata alan lainsäädännön tason kehittymistä ja tehdä sen jälkeen tarkennuksia nykyisiin kaupungin linjauksiin.

Selvityksen mukaan täydennysrakentamisen kannusteita tulee kehittää edelleen. Nykykannusteisiin kaivataan joustavuutta ja tarkennuksia, lisäksi purkavan saneerauksen hankkeisiin tarvitaan oma toimintamallinsa. Täydennysrakentamisen edistäminen kaipaa edelleen yhteistyön kehittämistä kaupungin sisällä ja sidosryhmien kanssa. Kannusteiden kehittämisestä tuodaan erilliset päätösehdotukset kaupunkiympäristön toimialalautakunnan tai kiinteistölautakunnan käsittelyyn.

Kaupunginhallituksen edellyttämistä selvityksistä kaksi on valmisteltu päätöksentekoon jo aiemmin. Kaupunginhallituksen kehotuksesta laadittu toimintamalli ryhmärakennuttamiskohteiden lainojen takaamiseksi käsiteltiin 9.1.2017 kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallitus päätti samalla, että selvittämistä jatketaan asiantuntijatyöryhmän johdolla. Työryhmän tehtävänä on 30.7.2017 mennessä selvittää, millä lainsäädä-

24.04.2017

dännöllisillä, kaupungin omilla ratkaisulla ja muilla keinoin ryhmärakennuttamisen rahoituskysymykset voidaan ratkaista. Selvitys tuodaan kaupunginhallitukseen. Kehotus tuoda kaupunkisuunnittelulautakunnan 11.12.2012 tekemä päätös huoneistotyyppien ja kokojen ohjaamisesta asemakaavoissa käsiteltiin uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa tammikuussa 2017.

Yhden selvityksistä määräaika on myöhemmin. Myöhemmin, ennen valtuustostrategian käsittelyä tehtävä selvitys on uusien mallien ja keinojen kartoittaminen kohtuuhintaisen omistusasuntotuotannon varmistamiseksi (ns. "Hitas-selvitys"). Selvitys tehdään yhteistyössä seudun tutkimuslaitosten kanssa. Lisäksi selvitystä toteutuneista autopaikattomista ja vähäautopaikkaisista asuntokohteista ja niiden toteuttamiseen liittyvien periaatteiden laatimista jatketaan koko ohjelmakauden ajan.

Hyväksyessään AM-ohjelman kaupunginvaltuusto hyväksyi myös kolme toivomuspontta. Toivomusponsivastaukset viedään kaupunginhallitukseen samanaikaisesti seurantaraportin käsittelyn kanssa. Yksi toivomusponsi käsittelee samaa teemaa kuin liitteenä oleva selvitys ARA- ja välimuodon tavoitteiden saavuttamisesta. Kaksi muuta toivomusponsivastausta käsittelevät kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluttamista ja pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinjaossa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Riikka Karjalainen, suunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi
Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM seurantaraportti 2017
- 2 Selvitys ARA- ja välimuodon tavoitteiden toteutumisesta
- 3 Selvitys asuntorakentamisen kokeilujen järjestämisestä
- 4 Hiilijalanjäljen laskentaselvitys
- 5 Selvitys täydennysrakentamisen kannusteista

Muutoksenhaku

24.04.2017

Kaj/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset
Lautakunnat ja johtokunnat

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.06.2016 § 658

Kaupunginvaltuusto 22.06.2016 § 189

§ 440

V 3.5.2017, Sofiankatu 4:n kiinteistön muutoksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää 20.5.2015 (127 §) tekemäänsä päätöstä tältä osin muuttaen hyväksyä Sofiankatu 4:n kiinteistön muutoksen ja perusparannuksen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen niin, että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 13 150 000 euroa tammikuun 2017 kustannustasossa.

Tiivistelmä

Kiinteistö Sofiankatu 4 sijaitsee Sarvikuonon korttelissa 31, Kauppatoria ja Senaatintoria yhdistävän Sofiankadun varrella. Alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin.

Alueella on voimassa vuonna 1988 vahvistettu asemakaava nro 8980. Siinä kortteli 31 sisältyy historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen (s), jolla suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennusten osia, aitoja, ulkoportaita, muistomerkkejä, puurivejä tai kiveyksiä ei saa muuttaa, purkaa tai

hävittää niin, että kohteen tai sen ympäristön rakennustaiteellinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee.

Sofiankatu 4:n hankesuunnitelma noudattaa vuonna 2009 laaditun, Torikortteleiden alueen kiinteistökehityssuunnitelman periaatteita.

Kustannusten nousu johtuu monista tekijöistä, joista keskeisimpinä julkisivurappaukseen ja pohjaolosuhteisiin liittyneet ennakoimattomat ongelmat ja mm. niiden myötä syntyneet aikatauluvaikeudet.

Hankkeen enimmäishintaan haetaan korotusta tällä päätöksellä.

Esittelijän perustelut

Aikaisempi hankepäätös

Sofiankatu 4:n muutos ja peruskorjauksen 21.1.2015 laadittu hankesuunnitelma on hyväksytty kiinteistölautakunnassa 5.2.2015 (52 §), kaupunginhallituksessa 4.5.2015 (471 §) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2015 (127 §) siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 075 br-m² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 300 000 euroa joulukuun 2014 hintatasossa.

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Hankkeen toteutusaikataulua kiristettiin käyttäjän toiveesta urakan alettua, jotta katutason ja pohjakerroksen elokuvateatterin tilat voidaan ottaa käyttöön jo kesäkaudelle 2017, kun alkuperäisen hankesuunnitelman mukaan kohteen tuli valmistua 31.8.2017 mennessä. Ajalla on suuri taloudellinen merkitys tiloihin tulevien vuokralaisten liiketoiminnan edellytyksille.

Julkisivurappaus osoittautui tutkittua heikkokuntoisemmaksi ja näin ollen työn laajuus kasvoi olennaisesti. Julkisivun uusimistyö oli aikataulutettu syksylle 2016 mutta laajentuneen työn vuoksi rappaustyö venyi talveen. Talvityöstä aiheutui merkittävässä määrin lisää suojaus- ja lämmityskustannuksia.

Rakennukseen tehdään uusia hissikuiluja ja kuilujen perustukset ovat vaatineet suunniteltua enemmän pohjanvahvistusta sillä pohjaolosuhteet ovat osoittautuneet heikosti kantaviksi.

Kokonaisuutena laaja perusparannustyö logistisesti haastavassa keskustakorttelissa on vaatinut ajateltua enemmän työmaan huoltotoimia ja nostanut näin projektinjohtourakan kustannuksia.

Kaupunginmuseo toimi rakennuksessa lähes urakan alkuun saakka eikä rakenneavauksia voitu tehdä suunnittelun kannalta riittävän paljon.

Tästä jäi epävarmuutta suunnitelmiin ja suunnitelmia on jouduttu tämentämään urakan edessä.

Kohteen loppukäyttäjiä on saatu kytkettyä hankkeeseen vasta rakennustyön aikana. Tämä on lisännyt työnaikaisia suunnittelukustannuksia oletettua enemmän.

Purkutöiden jälkeen todettiin rakenteiden olevan monin paikoin tutkittua heikkokuntoisempia ja jääväksi suunniteltuja rakenteita on jouduttu uusimaan ajateltua laajemmin.

Vuokravaikutus

Hankehinnasta aiheutuvaksi pääomavuokraksi tulee 6,92 euroa/m²/kk. Pääomavuokra on laskettu sisäisen vuokran periaatteilla ja 30 vuoden kuoletusajalla käyttäen kaupunginhallituksen hyväksymänä tuotto prosenttina 0 %:a. Kohteen ylläpito vuokra on 4 euroa/m²/kk ja tontinvuokra 3,87 euroa/m² sekä kiinteistöviraston tilakeskuksen kulu 0,50 euroa/m²/kk. Näin ollen ylläpidon sisältävä kokonaisvuokra on 15,30 euroa/m²/kk.

Hankkeen aikataulu ja rahoitus

Rakentaminen on aloitettu huhtikuussa 2016. Kohde luovutetaan tilaajalle kahdessa vaiheessa huhtikuussa 2017 ja kesäkuussa 2017.

Hanke on merkitty vuoden 2017 talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjemaan yhteensä 11,94 milj. euron suuruisena. Hankkeen korotettu enimmäishinta 13,15 milj. euroa edellyttää siten talousarvioon nähden 1,21 milj. euron lisämäärärahaa. Hankkeen lisärahoitus on mahdollista rahoittaa talousarviokohdalla 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi merkittyjen 7,68 milj. euron määrärahojen puitteissa, koska rakentamishjelmiin merkityt torikorttelien 1. kerroksen myymälätilojen korjaus sekä Bockin talon 1. kerroksen kulkumahuoneiston korjaus sekä muita pienempiä hankkeita on siirtynyt vuodelle 2018. Siirtyvien hankkeiden edellyttämä rahoitus on sisällytettävä kaupunginhallituksen päättämään vuoden 2018 talousarvioehdotuksen talonrakennuksen raamin puitteisiin.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

24.04.2017

Kaj/5

timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 06.04.2017 § 155

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Kiinteistökartta 103/679496, Pysyvä rakennustunnus 218, Sofiankatu 4

Eesitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Sofiankatu 4 muutoksen ja perusparannuksen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista siten, että hankkeen enimmäishinta on 13 150 000 euroa arvonlisäverottomana euroa tammikuun 2017 kustannustasossa.

B

Sillä ehdolla että kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto hyväksyy esityksen A, kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen rakennuspäällikön käyttämään urakassa mahdollisesti esiintyviin muutostöihin sekä urakkasopimusten perusteella mahdollisesti syntyviin muihin lisävelvoitteisiin 29.3.2017 allekirjoitetun ja hyväksytyyn (HKA) kustannusarvion mukaiset varaukset.

Helsingin kaupunki uudistaa 1.6.2017 johtamisjärjestelmäänsä sekä organisaatiotaan. Uudistuksessa nykyisestä virastorakenteesta luovutaan ja virastoja yhdistetään laajemmiksi toimialoiksi.

Tämä hankintakokonaisuus tulee kaupunkiympäristö-toimialan käyttöön.

Kaupunkiympäristö-toimialaan tullaan yhdistämään kaupungin uudessa johtamisjärjestelmässä kaupungin nykyisestä organisaatiosta kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvirasto, kiinteistövirasto, rakennusvalvonta-

24.04.2017

virasto, asuntotuotantotoimisto, ympäristökeskus, tukkutori, pelastuslaitos ja HKL-liikelaitos.

Tilaaajan uudelleenorganisoitumistilanteessa sopimus vastuineen ja velvoitteineen siirtyy automaattisesti tilaaajan toimintoja jatkavalle organisaatiolle.

05.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Mika Malkki, projektipäällikkö, puhelin: 310 78172
mika.malkki(a)hel.fi
Jouko Snellman, rakennuspäällikkö, puhelin: 310 40334
jouko.snellman(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 20.05.2015 § 127

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti:

1

Hyväksyä Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 075 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 300 000 euroa joulukuun 2014 kustannustasossa.

2

Oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteisissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.05.2015 § 471

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

1

Hyväksyä Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen 21.1.2015 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 075 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 300 000 euroa joulukuun 2014 kustannustasossa.

2

Oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteisissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, projekti-insinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 30.1.2015

HEL 2015-000417 T 10 06 00

Kiinteistövirasto, tilakeskuksen lausuntopyyntö 13.1.2015

Kiinteistöviraston tilakeskus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Sofiankatu 4:n muutos- ja perusparannushankkeen hankesuunnitelmas- ta. Kaupunginmuseo on tutustunut Arkkitehdit NRT Oy:n laatimaan ja 5.12.2014 päiväämään viitesuunnitelma-aineistoon sekä 27.11.2014 päiväämään vaihtoehtosuunnitelmaan ve2.

Sofiankatu 4:ssä sijaitseva, arkkitehti Lars Sonckin suunnittelema rakennus on alkuaan Stockmannin liiketalo, joka on ollut niin kaupunki-

suunnitteluviraston kuin kaupunginmuseon tiloina. Rakennus on osa Senaatintorin ympäristön valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Rakennus on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä sr ja se sijaitsee s-merkinnällä varustetulla alueella: ”Tällä alueella ei suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennuksen osia, aitoja, ulkoportaita, muistomerkkejä, puurivejä tai kiveyksiä saa muuttaa, purkaa tai hävittää niin että kohteen tai sen ympäristön rakennustaiteellinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee. Tällä alueella on ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä lausunto Helsingin kaupunginmuseolta ja varattava museovirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen.”

Kaupunginmuseo on lausunut käyttötarkoituksen muutosta koskevasta poikkeamispäätöshakemuksesta 5.1.2015 ja puoltanut liitteenä olleiden piirustusten mukaista käyttöä, toimisto- ja kevyt liikuntatila sekä liiketilaja. Suunnitelmat olivat likimain samat kuin nyt esillä olevassa hankesuunnitelmassa. Nyt piirustuksiin on liitetty julkisivujen osalta vaihtoehtosuunnitelma ve2, jossa on avattu suuria lapeikkunoita Sofiankadun puoleiseen vesikattoon. Kaupunginmuseo ei puolla tätä vaihtoehtoa (ve2), koska se on vastoin asemakaavan suojelumääräystä. Sofiankatu 4:ssä sijaitseva rakennus on selvästi korkeampi kuin muut torikortteleiden rakennukset, se näkyy kauas ja sen kaupunkikuvallinen arvo on merkittävä. Lapeikkunoiden myötä rakennuksen ja ympäristön kulttuurihistoriallinen ja rakennustaiteellinen arvo vähenisi.

Kaupunginmuseo puoltaa 5.12.2014 piirustusten mukaisen hankesuunnitelman hyväksymistä, mutta ei 27.11.2014 päivättyä vaihtoehto ve2:ta.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

§ 441

Asiakirjahallinnon periaatteet ja johtavan viranhaltijan nimeäminen

HEL 2017-004408 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin kaupungin asiakirjahallinnon järjestämiseksi seuraavat periaatteet:

- Kaupunki on yksi arkistonmuodostaja, jolle muodostuu yksi yhteinen arkisto.
- Kaupunginkanslia, jokainen toimiala, tarkastusvirasto sekä jokainen keskushallinnon liikelaitos on oma osa-arkistonmuodostajansa, joka muodostaa oman osa-arkistonsa. Kaupungin yhteinen arkisto muodostuu näiden osa-arkistojen kokonaisuudesta.
- Kansliapäällikkö, toimialajohtaja, tarkastusjohtaja sekä liikelaitoksen johtaja vastaavat oman organisaationsa asiakirjahallinnon toteuttamisesta.
- Kaupunginkanslia, toimiala, tarkastusvirasto sekä keskushallinnon liikelaitos nimeävät asiakirjahallinnosta vastaavat henkilöt, joilta edellytetään pätevyyttä tehtävien hoitoon.
- Osa-arkistonmuodostaja vastaa seuraavista asiakirjahallinnon tehtävistä:
  - kaupunkiyhteisen tiedonohjaussuunnitelman laatimisesta ja ylläpitämisestä omien substanssitehtävien osalta;
  - siitä, että asiakirjat ja asiakirjatiedot kirjataan, rekisteröidään, käsitellään ja säilytetään tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti;
  - tietopalvelusta hallussaan olevien asiakirjojen ja asiakirjatietojen osalta;
  - asiakirjojen ja asiakirjatietojen siirrosta asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan antaman ohjeistuksen mukaan; sekä
  - muista asiakirjahallinnon tehtävistä asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan antaman ohjeistuksen mukaan
- Jokainen viran- tai toimenhaltija vastaa hallussaan olevista asiakirjoista ja asiakirjatiedoista sekä antamistaan tiedoista.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä kaupunginkanslian hallinto-osaston tiedonhallintayksikön päällikön arkistolain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi asiakirjahallintoa johtavaksi viranhaltijaksi 1.6.2017 lukien.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävänä on:

24.04.2017

Kj/3

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin asiakirjahallintoa;
- antaa kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden toteuttamiseksi tarkempia ohjeita osa-arkistonmuodostajille asiakirjahallinnon vastuista, tehtävistä ja käytännöistä;
- ohjata ja kehittää kaupungin asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa;
- hyväksyä kaupunkiyhteinen tiedonohjaussuunnitelma;
- valvoa, että osa-arkistonmuodostajien asiakirjahallinnon tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti; sekä
- huolehtia asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Jussi Jääskeläinen, arkistotoimen päällikkö, puhelin: 310 43563
jussi.jaaskelainen(a)hel.fi
Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä asiakirjahallinnon järjestämisestä

Asiakirjahallinnon tehtävänä on huolehtia kaupungin asiakirjojen ja asiakirjallisten tietojen säilyvyydestä ja käsittelystä näiden tietojen koko elinkaaren ajan sekä tietopalvelun, tietosuojan ja tietoturvan varmistamisesta kaikissa oloissa.

Nämä tehtävät toteutetaan kirjaamisen, rekisteröinnin, säilytysaikojen määrittelyn, määräajan säilytettävien asiakirjatietojen/asiakirjojen hävittämisen, asiakirjatietojen sähköisen säilyttämisen sekä paperimuodossa säilytettävien asiakirjojen järjestämisen, luetteloinnin ja pysyvästi säilytettävän aineiston kaupunginarkistoon siirtämisen avulla.

Arkistolain (831/1994) 9 §:n 1 momentin mukaan arkistotoimen järjestäminen kunnassa kuuluu kunnanhallitukselle. Kunnanhallituksen on

määrättävä se viranhaltija tai toimihenkilö, joka johtaa kunnan arkistotointa ja arkistonmuodostusta sekä huolehtii kunnan pysyvästi säilytetävistä asiakirjoista.

Käsite arkistotoimi viittaa lähinnä paperiasiakirjojen hallintaan. Sähköisessä toimintaympäristössä nykyisin käytössä oleva käsite on asiakirjahallinto, jota myös kuntalaissa ja uudessa hallintosäännössä käytetään. Se mahdollistaa asiakirjatiedon elinkaaren hallinnan jo asiakirjatiedon elinkaaren aktiivivaiheessa.

1.6.2017 voimaantulevan hallintosäännön 24 luvun 5 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kunnan eri tehtävissä. Kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluu hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan vastata asiakirjahallinnon järjestämisen perusteista ja määrätä asiakirjahallintoa johtava viranhaltija ja tämän tehtävät.

Arkistolain 7 §:n mukaan arkistotoimen tehtävänä on varmistaa asiakirjojen käytettävyyttä ja säilyminen, huolehtia asiakirjoihin liittyvästä tietopalvelusta, määrittellä asiakirjojen säilytysarvo ja hävittää tarpeeton aineisto. Arkistotointa on hoidettava siten, että se tukee arkistonmuodostajan tehtävien suorittamista sekä yksityisten ja yhteisöjen oikeutta saada tietoja julkisista asiakirjoista, että yksityisten ja yhteisöjen oikeusturva samoin kuin tietosuoja on otettu asianmukaisesti huomioon ja että yksityisten ja yhteisöjen oikeusturvaan liittyvien asiakirjojen saatavuus on varmistettu sekä että asiakirjat palvelevat tutkimuksen tiedon lähteenä.

Lisäksi arkistonmuodostajan on arkistolain 8 §:n mukaan määrättävä, miten sen arkistotoimen suunnittelu, vastuu ja käytännön hoito järjestetään. Arkistonmuodostajan on määrättävä tehtävien hoidon tuloksena kertyvien asiakirjojen säilytysajat ja -tavat sekä ylläpidettävä niistä arkistonmuodostussuunnitelmaa.

Asiakirjahallinnon järjestämisen periaatteet

Kaupungin asiakirjahallinto on voimassa olevassa organisaatiomallissa järjestetty siten, että hallintokunnat ovat itsenäisiä arkistonmuodostajia. Tietokeskuksen kaupunginarkisto on toiminut kaupungin keskusarkistona ja asiakirjahallinnon kehittäjänä ja kaupunginarkistoa johtava arkistotoimen päällikkö arkistotointa johtavana viranhaltijana.

Organisaatiomallin muuttuessa keskushallintoon ja toimialoihin perustuvaksi on arkistonmuodostamisrakennetta syytä tarkastella uudelleen. Asiakirjahallinto siirtyy lisäksi koko ajan enenevässä määrin sähköiseksi, mikä mahdollistaa suurenkin organisaation asiakirjatietomäärän hallinnan ilman organisaation jakamista erillisiin arkistonmuodostajiin. Yh-

24.04.2017

Kj/3

den arkistonmuodostajan mallissa saavutetaan paremmin myös toimintatapojen yhtenäisyys. Tarkoituksenmukaista on siis, että kaupunki on 1.6.2017 lukien yksi arkistonmuodostaja.

Sähköinen asiakirjahallinto ei kuitenkaan toteudu täydellisesti, vaan suuri asiakirjatietomäärä on edelleen paperilla. Tämän tiedon arkistoinnin vuoksi on perusteltua, että suuressa organisaatiossa rakennetaan osa-arkistonmuodostajiin perustuva järjestely, jossa organisaation eri osat saavat vastuun paperiaineistojen asiakirjahallinnasta. Samalla vastuuta tiedonohjaussuunnitelman laatimisesta ja ylläpitämisestä voidaan jakaa.

Kaupungille laaditaan yhteinen tiedonohjaussuunnitelma, joka luo edellytykset sähköisen asiakirjatiedonhallinnan osalta lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen ja siirtymiseen sähköiseen säilyttämiseen.

Kaupunginkanslia, toimiala, tarkastusvirasto ja keskushallinnon liikelaitos vastaavat asiakirjatietojensa laatimisesta, tallentamisesta ja säilyttämisestä arkistolain (831/1994) ja hyvän tiedonhallintatavan (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999, asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta 1030/1999) mukaisesti niin, että tietojen käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimisuus turvataan ja varmistetaan.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija ja tämän tehtävät

Arkistolain mukaan arkistointia ja arkistonmuodostusta koskevista käytännön tehtävistä vastaa kaupunginhallituksen määräämä viranhaltija tai toimihenkilö. Tehtäviä hoitavalla viranhaltijalla tulee olla riittävä päätösvalta ja koulutus tehtävien hoitamiseksi.

Kaupunginkanslian uuden organisaation mukaisen toimintasäännön mukaan hallinto-osaston tiedonhallintayksikön toimialaan kuuluvat kaupungin asiakirjahallinnon johtaminen, kaupungin asiakirjahallinnon ja asianhallinnan yleinen ohjaaminen ja kehittäminen, kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista ja niistä annettavasta tietopalvelusta huolehtiminen, hallintoinformaatiopalvelu ja siihen liittyvä tietopyyntöjen koordinointi, kaupunginkanslian asiakirjahallinto sekä kaupungin yleinen kirjaamotoimi.

Arkistointia ja arkistonmuodostusta johtavaksi viranhaltijaksi on tarkoituksenmukaista määrätä kaupungin asiakirjahallinnon johtamisesta vastaavan yksikön päällikkö.

Asiakirjahallintoa johtavalla viranhaltijalla on perusteltua olla toimivalta antaa ohjeita asiakirjahallinnon toteuttamisesta ja kehittämisestä. Tiedonohjaussuunnitelman hyväksyminen on lisäksi tarkoituksenmukaista

24.04.2017

Kj/3

keskittää tälle viranhaltijalle, jotta kaupunkiyhteinen tiedonohjaustapa varmistetaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Jussi Jääskeläinen, arkistotoimen päällikkö, puhelin: 310 43563
jussi.jaaskelainen(a)hel.fi
Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Kj/4

§ 442

Lainan myöntäminen Koy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle ja Koy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle

HEL 2016-014219 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

A

myöntää talousarvion kohdalta 9 01 02 04 Muu antolainaus, sosiaaliin tarkoituksiin (rakennushankkeet) myönnettävät lainat, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle yhteensä enintään 95 000 euron suuruisen lainan, jäljempänä mainituin ehdoin

B

myöntää talousarvion kohdalta 9 01 02 04 Muu antolainaus, sosiaaliin tarkoituksiin (rakennushankkeet) myönnettävät lainat, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle yhteensä enintään 130 000 euron suuruisen lainan, seuraaviin ehdoin

Lainan käyttötarkoitus: lainahakemuksissa eriteltyt rakennusurakat vuosien 2017 ja 2018 aikana

Laina-aika: laina-aika on enintään vuoden 2018 loppuun, jolloin muutkin kaupungin ao. kiinteistöyhtiöille myöntämät lainat erääntyvät

Lainan lyhennykset: lainat ovat kertalyhenteisiä

Lainan korko: lainojen korko on valtiovarainministeriön puolivuositain vahvistaman peruskoron suuruinen (tällä hetkellä 0 %)

Lainan vakuus: lainansaaja panttaa lainan vakuudeksi riittävän määrän hallitsemaansa kiinteistöön tai sen vuokraoikeuteen kohdistuvia pantti- kirjoja tai antaa muun kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymän riittävän vakuuden

Lainan erityisehto: lainaa voidaan nostaa erissä toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Ennen lainan nostoa kaupunginkanslialle tulee toimittaa seuraavat dokumentit: yhteenveto rakennusurakan tarjouspyynnöistä ja perustelut valitusta urakoitsijasta sekä urakan valmistuttua loppuselvitysraportti toteutuneista rakennuskustannuksista

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehto-

24.04.2017

Kj/4

ja. Edelleen kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston varainhallintayksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat

C

kehottaa kaupunginkansliaa ja kiinteistövirastoa yhteistyössä kiinteistöosakeyhtiöiden omistajien kanssa käynnistämään yhtiöiden hallinnassa olevien rakennusten hallintaoikeuden ja asuntovuokraustoiminnan kaupunkikonsernille siirtämiseen liittyvät omistus- ja muihin järjestelyihin liittyvät selvitykset.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo, lainahakemus
- 2 Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II, lainahakemus
- 3 Muistio yhtiöiden taloustilanteesta 7.12.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Lainanhakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin Sotaveteraanipiiri perusti vuonna 1986 Rintamaveteraanien Säätiön, jonka tarkoituksena on toimia Rintamaveteraanien asunto- ja palvelutalokysymysten ratkaisemiseksi, sekä tukea heitä taloudellisesti. Sääntöjensä mukaisesti säätiö voi hankkia tontteja ja maa-alueita rintamaveteraanien asuntojen, palvelutalojen ja sairaskotien rakentamista varten, sekä huolehtia em. hankkeista ja valvoa niiden toteuttamista, kuin myös niiden toiminnan ylläpitoa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Rintamaveteraanien Säätiö on perustanut Oulunkylään kaksi kiinteistöosakeyhtiötä, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon sekä Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n. Yhtiöiden hallinnoimat asuintalot osoitteessa Mäkitorpantie 19 - 21 on rakennettu vuosina 1988 ja 1994. Taloissa on yhteensä 72 asuntoa ja lisäksi yhteensä yhdeksän liike- tai toimistohuoneistoa.

Yhtiöiden ylläpitämät asuintalot sijaitsevat Helsingin kaupungilta vuokratuilla tonteilla. Voimassaoleva tontinvuokrasopimus Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon tontista (28162/7) on vuodelta 1987 (Kvsto 11.2.1987, asia 25; Klk 30.6.1987, 1754 §), ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n tontista (28162/8) vuodelta 1992 (Kvsto 7.10.1992, asia 20; Klk 17.11.1992, 1295 §). Tontinvuokrasopimusten ehtojen mukaisesti vuokramiehellä on velvollisuus pitää rakennukset ja vuokra-alue hyvässä kunnossa.

Kaupunki on aikanaan myöntänyt yhtiöille rakentamisaikaista lainaa. Kaupungin yhtiöille myöntämien lainojen jäljellä oleva pääoma on yhteensä 3 440 911,38 euroa. Kaupunginhallitus on eri päätöksillä (viimeksi 17.6.2013, 714 §) päättänyt muuttaa myöntämiensä lainojen ehtoja siten, ettei lainoista peritä lyhennyksiä eikä korkoa niin kauan kun rakennukset ovat sotaveteraanien asuinkäytössä, kuitenkin enintään 31.12.2018 saakka. Lainaehtojen mukaisesti hallintaoikeuden päättyessä asuinrakennukset siirtyvät vastikkeetta kaupungille.

Vuokraustoiminta

Yhtiöt vuokraavat taloista asuntoja Rintamaveteraanien Säätiön sääntöjen sekä kaupungin lainaehtojen ja tontinvuokrasopimusten mukaiselle kohderyhmälle. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat sotaveteraanit sekä sotaveteraanien lesket. Kaupunginhallituksen 17.6.2013, 714 §, päätöksen mukaisesti, mikäli taloihin ei enää riitä veteraaniasukkaita tai heidän leskiään, on vapautuviin huoneistoihin valittava asukkaat yhdessä sosiaali- ja terveysviraston pohjoisen palvelualueen toimijoiden kanssa. Asukkaiksi voidaan lainaehtojen mukaisesti ottaa ainoastaan sellaisia 60 vuotta täyttäneitä helsinkiläisiä, jotka ovat yhden vuoden ennen asuintaloon muuttamista olleet kirjoilla Helsingin kaupungissa.

Talot ovat lähtökohtaisesti tavanomaisia vuokrataloja (vapaarahoitteisia, ei tulorajoja), joihin kaupunki tarjoaa kotihoidon palvelua kuten mihin tahansa asuintaloon. Taloilla on oma terveydenhoitaja, mutta perushoidollisista käynneistä huolehtii sosiaali- ja terveysviraston kotihoido.

Vuokralaiset taloihin valitsee isännöintiyhtiö, yhdessä ko. kiinteistöosakeyhtiön hallituksen puheenjohtajan kanssa. Asukasvalinnoissa kriteerinä on myös ollut, että talossa toimiva terveydenhoitaja käy läpi asu-

kasvalinnat sen arvioimiseksi, että asukkaaksi valittavat voivat pärjätä kohteessa itsenäisesti ja selvitä jokapäiväisistä askareistaan.

Käytännössä, mikäli ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvia hakijoita ei ole ollut, sosiaali- ja terveystieteiden pohjoinen palvelualue on esittänyt em. ehdot täyttäviä vuokralaisia yhtiöille. Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n asukkaaksi ei toistaiseksi ole valittu muita kuin ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvia hakijoita, minkä vuoksi talon vuokrausaste on laskenut 91 %:iin.

Kuntoutustoiminta

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lla on aputoiminimi, Oulunkylän kuntoutus, palvelutuotantoa varten. Kuntoutustoimintaa varten yhtiö on palkannut 5 – 6 hoitajaa. Aputoiminimellä on puitesopimus Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden kanssa kolmessa eri palvelussa; rintamaveteraanien fysioterapiapalveluissa, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten fysioterapiapalveluissa sekä pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lymfaterapiapalveluissa. Kaupungin vuotuinen hankintavolyymi on ollut pienekkö, noin 50 000 euroa vuosina 2015 ja 2016.

Kuntoutustoiminnan järjestämisen kannalta poikkeuksellista on, että Oulunkylän kuntoutus toimii ko. kiinteistöosakeyhtiön osana ja yhteydessä. Kuntoutustoiminta on osin markkinaehtoista em. aputoiminimen toimiessa kaupungin puitesopimustoimittajana. Kiinteistöosakeyhtiöiden omistajan, Rintamaveteraanien säätiön, sääntöjen mukaisesti säätiön tarkoituksena ei ole välittömän voiton tai taloudellisen edun tavoittelu.

Yhtiöiden hakema rahoitus

Yhtiöt ovat hakeneet kaupungilta sosiaaliseen tarkoitukseen myönnettävää lainaa yhtiöiden kunnossapitovastuulla olevien asuinrakennusten peruskorjaustarpeisiin.

Yhtiöiden nykyinen taloudellinen tilanne on heikko. Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n osalta taustalla on aputoiminimellä harjoitettu kuntoutustoiminta, joka on viime vuosina muodostunut tappiolliseksi. Yhtiöt ovat lisäksi sosiaalisista syistä perineet asunnoista alhais- ta vuokraa, jossa ei riittävässä määrin ole huomioitu rakennuksen kunnossapitoon ja kuntoutustoimintaan liittyviä kustannuksia.

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II on aloittanut kuntoutustoimintaan liittyvät sopeutustoimet, mutta ne eivät yhtiön laskelmien mukaisesti tuo nopeaa eivätkä pysyvää parannusta yhtiön taloustilanteeseen. Tulevina kuukausina yhtiöiden korjaussuunnitelman mukaiset korjaustarpeet edellyttävät lainarahoitusta, sillä heikentyneen maksu-

valmiustilanteen vuoksi yhtiöiden hallinnoimien talojen vuosikorjauksia ja peruskorjauksia ei ole mahdollista toteuttaa kiinteistöteknisen tarpeen edellyttämällä aikataululla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on lausunnossaan tuonut esiin, että hankintalain peruseriaatteiden mukaisesti hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveysvirasto näkee ongelmallisena tilanteen, jossa virasto puoltaisi kaupungin lainan antamista yhdelle palveluntarjoajalleen. Toisaalta sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa kysymyksen lainan myöntämisestä kaupungin näkökulmasta teknistaloudellisena, omaisuuden kunnossapitoon liittyvänä kysymyksenä.

Kiinteistölautakunta katsoo lausunnossaan esitetyt ylläpidolliset korjaukset rakennusten elinkaarta pidentävinä tarpeellisiksi.

Yhtiöt ovat hallitustensa kokouksissa 21.12.2016 todenneet, että laina-aikaa on nykyisissä lainoissa vuoden 2018 loppuun asti. Yhtiöiden hallitusten kanta oli, että koska lainojen erääntyessä myös talojen hallintaoikeuden on määrä siirtyä Helsingin kaupungille samassa yhteydessä, siirtymiseen liittyvät selvitykset olisi tarpeellista saattaa vireille kaupungin kanssa.

Esittelijä toteaa, että Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II ovat 22.12.2016 hakeneet lainaa Helsingin kaupunginhallitukselta akuuttien peruskorjaustarpeiden rahoittamiseen kaupungin yhtiöille aiemmin myöntämiä lainoja vastaavin vallitsevin ehdoin. Esittelijä pitää lainojen myöntämistä ko. korjauksiin perusteltuna. Lainat eivät vaaranna kaupungin kykyä vastata laissa säädetyistä tehtävistä, eikä niiden myöntämiseen sisälly kaupungin kannalta merkittävää taloudellista riskiä.

Hallintaoikeuden siirtoon liittyvien käytännön järjestelyjen selvittämisen käynnistämistä puoltaa edellä esitettyjen taloudellisten perusteiden lisäksi riittävän ajan varaaminen sille, että hallintaoikeuden muutos voidaan toteuttaa vuokralaisten kannalta saumattomasti. Haettavan järjestelyn ensisijaisena tavoitteena ja lähtökohtana on kaikissa tapauksissa nykyisten asukkaiden asumisen turvaaminen. Hallintaoikeuden siirtoon liittyvät järjestelyt tuodaan selvitysten valmistumisen jälkeen erikseen kaupungin päätöksentekoon.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321

24.04.2017

Kj/4

tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo, lainahakemus
- 2 Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II, lainahakemus
- 3 Muistio yhtiöiden taloustilanteesta 7.12.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Lainanhakija

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.01.2017 § 30

HEL 2016-014219 T 02 05 03 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalojen I ja II lainahakemusta:

"Sosiaali- ja terveyslautakunnalla ei ole jäljempänä esitetyistä perusteista johtuen aihetta ottaa kantaa Kiinteistö Oy:öiden Oulunkylän Sotaveteraanitalo I ja II lainahakemukseen.

Sosiaali- ja terveystuotteen liittymäpinnat Oulunkylän sotaveteraanitaloihin

Sosiaali- ja terveystuote ei osta palveluasumista kyseisistä taloista, vaan antaa sinne kotihoidon palvelua kuten mihin tahansa asuintaloon Helsingissä. Kotihoidon asiakkaita on 34, joista suuri osa on runsaasti hoitoa tarvitsevia. Talossa on terapiahenkilökunnan lisäksi myös oma terveydenhoitaja, mutta perushoidolliset käynnit antaa kotihoito. Asunnot vuokrataan ensisijaisesti sotaveteraaneille ja viime vuosina myös sotaveteraanien leskille. Siltä osin kuin asuntoja ei ole kyetty vuokraamaan sotaveteraaneille, on pohjoinen palvelualue voinut esittää asukkaita palvelutarpeen arviointiin perustuen. Sosiaali- ja terveystuote ei tee asukasvalintoja.

Tilaaajavastuu.fi palvelun mukaan yhtiöllä on 14.12.2016 tilanteessa maksamattomia eläkevakuutusmaksuja. Palvelutuottajan tulee laatia

24.04.2017

Kj/4

vähimmillään suunnitelma maksujen hoitamisesta. Oulunkylän sotaveteraanitalo II:ssa on poikkeuksellista se, että Oulunkylän kuntoutus (aputoiminimi Oulunkylän sotaveteraanitalo II:lle) toimii kiinteistöyhtiön osana ja yhteydessä. Oulunkylän sotaveteraanitalo II:lla puolestaan on puitesopimus Helsingin sosiaali- ja terveysviraston kanssa kolmessa eri palvelussa; rintamaveteraanien fysioterapiapalveluissa, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten fysioterapiapalveluissa ja pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lymfaterapiapalveluissa. Kaupungin vuotuinen hankintavolyymi on ollut pienehkö, noin 50 000 euron luokkaa vuosina 2015 ja 2016.

Hankintalain peruseriaate on, että hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveysvirasto näkee ongelmallisena tilanteen, jossa virasto puoltaisi kaupungin lainan antamista yhdelle palveluntarjoajalleen.

Muut huomioon otettavat näkökohdat

Hallintaoikeuden päättyessä ja kaupungin myöntämien lainojen samalla erääntyessä siirtyvät talot vastikkeetta kaupungin hallintaan vuoden 2018 lopussa. Lainatarpeen perusteluissa esitetyissä korjauksissa on käytännössä kyse kaupungille myöhemmin siirtyvän omaisuuden kunnossa pitämisestä. Kaupungin intresseissä on pitää rakennukset hyvässä kunnossa. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo asiaa oman toimialansa näkökulmasta ja toteaa, että sillä ei ole aihetta ottaa kantaa asiassa, joka kohdistuu suoraan yhteen sosiaali- ja terveysviraston palveluntuottajista. Kysymys lainan myöntämisestä voidaan kaupungin näkökulmasta nähdä pikemminkin teknistaloudellisena, omaisuuden hyvässä kunnossa pitämiseen liittyvänä kysymyksenä, ilman kytkeä ja liittymää talossa annettuihin kuntoutuspalveluihin."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Kiinteistolautakunta 26.01.2017 § 38

HEL 2016-014219 T 02 05 03 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalojen I ja II lainahakemuksista seuraavan lausunnon:

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalot I ja II sijaitsevat Oulunkylässä osoitteessa Mäkitorpantie 19-21. Talot ovat valmistuneet vuonna 1988 ja 1994. Talot on rakennettu sotaveteraanien asumisolojen parantamiseksi. Asuntoja taloissa on yhteensä 72 ja asunnon hakijalta edellytetään, että hän on asunut 10 viimeistä vuotta Helsingissä. Kaupunki on myöntänyt kiinteistöosakeyhtiöille rakentamisen aikaista rahoitusta. Lainoissa on ehto, jonka mukaisesti yhtiöt eivät maksa kaupungin lainoista lyhennyksiä ja korkoja niin kauan kuin kiinteistöt ovat palvelutalokäytössä. Hallintaoikeutta ja kaupungin myöntämien lainojen laina-aikaa on jatkettu kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2013 (714 §) enintään vuoden 2018 loppuun.

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalot I ja II ovat anoneet kaupungin lainaa ylläpidollisiin korjauksiin talousarviokohdasta TA 9 01 02 04, Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettävät lainat. Kaupunginkanslian ja yhtiöiden välisissä neuvotteluissa 7.12.2016 on todettu yhtiöiden joutuneen talousvaikeuksiin.

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo I hakee lainaa 95 000 euroa 31.12.2018 saakka, jolloin myös muut kaupungin lainat erääntyvät. Laina käytettäisiin vesikaton maalaukseen, viiden huoneiston kylpyhuoneen kunnostukseen, lämmönsiirtimen uusimiseen, talon sokkelin vesieristyksen uusimiseen ja porraskäytävän maalaamiseen.

Vastaavasti Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II hakee lainaa 130 000 euroa 31.12.2018 saakka. Laina käytettäisiin vesikaton maalaukseen, viiden huoneiston kylpyhuoneen kunnostukseen, lämmönsiirtimen uusimiseen, talon sokkelin vesieristyksen uusimiseen, porraskäytävän maalaamiseen ja jätekatoksen rakentamiseen.

Kiinteistölautakunta puoltaa esitettyjä ylläpidollisia korjauksia, jotka pidentävät rakennusten elinkaarta.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Mårten Lindholm, hankeohjelmoija, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

24.04.2017

Kj/5

§ 443

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

HEL 2017-002549 T 03 00 00

Oike PK 20170623

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Esityksen tavoitteista oikein asetettuja ovat alueiden kasvu ja elinvoimaisuus, alueellisten erityispiirteiden huomioiminen, työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen ja palveluiden parempi vastaavuus asiakkaiden tarpeisiin. Keskeiseksi tavoitteeksi on nostettu myös kilpailullinen monituottajamalli, jossa rajataan julkinen palvelutuotanto pois lukuun ottamatta yhtiötettyä tuotantoa markkinapuutetilanteessa.

Sekä julkisen että yksityisen sektorin palvelutuotantoa hyödyntävä malli olisi esitettyä kilpailullista monituottajamallia parempi ja riskittävämpi ja mahdollistaisi erilaisten hybridimallien käytön palveluiden kehittämisessä. Julkisen sektorin oman palvelutuotannon kieltämisen arvioidaan vaikuttavan erityisen negatiivisesti vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien palveluihin.

Esitetty vaikutusten arviointi on teoreettinen ja valikoiva. Riittävä vaikutusten arviointi näin merkittävässä muutoksessa edellyttäisi suomalaisen yhteiskuntaan ja olemassa oleviin rakenteisiin perustuvia riittäviä kokeiluja ja niistä tehtäviä luotettavia johtopäätöksiä. Vaikutusten arviointi ei myöskään puolla monituottajamalliin siirtymistä esitettyllä tavalla.

Valtakunnallisten palvelukeskusten tehtävien toteutumista ei ole riittävästi määritelty lakiesityksessä eikä niiden suhdetta maakuntien kasvupalvelutehtäviin pystytä arvioimaan lakiesityksen perusteella. Lisäksi esitettyä tarkempaa määrittelyä vaativat esimerkiksi järjestelmät ja tavat toteuttaa valtakunnallisesti sähköisiä rekrytointi- ja työnvälityspalveluita.

Esityksen keskeisten ehdotusten mukaan tehtävät, joita ei voida viedä markkinoille, kuuluvat 1) maakunnan viranomaistehtäviin tai 2) maakunnan järjestämistehtäviin. Esityksessä ei kuitenkaan määritellä miltä

osin viranomaisilta yksityisille siirtyvät tehtävät sisältävät julkisia hallintotehtäviä. Siirrettäessä julkisia hallintotehtäviä yksityiselle on laintasaisesti säädettävä siitä, miten järjestäjä valvoo hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista palveluntuottajan toiminnassa. Hyvän hallinnon turvaamiseksi olisi laissa myös syytä mainita erikseen, että näitä tehtäviä hoitaviin yksityisiin sovelletaan hallintolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Esitys on aluekehittämisen osalta pääosin riittävän selkeä, mutta ylikorostaa tulevien maakuntien asemaa aluekehityksessä. Esimerkiksi aluekehittämisen keskusteluiden osanottajissa ei ole huomioitu aluekehittämisen kaikkia tasoja. Keskusteluissa tulisi olla mukana myös suuret kaupungit, jotka solmivat kasvu- ja muita sopimuksia valtion kanssa. Suuret kaupungit vastaavat todellisuudessa merkittävilta osin alueiden kehityksestä.

Lausunto sisältää myös useita huomioita Uudenmaan erillisratkaisun lainsäädäntöesitykseen liittyen. Merkittävimpänä näistä kasvupalvelukuntayhtymään esitetyn äänileikkurin poistaminen sekä esitys oikeudesta sopia perussopimuksen ulkopuolella siitä, mitä kuntien tehtäviä kuntayhtymään mahdollisesti siirretään.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset (HE, luku 3)

1. Ovatko esityksen tavoitteet oikein asetettuja? (Kyselylomakkeen kohdat 5 ja 6)

Ei pääosin.

Esityksen tavoitteet, kuten alueiden kasvu ja elinvoimaisuus, alueellisten erityispiirteiden huomioiminen, työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen ja palveluiden parempi vastaavuus asiakkaiden tarpeisiin ovat oikein asetettuja. Esityksen tavoitteeksi on nimetty myös monituottajamalli, yksityinen palvelutuotanto ja maakuntahallinto. Palveluiden saatavuuden, kustannustehokkuuden ja järjestelmän toimivuuden tulisi kuitenkin olla tavoitteina ensisijaisia palveluiden tuotantotapaan nähden.

Esityksen keskeiseksi tavoitteeksi on nostettu kilpailullinen monituottajamalli, jossa rajattaisiin julkinen palvelutuotanto pois lukuun ottamatta yhtiöitettyä tuotantoa markkinapuutetilanteessa. Yksityisen ja julkisen sektorin palvelutuotannossa tavoitteet ovat kuitenkin erilaiset. Julkisen sektorin palvelutuotanto ei ensisijaisesti perustu kilpailuun ja voiton tavoitteluun vaan yhteiskunnallisten, tasavertaisten ja väestön hyvinvointia edistävien palvelujen tuotantoon. Malli, jossa maakunta pääsisi vapaasti hyödyntämään sekä yksityistä että julkista palvelutuotantoa ja palvelun tuotantotapa valittaisiin aidosti tarpeen mukaan, olisi esitettyä rajoittavaa mallia parempi. Monituottajamalli aidoimmillaan olisi kilpai-

lukykyisen julkisen palvelutuotannon, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen palvelutuotantojen kokonaisuus.

Julkisen palvelutuotannon kieltäminen voi myös johtaa tilanteeseen, jossa markkinoilla ei ole riittävästi asiantuntevia, monentasoista osaamista omaavia yksityisiä toimijoita, joiden palvelukokonaisuus sisältää esim. vammaisten tai kotoutujien pitkäaikaista neuvontaa ja ohjausta sekä monetasoisia yhteensovitettuja palveluja. Esitetty kilpailullinen monituottajamalli johtaa käytännössä siihen, että lakiluonnoksen tavoitteet eivät tule toteutumaan.

Esityksen mukaan (s.61) kunnat voisivat toimia maakunnallisten kasvu- palvelujen tuottajina omistamiensa yhtiöiden kautta, jos yhtiö ei ole sidosyksikköasemassa kuntaan. Tämä kuntaomisteisten yhtiöiden mahdollisuus tuottaa palveluita ei korvaa edellä mainittua julkisen palvelutuotannon mukana oloa suunnitellussa monituottajamallissa.

2. Tukevatko keskeiset ehdotukset esityksen tavoitteita? (Kyselylomakkeen kohdat 7 ja 8)

Ei pääosin.

Viranomaisten uudet roolit ja yhteistyön edellytysten luominen ovat keskeinen keino tavoitteiden saavuttamisessa. Olennaista on aidon yhteistyön aikaansaaminen maakunnan ja alueen kuntien ja muiden toimijoiden kesken. Esityksen yhteistyötä koskevat pykälät ovat maakuntakeskeisiä, eivätkä ne tue aidon yhteistyön muodostumista.

Monituottajamalli kokonaan ilman julkista palveluntuotantoa ei kykene turvaamaan tavoitteiden toteutumista. Alueelliset erot tulevat olemaan yhdenvertaisen saatavuuden haasteena. Sääntelyn väljentäminen ja maakunnan harkintavaltaan perustuvat palvelut mahdollistavat toisaalta räätälöidymmän, asiakkaan tarpeita vastaavien palvelujen kokonaisuuden, mutta saattavat tuottaa alueellisia eroja alueilla, joissa kriteerit täyttäviä palveluntuottajia ei ole.

Esityksen keskeisten ehdotusten (s.66) mukaan tehtävät, joita ei voida viedä markkinoille, kuuluvat 1) maakunnan viranomaistehtäviin tai 2) maakunnan järjestämistehtäviin. Maakunnan viranomaistehtävistä säädetään lain 3 luvun 18 §:ssä. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävät tehtävät hoidetaan siis esityksen mukaan maakunnan viranomaistehtävinä. Esityksessä ei kuitenkaan määritellä miltä

24.04.2017

Kj/5

osin viranomaisilta yksityisille siirtyvät tehtävät sisältävät julkisia hallintotehtäviä. Perustuslain edellytys hyvän hallinnon vaatimusten turvaamisesta yksityisen hoitaessa julkista hallintotehtävää on pitkälti turvattu hallintolailla, jossa säädetään hyvän hallinnon perusteista sekä hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Hallintolakia sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista hallintotehtävää.

Esityksessä tulee kuvata miltä osin yksityisille toimijoille siirtyvät tehtävät ovat julkisia hallintotehtäviä, ja miltä osin niihin sisältyy julkisen vallan käyttöä sekä miten perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset turvataan tehtävien siirtyessä viranomaisilta yksityisille toimijoille.

3. Voitaisiinko esityksen tavoitteet saavuttaa muilla keinoin? (Kyselylomakkeen kohdat 9 ja 10)

Kyllä.

Kaikkia asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa ehdotetulla mallilla. Nykyiset palvelut perustuvat julkiseen palvelutuotantoon, jonka rinnalla on ostettu merkittävässä määrin yksityisen sektorin palveluja. Nykyinen toimintamalli, joka perustuu julkisen ja yksityissektorin palvelutuotannon hyödyntämiseen, on toimiva ja käytännössä kokeiltu ratkaisu. Tätä toimintamallia kehittämällä ja yhteistyötä lisäämällä on mahdollista saavuttaa asetetut tavoitteet. Tunnetun mallin kehittäminen olisi riskittämpi tapa pyrkiä tavoitteiden saavuttamiseen.

Esityksen mukaan uudistuksen toteuttamisvaihtoehtoina on tutkittu vain kahta muuta mallia, joista toisella ei ole arvioitu saavutettavan vaikutuksia kansantalouden tasolla. Tätä arviota ei kuitenkaan ole laajemmin perusteltu, joten jää epäselväksi, miksi näin on tulkittu. Tarkastellut vaihtoehdot ovat kaukana toisistaan eikä esityksessä ole huomioitu niiden väliin jääviä vaihtoehtoja, joissa myös julkiselle sektorille jäisi oikeus omaan palvelutuotantoon ilman yhtiöittämisvelvollisuutta ja muisakin kuin markkinapuutetilanteissa.

4. Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 3 (Kyselylomakkeen kohta 11)

Esityksessä ei mm. huomioida voimassa olevaa lakia kuntouttavasta työtoiminnasta tai miten kuntouttavasta työtoiminnan lakia toteutettaisiin jatkossa. Jos laki jää voimaan, tulee kasvupalveluja edellyttää tekemään yhteistyötä pitkäaikaistyöttömien palvelujen suunnittelussa, asiakkaiden arvioinnissa ja palvelujen järjestämisessä.

Esityksen vaikutukset (HE, luku 4)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

5. Ovatko esityksen vaikutukset tunnistettu riittävällä tasolla? (Kyselylomakkeen kohdat 12 ja 13)

Ei.

Esityksen perusteella jää epäselväksi mihin perustuu julkisen palvelutuotannon rajaaminen pois tuotantovaihtoehdoista, markkinapuutteessa tapahtuvaa yhtiöittämistä lukuun ottamatta. Sekä julkisen että yksityisen sektorin palvelutuotantoa hyödyntävä malli olisi esitettyä mallia parempi ja riskittävämpi.

Esitetty vaikutusten arviointi ei puolla esitettyä monituottajamallia. Esityksessä (s.90) on julkisen ja yksityisen palvelutuotannon vaikutuksista todettu, että ”Vaikka tuloksissa on tiettyä heterogeenisuutta, ei niiden perusteella voida pitää yksityistä palvelun tuottajaa julkista parempana työllisyysvaikutusten osalta. Eri osatyömarkkinoilla ja tilanteissa löytyy näyttöä kumpaankin suuntaan. OECD havaitsi Ison-Britannian tulokset pettymykseksi, joskin eräissä muissa tutkimuksissa on saatu myönteisiä vaikutuksia, sen sijaan Australiassa yksityiset tuottajat näyttävät toimivan varsin tehokkaasti. Kokeellisissa tutkimuksissa näyttöä yksityisen sektorin paremmuudesta ei löytynyt. Suomea koskien ei ole yleistettävyydeltään ja tutkimusmetodeiltaan käytössä sellaista tutkimusta, jonka perusteella voitaisiin tehdä tätä lakimuutosta koskien muita kuin alustavia päätelmiä.”

Esityksessä toteutettu vaikutusten arviointi ei myöskään ole riittävän perusteellinen, kun kysymys on yhteiskunnallisesti merkittävien rakenteiden perusteellisesta muuttamisesta. Arviointi on teoreettinen ja valikoiva. Riittävä vaikutusten arviointi edellyttäisi suomalaisen yhteiskuntaan ja olemassa oleviin rakenteisiin perustuvia riittäviä kokeiluja ja niistä tehtäviä luotettavia johtopäätöksiä.

Esityksen vaikutusten arvioinnissa tulisi myös arvioida, miten laissa kaavailtu siirtymäaika tulee riittämään markkinoiden syntymiseen ja mitä vaikutuksia mahdollisesti liian lyhyellä siirtymäajalla tulee olemaan palveluiden laatuun ja hintaan. Vaikutusten arvioinnissa tulisi arvioida myös järjestämistoiminnan, kuten kilpailutusten, markkinavuoropuhelun käymisen, sopimushallinnan, useiden yhteensovittamistehtävien ja valvonnan merkittävästä lisääntymisestä aiheutuvien kustannusten vaikutus palveluihin riittäviin resursseihin etenkin muutosvaiheessa.

Lakiesityksen kansantaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä maakuntien erilaisesta markkinatilanteesta johtuen. Palvelutuottajaryitykset ovat keskittyneet ja tulevat keskittymään suuriin kasvukeskuksiin ja paikkakunnille, joissa on toimivat työmarkkinat ja näin asiakkaan valinnanvapaus ei tule toteutumaan yhdenvertaisesti kaikissa maakunnissa. Yksityisille palveluntuottajille lakiesitys avaa

mahdollisuuden uuteen liiketoimintaan ja palvelutuotannon kehittämiseen kasvupalveluiden tuottajina. Kasvupalvelujen palveluntuottajaksi rekisteröityminen ei sinänsä edellytä suuria investointeja, mutta tietojärjestelmävaatimukset, verkkopalvelujen kehittäminen ja käyttöliittymien ylläpitokustannukset voivat vaikeuttaa ainakin pienten yritysten mahdollisuutta toimia kasvupalvelujen tuottajina.

Lakiesityksen vaikutukset ovat suuret viranomaistoimintaan, viranomaistehtävien jakautumiseen sekä henkilöstön tehtäviin tai työskentelypaikkaan. Tiettyjä tehtäviä on nykyisessä palvelujärjestelmässä hoidettu keskitetysti seitsemässä ELY-keskuksessa (mm. maahanmuuttoon liittyviä keskitettyjä tehtäviä) ja haasteena on osaamisen varmistaminen, mikäli tehtävät hajautetaan kaikkiin maakuntiin.

Esityksen vaikutukset eri asiakasryhmiin

Vaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin, että suurimmat epävarmuustekijät markkinaehtoisten palveluiden toimivuudessa liittyvät vaikeasti työllistettävien palveluiden organisointiin ja tuloksellisuuteen. Viime vuosina kasvanut pitkäaikaistyöttömyys ja sen osittainen rakenteellistuminen lisäävät tähän epävarmuustekijään liittyviä riskejä merkittävästi. Julkisen sektorin palvelutuotannon rajaaminen pois keinovalikoimasta vaikuttaa heikentävästi vaikeasti työllistyvien ja erityisryhmien kuten vammaisten palveluihin, joissa korostuvat moniammatilliset palvelut ja asiakkaan intensiivinen ja pitkäjänteinen ohjaaminen ja tukeminen eteenpäin kohti työmarkkinoita.

Yksityisen palvelutuotannon riskinä on, että palveluntuottajilla ei ole riittävää asiantuntemusta tai osaamista. Heikossa työmarkkina-asetmassa olevien ihmisten monenlaiset tilanteet asettavat haasteita palveluntuottajille osaamisen näkökulmasta. Markkinaehtoiset toimijat eivät välttämättä ole halukkaita hankkimaan asiantuntemusta riittävän monitasoisiin, pitkäkestoisiin ja räätälöityihin palvelukokonaisuuksiin. Tällöin on riskinä, että heikossa työmarkkina-asetmassa olevia henkilöitä ohjataan palvelusta toiseen, koska mikään taho ei halua ottaa kokonaisvastuuta.

KOMMENTIT LAKILUONNOKSEEN

Luku 1 Yleiset säännökset (1-5 §)

6. Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 (Kyselylomakkeen kohta 16)

2 § Määritelmät

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa määriteltäisiin kasvupalvelun käsite, jolla tarkoitettaisiin valtion ja maakunnan toimenpiteitä 1 §:ssä säädet-

tyjen tavoitteiden toteuttamiseksi. Lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen (s. 96) mukaan kasvupalvelujen käsite olisi laaja ja sitä tarkennettaisiin laissa kunkin palvelukokonaisuuden osalta tarkemmin. Määritelmä on tällaisenaan epätarkka ja käsitteen määritelmän pilkkominen eri lainkohtiin lisää riskiä sen väärästä tulkinnasta.

2 §:n 1 momentin 13 ja 14 kohdissa määriteltäisiin työtön työnhakija. Monet vammaiset, esim. kehitysvammaiset nuoret/nuoret aikuiset, siirtyvät kuntoutusrahalta suoraan eläkkeelle. Heillä saattaa olla taustalla ammattiopinnot, jotka on suoritettu erityisammattioppilaitoksessa. Eläkeläinen ei täytä työttömän henkilön määritelmää vaan hänet luetaan työnhakijaksi. Lakiesityksessä tulee pitää huolta siitä, ettei osatyökykyisen eläkeläisen työllistyminen sekä mahdollisesti työllistymiseen tarvittavien tukitoimien (pitkäaikainen työvalmennus) saaminen vaarannu työttömän työnhakijan määritelmän vuoksi.

3 § Palvelujen kieli

Pykälässä säädettäisiin palvelujen järjestämisessä käytettävästä kielestä. Sen mukaan maakunnan olisi järjestettävä palvelut siten, että jokaisella olisi oikeus käyttää sekä suomea että ruotsia. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa tulisi ottaa kantaa siihen, miten maakunnat tosiasiallisesti voivat taata kielellisten oikeuksien toteutumisen, kun palvelujen tuottaminen siirretään markkinoille. Markkinapuutetilanteessa ruotsinkielisten palveluiden tosiasiallinen turvaaminen edellyttää julkisen palveluntuotannon mahdollisuutta.

Luku 2 Alueiden kehittäminen (6-12 §)

7. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen vastuista (7 §)? (Kyselylomakkeen kohdat 18 ja 19)

Kyllä pääosin.

Pykälän 1 momentin mukaan "Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan ja kunnilla niiden alueilla. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä. Maakunta toimii oman alueensa aluekehittämisviranomaisena, ja tekee tässä tehtävässä yhteistyötä alueen kuntien kanssa."

Pykälän mukaan kunnat ovat vastuussa alueiden kehittämisestä alueellaan. Alueiden kehittämistä koskeva toimivalta on kuitenkin esitetty annettavaksi maakunnalle, joten kunnilla ei voi olla vastuuta alueiden kehittämisestä. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa (s.101) muotoilu on lievennetty toteamalla "Kunnat hoitavat monia alueiden kehittämisen kannalta merkittäviä osa-alueita kuten elinvoimaan ja fyysiseen toimintaympäristöön, kulttuuriin, koulutukseen ja muuhun paikalliseen

kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Myös erilaisilla kuntien yhteistyöorganisaatioilla voi olla merkittäviäkin alueiden kehittämiseen liittyviä tehtäviä, ja niiden asiantuntevuus on tärkeää huomioida. Kunnat delegoivat usein merkittäviäkin niiden aluekehittämisen kokonaisuuteen liittyviä tehtäviä esimerkiksi kuntien kehittämissyhtiöille.” Pykälän 1 momentti tulee korjata muotoon ”Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä. Maakunta toimii oman alueensa aluekehittämisviranomaisena, ja tekee tässä tehtävässä yhteistyötä alueen kuntien kanssa.”

Esitys on pääosin riittävän selkeä, mutta ei ratkaise nykyisen aluekehittämisjärjestelmän ongelmaa ja ylikorostaa tulevien maakuntien asemaa aluekehityksessä. Nykyisen ja lakiluonnoksen aluekehittämisjärjestelmän ongelmat tiivistyvät Uudellamaalla siihen, ettei maakunnalla ole ollut konkreettisia välineitä tai resursseja aluekehitykseen.

Esityksessä sivuutetaan suuret maakuntien keskuskaupungit, joiden aluekehittämiseen käyttämät resurssit ja välineet, kuten maankäyttö ja verotusoikeus, ovat keskeinen osa aluekehittämistä. Keskuskaupunkien kehityksellä on niiden omaa aluetta laajempi vaikutus aluekehitykseen, koska suurin osa yrityksistä ja työpaikoista sijaitsee kaupungeissa. Myös kasvupotentiaali on suurin suurissa kaupungeissa. Epäsuhta on suuri etenkin Uudellamaalla, jossa maakunnan rooli aluekehittämis-tehtävissä on jäänyt vähäiseksi verrattuna kaupunkeihin, joiden resursseihin ja valtion kanssa tekemiin sopimuksiin perustuu valtaosa alueen kehittämisestä.

8. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen järjestelmäs-tä, rakennerahastojen hallinnoinnista ja aluekehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä (8, 9,10,11 ja 32 §)? (Kyselylomakkeen kohdat 20 ja 21)

Kyllä pääosin.

Lakiesityksessä tulisi tuoda selkeämmin esiin suurten kaupunkien ja niiden omien toimien ja verkostojen roolia ja sopimista valtion kanssa aluekehitykseen liittyen. Käytännössä suuret kaupungit ovat tehneet kasvu- ja muut aluekehittämisen sopimukset suoraan valtion kanssa ja on ongelmallista, että maakuntaohjelma määrittää sopimusten sisältöä lakiluonnoksen 11 § mukaan. Tähän mennessä kasvusopimusten sisältö on käytännössä ollut vuorovaikutteinen maakuntaohjelman kanssa eikä maakuntaohjelma ole suoraan rajoittanut tai ohjannut sopimusten sisältöä.

Luku 3 Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen (13-20 §)

9. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi maakunnan vastuusta ja järjestämistehtävistä? (Kyselylomakkeen kohdat 24 ja 25)

Kyllä pääosin.

Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi on säädettävä ensisijaisesti maakunnan viranomaistehtäväksi, koska arvioinnissa käytännössä päätetään asiakkaan saamista palveluista ja/tai asiakkaan oikeudesta eri palvelukokonaisuuksiin. Palvelutarvearviointi sisältää siten merkittävää julkisen vallan käyttöä. Toteutusta viranomaistehtävänä puoltaa myös se, että palvelutarpeen arviointi on lakiluonnosten mukaan kytköksissä työhaun voimassaoloon ja siten henkilön toimeentuloon.

Esityksessä maakunnan järjestämistehtävistä ja vastuusta säädetään laveasti, mikä voi aiheuttaa sen, että maakunnissa järjestetään erilaisia kasvupalveluja. Maakunnan järjestämistehtävistä tulisi säätää minimipalvelut, joita maakunnan on järjestettävä. Esityksessä tulisi tarkemmin säätää varsinaisessa pykäläehdotuksessa maakunnan järjestämisvastuu heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelujen saatavuudesta ja miten maakunta vastaa kyseisiä palveluista tilanteessa, jossa riittävän monipuolisia ja asiantuntevia yksityisiä palveluntuottajia ei ole olemassa.

10. Tulisiko lailla säätää, mitkä palvelut maakunnan tulee minimissään järjestää? (Kyselylomakkeen kohdat 26 ja 27)

Kyllä.

Tällä varmistettaisiin maakuntien palvelutarjonnan yhtenäisyys välttämättömien kasvupalvelujen osalta. Osan palveluista tulee olla valtakunnallisia asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekryointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakuntakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

11. Onko lakiluonnoksessa tuotu tarpeeksi selkeästi esiin mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskustehtävien (toimitila- ja kiinteistö, talous- ja henkilöstö sekä ICT-tehtävät) suhde maakuntien kasvupalvelutehtäviin? (Kyselylomakkeen kohdat 28 ja 29)

Ei.

Valtakunnallisten palvelukeskusten tehtävien toteutumista ei ole riittävästi määritelty lakiesityksessä eikä niiden suhdetta maakuntien kasvupalvelutehtäviin pystytä arvioimaan lakiesityksen perusteella. Monituottajamallia ja järjestämisen ja tuottamisen erottamista ei ole arvioitu suhteessa siihen, kuinka keskitetyt tehtävät pystytään mallissa käytännössä hoitamaan. Maakuntia ei tule velvoittaa keskitettyjen palvelukeskus-

ten käyttöön, vaan valinnanvapauden tulee ulottua myös tukipalveluiden tuotantotapaan.

12. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 (Kyselylomakkeen kohta 30)

14 § Kasvupalvelujen asiakkaat

Pykälän 3 momentin mukaan maakunnallisten kasvupalvelujen asiakkaalla on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja maakunnan järjestämisvastuunsa mukaisesti nimeämien palveluntuottajien joukosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen (s.106) mukaan ”momentin mukaan ellei tässä laissa tai muualla lainsäädännössä toisin säädetä, maakunnallisten kasvupalvelujen asiakkaalla olisi oikeus valita haluamansa palveluntuottaja maakunnan järjestämisvastuunsa mukaisesti nimeämien palveluntuottajien joukosta. Tällä tarkoitetaan asiakkaan oikeutta hyödyntää myös minkä tahansa muun maakunnan maakunnallisia kasvupalveluita, kunhan kyseisellä palvelulla tähdätään ko. palvelua järjestävän maakunnan alueen kasvuun. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että asiakkaan olisi tarkoitus työllistää siihen maakuntaa, josta palvelua hakee tai voitaisiin tulkita, että yrityspalvelu kehittää ko. maakunnan elinkeinotoimintaa.” Rahoitusta koskevassa tähän esitykseen liityvässä lakiehdotuksessa tulisi turvata kasvupalveluiden rahoitus maakunnan ulkopuolisten asiakkaiden osalta.

15 b § Valtion ja maakunnan vastuu työllisyydestä

Pykälän kuvaus on niin puutteellinen, ettei siitä voida lausua.

16 § Maakunnalliset kasvupalvelut

Pykälän 1 momentin mukaan maakunnallisella kasvupalvelulla tarkoitetaan palveluja, jotka maakunta järjestää alueellaan ja jotka kuuluvat maakuntalain 6 §:n 1 momentin 9 kohdassa määriteltyyn maakuntien tehtävään.

Maakuntien toimialan määrittelemisen ainoastaan viittaamalla maakuntalain sisältämään tehtäväluetteloon on ongelmallista. Kasvupalveluiden palvelukokonaisuuksia ja sisältöä on selostettu laajasti yksityiskohteisissa perusteluissa, mutta maakunnalliset kasvupalvelut tulisi määritellä tarkkarajaisemmin kasvupalveluita koskevassa laissa.

Lisäksi tulisi määritellä miltä osin kasvupalveluissa on kysymys julkisista hallintotehtävistä, jotka siirretään viranomaisilta yksityisille palveluntuottajille. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tar-

peen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Perustuslain asettamat edellytykset korostavat tehtävää hoitavien henkilöiden koulutuksen ja asiantuntemuksen merkitystä sekä riittävää julkista valvontaa. Lisäksi siirron edellytyksenä on, että tehtävän hoitamisessa voidaan turvata muun muassa yhdenvertaisuus, yksilön kielelliset oikeudet, menettelylliset oikeudet ja muutoksenhakumahdollisuus sekä toimivat vastuujärjestelyt. Perustuslain edellytys hyvän hallinnon vaatimusten turvaamisesta yksityisen hoitaessa julkista hallintotehtävää on pitkälti turvattu hallintolailla, jossa säädetään hyvän hallinnon perusteista sekä hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Hallintolakia sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista hallintotehtävää. Lakiehdotuksen 35 §:ssä hallintolain soveltamisala on kuitenkin rajoitettu julkisomisteisiin palveluntuottajiin, joten jää epäselväksi miten tosiasiallisesti varmistutaan siitä, että perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset on riittävällä tavalla turvattu.

Pykälässä tulisi myös määritellä riittävän tarkkarajaisesti mitkä yksityisten toimijoiden tuotettavaksi siirtyvistä julkisista hallintotehtävistä sisältävät julkisen vallan käyttöä. Hyvän hallinnon turvaamiseksi olisi syytä mainita erikseen, että näitä tehtäviä hoitaviin yksityisiin sovelletaan hallintolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Jotta voitaisiin arvioida täyttyvätkö perustuslain edellytykset sille, että julkisia hallintotehtäviä voidaan antaa yksityisen hoidettavaksi, on riittävän tarkkarajaisesti määriteltävä mitä nämä tehtävät ovat ja miten perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset turvataan tehtävien siirtyessä viranomaisilta yksityisille toimijoille. Yleisluonteiset viittaukset tuleviin substanssilakeihin eivät mahdollista sen arvioimista, että perustuslaissa asetetut edellytykset täyttyvät. Lakiluonnoksessa esitetyn perusteella ei voida varmistua siitä, että nämä seikat olisi riittävällä tavalla huomioitu.

Pykälän 6 momentin mukaan maakunnalliset kasvupalvelut olisivat harkinnanvaraisia, jollei 17 ja §:ssä säädetystä toisin johdu. Momentissa tulisi määritellä harkinnassa käytetyt kriteerit ja edellytykset, jotta voidaan varmistua siitä, että asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti.

17 § Maakunnan järjestämisvastuu

Pykälässä säädettäisiin maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvista tehtävistä. Pykälän 1 momentin mukaan maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluu: 1) palvelujen tarveharkinta ja maakunnan resurssien käyttämistä koskeva päätöksenteko; 2) palvelujen saatavuuden varmistami-

nen siten, että asiakas voi mahdollisimman monen palvelun osalta valita tarvitsemansa palvelun tuottajan useammasta kuin yhdestä vaihtoehdosta; ja 3) palvelujen tuottajana olevan maakunnan yhtiön ohjaaminen silloin, kun palvelujen saatavuutta ei muutoin ole voitu varmistaa.

Esityksen mukainen julkisen palvelutuotannon rajaaminen pois lukuun ottamatta yhtiötettyä toimintaa markkinapuutetilanteessa vaarantaa maakunnan mahdollisuuden tosiasiallisesti selviytyä sille asetetusta järjestämisvastuusta, kun maakunta ei voisi edes viimesijaisesti tuottaa omana toimintanaan palveluita, jotka sillä olisi lain mukaan velvollisuus järjestää.

18 § Maakunnan viranomaistehtävät

Pykälässä säädettäisiin maakunnallisiin kasvupalveluihin liittyvistä viranomaistehtävistä, joita ei voida siirtää yksityisen hoidettavaksi. Esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (s.118) mukaan alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista säädettävän lain yksi keskeisin periaate on, että mahdollisimman paljon palveluita annettaisiin yksityisten tahojen tuotettavaksi ja viranomaistehtävinä hoidettaisiin vain se, mikä on välttämätöntä.

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa on huomioitu, että perustuslain 124 §:n mukaan merkittävää julkisen vallan käyttöä ei voida siirtää yksityisten hoidettavaksi.

Pykälässä säädettäisiin maakunnallisiin kasvupalveluihin liittyvistä viranomaistehtävistä, joita ei voida siirtää yksityisten hoidettavaksi. Esityksen mukaan (s.149) lain 18 §:ssä (maakunnan viranomaistehtävät) säädettäisiin maakunnan kasvupalvelukokonaisuuteen kuuluvista tehtävistä, joihin liittyy merkittävää julkista valtaa tai julkista valtaa, jota ei ole tarkoituksenmukaista maakunnassa antaa muulle kuin viranomaiselle.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä on itsenäiseen harkintaan perustuva oikeus käyttää voimakeinoja tai puuttua merkittävällä tavalla yksilön perusoikeuksiin (PeVL 1/2008, 19/2005, 55/2005 ja 1/1998). Pykälässä tulisi määritellä, mitkä siinä luetellut tehtävät ovat tehtäviä, jotka sisältävät merkittävää julkisen vallan käyttöä ja mitkä taas tehtäviä, joiden osalta julkisen vallan käytön antamista yksityiselle ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi on säädettävä maakunnan viranomaistehtäväksi, koska arvioinnissa käytännössä päätetään asiakkaan saamista palveluista ja/tai asiakkaan oikeudesta eri palvelukokonaisuuksiin. Palvelutarpeen arviointi on lakiluonnosten mukaan kytköksis-

24.04.2017

Kj/5

sä työnhaun voimassaoloon ja siten henkilön toimeentuloon. Palvelutarvearviointi sisältää siten merkittävää julkisen vallan käyttöä.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan maakunnan tulee hoitaa viranomaistehtävänä yritykselle myönnettävät muut tuet, jos haetun tuen arvo ylittää 10 000 euroa. Kyseisen kohdan perusteluista ei kuitenkaan ilmene onko kysymys yli 10 000 euron avustusten osalta merkittävästä julkisen vallan käytöstä ja jos on, miksi on katsottu, että alle 10 000 euron avustusten myöntäminen eli julkisten varojen jakaminen ei sisältäisi merkittävää julkisen vallan käyttöä. Kohdan yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ”Koska tuen myöntämisessä on kyse julkisen vallan käyttämisestä ja julkisten varojen jakamisesta, katsotaan tarpeelliseksi rajata tehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle siten, että muut kuin viranomaiset voisivat maakunnan niin päättäessä myöntää enintään 10 000 euron suuruisia tukia.” Perusteluiden sanamuoto antaa kuvan, että maakunta voisi halutessaan myöntää tätä pienemmät tuet. Perustelut ovat kuitenkin ristiriidassa lakiehdotuksen 22 §:n kanssa, jonka mukaan maakunta saa tuottaa sen järjestämisvastuulle kuuluvia kasvupalveluja vain silloin, kun palveluja ei ole muutoin saatavilla, ja tällöinkin toiminta on yhtiötettävä. Maakunnan olisi siis annettava alle 10 000 euron suuruisen julkisista varoista maksettavien yritystukien myöntäminen yksityisten hoidettavaksi. Esityksessä ei perustella, minkä vuoksi julkisista varoista annettavien alle 10 000 euron yritystukien myöntämisen siirtäminen viranomaiselta yksityisille olisi tarkoituksenmukaista. Erottelu ja 10 000 euron raja vaikuttavat satunnaisesti keksityiltä.

Julkisista varoista myönnettävät yritystuet ovat EU:n valtiontukisäädösten perusteella valtiontukea. Yritystukia myöntäessään yksityisen olisi tunnettava EU:n valtiontukisäännökset voidakseen huolehtia niiden noudattamisesta. Näihin kuuluu esimerkiksi velvollisuus selvittää, onko tuki sallittu esimerkiksi de minimis -tukena tai ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella tai koskeeko sitä ilmoittamisvelvollisuus. Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko kysymystä otettu lainkaan huomioon tai miten se olisi huomioitu. Vaikka Suomen valtio on teknisesti vastuussa valtiontukisäännösten noudattamisesta, valtiolla ei olisi käytännössä mahdollisuutta valvoa tukia myöntäviä yksityisiä yrityksiä. Rikkomusten selvittäminen ja seuraamusten täytäntöönpano jäisi kuitenkin valtion tehtäväksi.

Luku 4 Kasvupalvelujen tuottaminen (21-24 §)

13. Onko monituottajamalliin pohjautuva ratkaisu tarkoituksenmukainen, jotta kasvupalvelu-uudistuksen tavoitteet saavutetaan? (Kyselylomakkeen kohdat 32 ja 33)

Ei.

Tuotantotapoja ei tulisi rajata asettamalla julkisen toimijan oma tuotanto viimesijaiseen asemaan ja velvoittamalla toiminnan yhtiöittämiseen. Toimiva monituottajamalli olisi julkisen palvelutuotannon, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen palvelutuotantojen kokonaisuus, jossa hyödynnettäisiin kaikkien eri tuotantotapojen parhaita puolia.

Markkinoilla toimivalla tuottajalla voi olla intressi tarjota palveluita ensisijaisesti helpoimmille kohderyhmille, arvioida asiakkaan palvelutarve todellista pienemmäksi tai suuremmaksi tai hankkia asiakkaakseen helpoimmin työllistyviä. Tämä voi johtaa palveluiden määrän kasvuun väärillä kohderyhmillä ja joidenkin asiakasryhmien jäämiseen todellisuudessa vaille palveluita siitä huolimatta, että asiakas on palveluntuottajien listoilla.

Julkisen sektorin oman tuotannon rajaaminen pois valikoimasta estää myös erilaisten hybridimallien käytön palveluiden kehittämisessä. Palvelutuotannon kehittämiseen tarvitaan sekä yksityisen että julkisen sektorin osaamista ja panoksia. Lain tavoitteet eivät tule toteumaan, jos julkinen palvelutuotanto esitetyllä tavalla rajataan pois.

Esitys korostaa maakuntien itsenäistä roolia ja alueellisten tarpeiden huomiointia. Maakuntien vapaus toteuttaa järjestämistehtävänsä haluamallaan tavalla ei kuitenkaan toteudu, jos järjestämis- ja tuottamistapoja rajataan. Esityksellä kavennetaan myös mahdollisuuksia joustaviin ja toisiaan täydentäviin yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksiin. Esityksen tavoitteissa tuodaan esiin, että maakunnille tulee markkinoita hyödyntämällä "aito mahdollisuus räätälöidä palveluiden sisältö alueen tarpeisiin parhaiten sopivaksi", mutta samaan aikaan esityksessä lähdetään siitä, että markkinatoimijat rakentavat itse tulokselliset toimintamallit, mikä kaventaa maakunnan mahdollisuuksia räätälöidä palveluiden sisältöjä.

Esityksen mukainen aikataulu ja yhtiöittämisvelvollisuus sekä kilpailullistamisen toteuttaminen käytännössä kerralla ovat ristiriidassa sen kanssa miten lakiesityksessä arvioidaan sitä, miten ja millaisin resurssein kasvupalvelumarkkinat syntyvät ja toimivat.

14. Säädetäänkö laissa tarpeeksi selkeästi kasvupalvelun tuottajien velvoitteista (huomioiden myös 35 § Hallintomenettely ja julkisuus)? (Kyselylomakkeen kohdat 34 ja 35)

Ei.

23 § Maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan velvollisuudet

Pykälässä tulisi yksilöidä julkisen hallintotehtävän hoitamisen edellytyksenä olevat velvollisuudet. Pykälän 2 momentin mukaan maakunnalli-

sen kasvupalvelun tuottajan palveluksessa olevaan sovelletaan rikosioikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan kasvupalveluihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä. Rikoslain 40 luvun 12 §:n 1 momentin mukaan 40 luvun virkamiestä koskevia säännöksiä sovelletaan myös julkista luottamustehtävää hoitavaan henkilöön ja julkista valtaa käyttävään henkilöön. Luvun 11 §:ssä on määritelty mitä julkisen vallan käytöllä tarkoitetaan.

Maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan palveluksessa olevan rikosvastuu määriteltäisiin siis julkisten hallintotehtävien, ei julkisen vallan käytön mukaan, kuten rikoslaissa. Tämä voi aiheuttaa käytännössä soveltamisongelmia jos virkavastuu on ulotettu koskemaan kaikkia kasvupalveluihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä, myös sellaisia jotka eivät sisällä julkisen vallan käyttöä. Säännös on ongelmallinen sillä virkavastuuta koskevia rangaistussäännöksiä ei voida säätää, ellei selkeästi säädetä niistä vastuista, joiden rikkomista koskevia säännöksistä on kysymys. Hyvän hallinnon takeita, oikeusturvaa ja perusoikeuksien turvaamista koskevista vaatimuksista aiheutuvat velvollisuudet yksityiselle palveluntuottajalle on syytä yksilöidä riittävän tarkkarajaisesti, vähintäänkin viittauksella hallintolakiin ja niihin muihin lakeihin, joita julkisen hallintotehtävän hoitamiseen sovelletaan.

35 § Hallintomenettely ja julkisuus

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Laissa tulee tarkkarajaisesti määritellä missä yksityisille tuotettavaksi annettavissa kasvupalveluissa on kysymys perustuslain 124 §:n mukaisesta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan kasvupalveluja tuottavan maakunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yksikön ylläpitäjän toimintaan sovelletaan hallintolakia (434/2003) tämän lain mukaisessa toiminnassa myös silloin, kun palvelun tuottaja on osakeyhtiö, yhdistys tai muu yhteisö. Hallintolain esteellisyyssäännöksiä sovelletaan kuitenkin kaikessa palvelun tuottajan toiminnassa. Mainitun lain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa sovelletaan palvelun tuottajaan sekä palvelun tuottajan muodostamaan kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettuun konserniin kuuluvaan yhteisöön vain asiassa, jossa palvelun tuottajan ja yhteisön edut ovat ristiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää.

Pykälän 1 momentin sanamuoto rajoittaa hallintolain soveltamisen vain maakunnan ja kuntien omistamien palveluntuottajien toimintaan hallintolain esteellisyyssäännöksiä lukuun ottamatta, joita sovellettaisiin kaikkiin palveluntuottajiin. Hallintolakia ei siis esityksen mukaan sovellettaisi yksityisten palveluntuottajien toiminnassa, lukuun ottamatta esteellisyyssäännöksiä. Perustuslain 124 §:ssä tarkoitetut hyvän hallinnon vaatimukset on kuitenkin pitkälti turvattu hallintolailla, jota hallintolain 2 §:n 3 momentin mukaan sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista hallintotehtävää. Hallintolain soveltamista koskeva lakiluonnoksen 35 §:n 1 momentti tulisi muuttaa siten, että maakunnan ja kunnan määräysvaltaa koskeva rajoitus poistettaisiin ja hallintolakia sovellettaisiin kaikkiin palveluntuottajiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä.

Myöskään 1 momentin palveluntuottajan esteellisyyttä koskevalle rajaukselle ”tilanteisiin, joissa palvelun tuottajan ja yhteisön edut ovat ristiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää” ei ole perustetta. Yrityksiä koskeva yhteisöjäävin poikkeus poistettiin myös kuntalaista sen uudistamisen yhteydessä, joten poikkeusten rakentaminen maakuntalakiin ei ole perusteltua. Esteellisyys säädösten tarkoituksena on taata puolueettomuus julkisen hallintotehtävän hoidossa ja julkisen vallan käytössä. Julkista hallintotehtävää hoitavaan tulee hyvän hallinnon toteuttamiseksi soveltaa esteellisyyssäännöksiä siitä riippumatta hoitaako julkista hallintotehtävää yksityinen vai julkinen taho. Hallintolain 28 §:n 1 momentin mukaan virkamies on esteellinen: 5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa; 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan. Esitetty esteellisyyden rajoitus tulee poistaa ja muotoilla pykälän 1 momentti ”Palvelun maakunnalliseen tuottajaan sovelletaan hallintolakia (434/2003).”

Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettujen palvelun tuottajan tämän lain mukaisen toiminnan julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (jäljempänä julkisuuslaki, 621/1999) säädetään mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen viranomaisen toiminnan julkisuudesta. Pykälän yksityiskohteisissa perusteluissa (s.133) on todettu ”Säännöksessä on rajattu julkisuuslain soveltuvuus vain julkisomisteisiin yhtiöihin. Tätä voidaan perustella kasvupalvelujen luonteella sekä erityisesti sillä, että kasvupalvelut on tarkoitettu tuottamaan ensisijaisesti markkinamekanismeilla ja vasta viimesijaisesti julkisesti. Valmistelun yhteydessä ei ole nähty perusteita

sille, että eri palveluja tuottaviin yksityisiin toimijoihin sovellettaisiin julkisuuslain velvoitteita 2 momentissa säädettyä laajemmin.”

Julkisuus on perustuslain 12 §:ssä turvattu perusoikeus. Julkisuusperiaatteen toteutuminen edellyttää, että julkisen hallintotehtävän hoitamiseen sovelletaan julkisuuslakia siitä riippumatta hoitaako tehtävää yksityinen vai julkinen taho. Julkisuuslain soveltamisen rajoittaminen vain maakunnan ja kuntien omistamien palveluntuottajien toimintaan ei ole perustuslain 124 §:n asettamien hyvän hallinnon vaatimusten ja perusoikeuksien vaarantumattomuuden edellytysten mukainen. Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lain 4 §:n 2 momentin mukaan sitä sovelletaan julkista hallintotehtävää hoitavaan yhteisöön. Viranomaisten toiminnan ja julkisten hallintotehtävien hoitamisen julkisuus on oleellinen osa hyvää hallintoa ja julkisen vallan käytön valvontaa. Julkisuusperiaatteen rajoittaminen vaatisi perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaisia painavia perusteita, joita ehdotuksessa ei ole esitetty. Julkisuuslain soveltamisalaa koskeva rajoitus tulee poistaa ja säätää siitä, että julkisuuslakia sovelletaan kaikkiin palveluntuottajiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä.

15. Mahdollistaako laki riittävällä tavalla asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen? (Kyselylomakkeen kohdat 36 ja 37)

Kyllä pääosin.

Valinnanvapaus on määritelty lakiluonnoksessa koskemaan tilanteita, joissa samaa palvelua tuottaa useampi palveluntuottaja. Esitys ei ota tätä laajemmin kantaa valinnanvapauteen tai siihen, kuinka maakunta kilpailuttaa palvelut ja kuinka ne ryhmitellään asiakkaan saataville tai kuka arvioi palvelutarpeen ja asiakkaan oikeuden palveluihin. Nämä kaikki ovat keskeinen osa valinnanvapauteen liittyviä muuttujia.

Valinnanvapaus on myönteinen asia, mutta käytännössä valinnanvapauden taso määrittyy vasta kilpailutusten ja paikallisen tarjonnan kautta. Pääkaupunkiseudulla ja kasvukeskuksissa valintaan kykenevien ja motivoituneiden asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihinsa saattavat lisääntyä valinnanmahdollisuuksien kasvaessa. Valinnanvapaus voi jäädä mallissa valtakunnallisesti vähäiseksi. Valinnanvapautta merkittävämmäksi muodostuvat asiakkaan kannalta palveluiden sisältö, riittävyys, laatu ja monipuolisuus. Valinnan perusteena onkin oltava helposti saatavissa olevaa puolueetonta ja luotettavaa tietoa palveluntuottajista ja heidän tarjoamiensa palvelujen sisällöstä. Tiedon integraatio tulee mahdollistaa ja varmistaa, jotta asiakastieto liikkuu eri tuottajien välillä yhteen toimivien tietojärjestelmien ja yhteiskäyttöalustojen avulla. Hyvin toteutettuna asiakkaan kaikkia tarvittavia tietoja hyö-

dyntävä ja yhdistävä asiakassuunnitelma auttaa asiakaskohtaisen integraation toteutumista.

Lakiluonnoksessa ja julkaistuissa sisältölakien raakaversioissa ei oteta kantaa tilanteisiin, joissa henkilöasiakas kieltäytyy palveluntuottajan tarkoituksenmukaisena pitämästä, laajempaan palveluketjuun tai palvelukokonaisuuteen kuuluvasta palvelusta vedoten valinnanvapauteen. Esityksessä ei täsmennetä sitä, mikä on yksittäisen palveluntuottajan mahdollisuus ketjuttaa palveluita ja miten, missä vaiheessa ja millä perusteella asiakkaalla on oikeus valinnanvapauteen vedoten vaihtaa palveluntuottajaa tai olla vastaanottamatta palvelua. Palveluntuottajan vapaus räätälöidä palveluketjut ja asiakkaan vapaus valita palvelunsa ovat osittain ristiriidassa. Asiakkaan valinnanvapautta ei myöskään ole arvioitu riittävästi suhteessa lain 17 §:n palvelutarveharkintaan, kasvupalveluiden velvoittavuuteen ja moitittavasta menettelystä asiakkaalle aiheutuviin sanktioihin.

16. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 (Kyselylomakkeen kohta 38)

21 § Kasvupalvelujen tuottajat

Pykälän 3 momentiksi tulisi selvyiden vuoksi ottaa lisäys siitä, että kuntien omistamilla yhtiöillä on oikeus tuottaa palveluita koko maakunnan alueella.

22 § Järjestämisen ja oman palvelutuotannon erottaminen

Markkinapuutetilanne nähdään esityksessä ensisijaisesti tilanteena, jossa markkinoilla ei ole lainkaan palveluntuottajia. Markkinapuutetilanne on kuitenkin huomattavasti monimutkaisempi kokonaisuus ja täydellinen markkina mahdollista ainoastaan teoriassa. Tavoitteena oleva kilpailullisuus ja palvelurakenteen monipuolisuus jäävät ehdotuksessa vajaksi, koska mahdollisuus yhtiöittämättömään julkiseen palveluntuotantoon on suljettu pois.

Maakunnan oman tuotannon kieltäminen lukuun ottamatta markkinapuutetilannetta rajaa perusteetta tapaa tuottaa palvelut ja vähentää saatavilla olevien palveluiden monipuolisuutta. Laajasti ajatellen yhden tuotantotavan poissulkeminen rajoittaa kilpailun ehtoja ja siten tehokkuutta sekä järjestämisvastuullisen toimijan omaa valinnanvapautta ja autonomiaa. Palveluntuottajien lisäksi myös erilaisten tuotantotapojen tulee voida kilpailla keskenään tehokkuudessa ja palveluiden vaikuttavuudessa. Myös julkisen sektorin oman tuotannon muussakin kuin yhtiömuodossa, on voitava kilpailla yksityisen palvelutuotannon kanssa kustannustehokkuuden ja monipuolisen ja laadukkaan palvelutarjonnan varmistamiseksi. Palvelujen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi

maakunnan tulisi voida tuottaa kasvupalveluja muulloinkin kuin markkinapuutetilanteessa.

Koska maakunta on vastuussa tarjottavista palveluista ja resurssien riittävydestä, olisi markkinapuutetilanne myös määriteltävä esitystä tarkemmin. Samasta syystä tulisi etukäteen määritellä myös keinot siihen, kuinka maakunta varmistaa palveluntuottajien riittävät resurssit ja kuinka toimitaan tilanteessa, jossa yksityinen palveluntuottaja ei pysty tuottamaan siltä tilattuja palveluja esimerkiksi mahdollisessa konkurssi- tai sopimusrikkomustilanteessa.

EU:n valtioneuvoston asetuksen ja markkinapuutetilannetta koskevan yhtiöittämisvelvollisuuden sekä järjestämisvastuun välillä on ristiriita. Markkinapuutetilanne voi syntyä myös silloin, kun palvelun tuottaminen ei ole yksityisille yrityksille ja sijoittajille taloudellisesti kannattavaa. Markkinapuutetilannetta koskevaan yhtiöittämisvelvollisuuteen sisältyy riski tilanteista, joissa maakunnan on järjestettävä palvelu perustamalla yhtiö tuottamaan taloudellisesti kannattamatonta palvelua, mutta EU:n valtioneuvoston asetus estävät tukemasta tätä markkinoilla toimivaa yritystä. Maakunta olisi kuitenkin edelleen palveluista järjestämisvastuussa maakunnan asukkaalle. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa maakunta joutuu kannattamattoman yrityksensä konkurssin jälkeen aina perustamaan uuden yhtiön tuottamaan palveluita, tai maksamaan palvelun tuottamisesta niin paljon, että palvelun tuottaminen markkinoilla tulee yrityksille kannattavaksi. Tämän estämiseksi maakunnalla tulisi aina olla mahdollisuus omaan palveluntuotantoon muissakin muodoissa kuin yhtiöittämisenä, silloin kun maakunnalla on näistä palveluista lailla säädetty järjestämisvastuu. Muussa tapauksessa järjestämisvastuusta huolimatta lakisääteisten kasvupalvelujen saatavuutta asiakkaalle ja palvelun kustannustehokkuutta ei voida varmistaa.

17. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 4 (Kyselylomakkeen kohta 39)

Järjestämisen ja oman tuotannon erottamista koskeva 22 § tulee poistaa lakiluonnoksesta.

Luku 5 Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät (25-28 §)

18. Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 (Kyselylomakkeen kohta 40)

25 § Kasvupalvelujen monimuotoisuus ja yhdessä käytettävyys

Pykälän mukaan yritysasiakkaiden palveluille ei aseteta kiinteää toimipaikkaa koskevia vaatimuksia. Esityksestä ei käy ilmi, miten varmistetaan siitä, että ilman kiinteää toimipaikkaa toteutettavat yritysasiakkai-

den palvelut eivät ole välillisesti syrjiviä esimerkiksi iäkkäille tai vammaisille yrittäjille. Samoin ilman toimipaikkaa järjestettävien palvelujen osalta on huolehdittava siitä, että jos maakunta on lakiluonnoksen 5 §:n mukaisesti päättänyt muiden kuin henkilöasiakkaiden palvelujen maksullisuudesta, toteutuu viranomaisen velvollisuus vastaanottaa käteistä rahaa.

26 § Kasvupalvelujen järjestämistä ja tuottamista tukevat järjestelmät

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen (s.127) mukaan ”Palveluintegraation kannalta on tärkeää myös, että esimerkiksi asiakastiedot ovat palvelun tuottajan käytettävissä. Tämän varmistamiseksi tulisi jokaisen maakunnalle kasvupalveluja tuottavan tahon tallentaa asiakastiedot yhteiseen asiakasrekisteriin yhteiskäyttöisiä valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttäen. Näin toimimalla jokaisen maakuntien järjestämistä vastuulle kuuluvia palveluja saaneen asiakkaan tiedot ovat kootusti rekisterissä ja siten muiden palvelun tuottajien saatavissa sieltä. Edellä olevan johdosta on asiakastietojen käsittelyä ja rekisterinpitoa koskevaa lainsäädäntöä tarpeen uudistaa. Uudistuksen tavoitteena tulee olla esimerkiksi salassapidon, asiakkaan antaman valtuutuksen tai muiden käyttöoikeuksia koskevien säännösten yksinkertaistaminen.” Esityksen perusteella ei ole mahdollista arvioida, miten EU:n tietosuojasetus on tarkoitus huomioida lakiesityksessä. Jos mainituilla esimerkeillä säännösten yksinkertaistamisesta tarkoitetaan salassapitosäädösten löyhentämistä, henkilötietojen käsittelyn perusteena olevan suostumuksen muuttamista yleisluonteisemmaksi ja käyttöoikeuksien myöntämisen ja valvonnan keventämistä, ovat tavoitteet mahdollisesti ristiriidassa EU:n tietosuojasetuksen kanssa.

27 § Järjestelmien avoimuus ja käytettävyys ja 28 § Järjestelmäalustojen yhteisyys

27 §:n 3 momentin mukaan maakunnallisia kasvupalveluja tukevat järjestelmät tulee toteuttaa ja ylläpitää sellaisina, että kaikki maakunnat tukeutuvat palvelujen järjestäjinä samoihin järjestelmiin. 28 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö määrittää kasvupalveluja tukevien järjestelmäalustojen yhteentoimivuuden periaatteet ja linjaukset sekä valtakunnallisten kasvupalvelujärjestelmien käyttövelvoitteet.

Tiedon integraatio tulee mahdollistaa ja varmistaa, jotta asiakastieto liikkuu eri tuottajien välillä yhteen toimivien tietojärjestelmien ja yhteiskäyttöalustojen avulla. Yhteisen tietojärjestelmän, digitaalisten alustojen sekä yhteisen asiakasrekisterin kehittäminen on keskeistä palvelujen integroinnille ja saumattomien palveluketjujen toteutumiselle.

Yhteisistä järjestelmistä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista säätää lailla. Laissa pitäisi määritellä eri toimijoiden roolit ja vastuut, näin myös

tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kehittämisen osalta. Lain pitäisi antaa puitteet, tarkempia määräyksiä voidaan antaa asetuksina ja JHS standardeina.

Luku 6 Erinäiset säännökset (26-37 §)

19. Tukevatko alueiden kehittämisen keskustelut valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden yhteensovittamista ja alueiden ja valtion yhteistyötä? (Kyselylomakkeen kohdat 42 ja 43)

Kyllä pääosin.

Keskusteluiden osanottajissa ei ole huomioitu aluekehittämisen kaikkia tasoja. Keskusteluissa tulee olla mukana maakuntien ja valtion lisäksi myös suuret kaupungit, jotka solmivat kasvu- ja muita sopimuksia valtion kanssa. Suuret kaupungit vastaavat todellisuudessa merkittävilta osin alueen kehityksestä ja käytännössä valtaosa aluekehittämisen resursseista, intresseistä ja potentiaalista on alueiden kaupungeilla. Alueet eivät voi käytännössä kehittyä ilman suurten kaupunkien, maakunnan ja valtion tiivistä yhteistyötä. On perusteltua, että suuret kaupungit olisivat suoraan mukana alueiden ja valtion yhteistyössä.

20. Ohjaavatko kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet riittävästi kasvupalveluiden tuottamista maakunnissa? (Kyselylomakkeen kohdat 44 ja 45)

Kyllä pääosin.

Osan palveluista tulee olla valtakunnallisesti yhteneviä asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakunta- ja tuottajakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

21. Onko kasvupalvelutoimijoiden ohjaus- ja valvontaroolit tarpeeksi selkeästi kuvattu, kun otetaan huomioon 20 §:n omavalvonta? (Kyselylomakkeen kohdat 46 ja 47)

Ei.

Maakunnan on järjestämisvastuullisena tahona valvottava hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista yksityisten hoitaessa julkisia hallintotehtäviä. Siirrettäessä julkisia hallintotehtäviä yksityiselle on laintasoisesti säädettävä siitä, miten järjestäjä valvoo sitä, toteutuvatko laissa asetetut hyvän hallinnon vaatimukset palveluntuottajan toiminnassa. Oma-
valvontaohjelma ei ole riittävä, vaan valvonnan keinoista ja tietojen-

saantioikeudesta on säädettävä lain tasoisesti. Koska oikeusturvan, hyvän hallinnon takeiden ja perusoikeuksien turvaaminen ovat edellytyksiä julkisen hallintotehtävän antamiseksi yksityiselle, on laillisuusvalvontakoneisto määriteltävä konkreettisesti, jotta lain säätäminen olisi perustuslain vaatimusten mukaista.

22. Ovatko keskitetysti hoidettavat tehtävät tunnistettu kattavasti? (Kyselylomakkeen kohdat 48 ja 49)

Ei pääosin.

Osan palveluista tulisi olla valtakunnallisesti yhteneviä asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakunta- ja tuottajakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

23. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 (Kyselylomakkeen kohta 50)

34 § Valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Pykälän mukaan kasvupalvelujen järjestämisen ja palvelurakenteen valvonta ja valvontaan liittyvä ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle tai lailla erikseen nimetyille muulle viranomaiselle. Työ- ja elinkeinoministeriö tai sen valtuuttama toimija voi tehdä arviointikäyntejä maakuntiin ja maakuntien laitoksiin.

Pykälän 2 momentin mukaan kasvupalvelujen lainmukaisuuden valvonta kuuluisi uudelle maakuntaudistuksen yhteydessä perustettavalle uudelle valtion lupa- ja valvontavirastolle. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan (s.133) laillisuusvalvonnalle voidaan kuvata tarkempi sisältö siinä vaiheessa, kun uuden viraston valmistelu on pidemmällä. Julkisten hallintotehtävien järjestämisen laillisuusvalvonnan kuvausta ei voida lykätä sillä perusteella, että se tehtäisiin viraston valmistelun yhteydessä.

Luku 7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (38-44 §)

24. Uskotteko, että alueellanne esiintyy kasvupalveluiden osalta markkinapuutetta vuonna 2019? (Kyselylomakkeen kohdat 52 ja 53)

Kyllä.

Markkinapuutteita tulee olemaan myös Uudellamaalla. Yksityisen tuotannon kapasiteetti ei riitä palvelemaan alueen työttömien määrää.

Merkittävimpiä puutteita esiintyy vaikeasti työllistyvien palveluissa ja monialaisissa erityispalveluissa. Markkinapuutteet eivät lähtökohtaisesti estä markkinoiden käyttämistä palveluiden tuotantoon.

Toimivien markkinoiden ja kilpailutettavien palvelukokonaisuuksien rakentamisen ajan palveluostoihin ja hankintaosaamiseen tulee olla riittävästi resursseja. Siirtymäkausi kaikkienensa on lakiesityksessä arvioidun mukaisesti noin kymmenen vuotta. Näin ollen myös lisäresurssien tarve on noin kymmeneksi vuodeksi. Tämä on vakavassa ristiriidassa sen kanssa, että valtiontalouden kehityksessä on neljäsosan leikkaus kasvu- palveluihin vuodesta 2015 vuoteen 2019 mennessä.

25. Onko markkinapuutteen toteaminen kuvattu riittävällä tavalla lakiesityksessä? (Kyselylomakkeen kohdat 54 ja 55)

Ei.

Markkinapuute on todettu ilmiönä, mutta sitä ei ole konkretisoitu esityksessä. Markkinapuute on esityksessä kuvattu tilanteena, jossa tuottajia on vain yksi tai ei lainkaan. Oletamus on jyrkkä eikä se vastaa todellisuutta. Markkinapuutteita voi olla eritasoisia ja niistä voi olla erilaisia seurauksia. Esityksessä ei ole arvioitu esimerkiksi tilannetta, jossa yksityisiä tuottajia on tarjolla useampia, mutta niiden tarjoama volyyymi ei ole riittävä asiakaskunnan tarpeisiin.

Markkinapuutteen määrittämisen sijaan laissa tulisi antaa mahdollisuus julkisen sektorin omaan palvelutuotantoon ja sidosyksikköjen hyödyntämiseen kaikissa tilanteissa. Tämä turvaisi asiakkaalle palveluiden saannin sekä tukisi maakunnan itsemääräämisoikeutta ja mahdollisuutta käyttää vähenevät resurssit mahdollisimman tehokkaasti.

26. Onko uudistuksessa otettu riittävästi huomioon henkilöstön asema? (Kyselylomakkeen kohdat 56 ja 57)

Kyllä pääosin.

Henkilöstön asemaa ja henkilöstövaikutuksia on arvioitu siinä määrin kuin lainvalmistelussa on ollut mahdollista. Henkilöstön siirto toteutuu liikkeenluovutuksena voimassa olevien työehtojen mukaisesti. Henkilöstön tulevaa sijoituspaikkaa tai sijoituspaikan muutoksia ei ole lainvalmistelussa voitu arvioida. Siirtyvän henkilöstön määrittely edellyttää päätöksiä valtiolta maakuntiin siirtyvistä tehtävistä, maakuntien yhteistoiminnassa hoidettavista tehtävistä sekä maakuntien ja maakuntien valtakunnallisten palvelukeskusten työnjaosta.

27. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 (Kyselylomakkeen kohta 58)

Lakiluonnoksessa ei esitetä realistista suunnitelmaa ja perusteita yksityiseen palvelutuotantoon ja valinnanvapauteen siirtymisen aikataulusta ja siten esityksessä ei ole perusteita asetetuille päivämäärärajoille.

Kommentit lakiehdotukseen 2: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen)

28. Vapaamuotoiset huomiot 2. lakiehdotukseen (Kyselylomakkeen kohta 60)

Uudenmaan erillisratkaisu kykenee ottamaan huomioon alueen erityistarpeet väestön ja työttömien volyymin sekä kasvuyritysten ja maahanmuuttajien suuren määrän osalta. Ratkaisu huomioi pääkaupunkiseudun kuntien roolin alueellisen ja kansallisen kasvun vetureina ja oikein toteutettuna turvaa kasvun edellytykset tulevaisuudessa.

Kasvupalvelukuntayhtymä pystyy perusratkaisua paremmin sovittamaan yhteen koulutuskokonaisuudet opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien, kuntayhtymän järjestämien työvoimakoulutusten ja kaupunkien tarjoamien koulutusten kesken. Tällä on myönteinen vaikutus etenkin maahanmuuttajien palveluihin. Kuntayhtymämalli mahdollistaa kansallista perusratkaisua paremmin myös tiiviin yhteyden rakentamisen kaupunkien vastuulla oleviin nuorten palveluihin, kuten etsivään nuorisotyöhön, Ohjaamoihin, nuorten työpajatoimintaan ja muihin palveluihin, joilla tuetaan nuorten siirtymistä perus- ja toisen asteen koulutuksesta työelämään.

Erillisratkaisu tukee Suomen talouskasvua sekä ulkomaisten investointien houkuttelua kytkemällä kansallisen tason kasvupalvelut (Team Finland) ja pääkaupunkiseudun kaupungit tiiviiseen yhteistyöhön. Erityisesti ulkomaisten investointien houkuttelussa yhteistyön ministeriöiden, pääkaupunkiseudun kaupunkien ja lähialueiden kesken tulee olla saatavilla, ilman organisatorisia tai hallinnollisia raja-aitoja. Erillisratkaisu mahdollistaa myös kaupunkien tarjoamien kasvuyrityspalveluiden paremman yhteensovittamisen kasvupalveluiden kanssa.

Myös rahoitusmekanismi, jossa kuntayhtymän rahoitus tulee suoraan valtiolta Uudenmaan maakunnan sijaan, on perusteltu ja kannatettava. Osa lakiluonnoksen keskeisistä kirjauksista ei kuitenkaan ole mahdollistavia. Luonnos on ongelmallinen edustuksellisuuden näkökulmasta. Yhtiöittämisvelvollisuus merkitsee kielteisiä kannustimia kuntien voimavarojen yhteensovittamiselle.

Toimintaympäristönä Uusimaa ja pääkaupunkiseutu eroavat muusta maasta mm. työmarkkinoiden, elinkeinorakenteen ja kansainvälisten työmarkkinoiden ja investointien määrän suhteen. Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun maahanmuuttajien määrä poikkeaa muusta maasta.

Uudenmaan erillisratkaisu ja pääkaupunkiseudun kuntayhtymän perustaminen olisi toisaalta perusteltua, jos julkisella palvelutuotannolla olisi mahdollisuus toimia palvelutuottajana monituottajamallissa. Erillisratkaisun toivotaan varmistava pääkaupunkiseudun kuntien oma vahva kasvupalvelujen osaaminen sekä varmistaa Uudenmaan alueen kestävää, taloudellista kasvua mahdollistava kokonaisuus. Pääkaupunkiseudun erityinen piirre on maahanmuuttajien suuri määrä; koko maan vieraskielisistä pääkaupunkiseudulla asuu noin puolet. Erillisratkaisun toivotaan mahdollistavan kielelliset palvelut, erikoistuvat neuvonta- ja ohjauspalvelut sekä työvoima- ja kotouttamisen osalta koulutuskokonaisuuden toteutuminen koordinoitusti yhteistyössä kuntien kanssa. Esityksen mukaan erillisratkaisulla turvataan myös heikossa työmarkkina- asemassa olevien ja etenkin kotoutumiseen liittyvien erityistehtävien asiantuntemus ja osaaminen pääkaupunkiseudun asukkaille.

Vaikeassa työmarkkina- asemassa olevien henkilöiden osalta erillisratkaisun haasteena on, että kasvupalvelut sijaitsisivat hallinnollisesti eri organisaatioissa. Jatkovalmistelussa on varmistettava, että sosiaali- ja terveystieteiden ja työllisyyspalveluiden välinen yhteistyö, toimintakäytännöt- ja prosessit ja yhteistyön rakenteet ja vastuut ovat selkeitä, jotta asiakkaiden palvelut toteutuisivat integroidusti.

Kuntayhtymällä tulee olla edustus myös alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain 32 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa alueiden kehittämisen keskusteluissa. Alueiden kehittäminen perustuu yhteistyöhön ja lain tarkoitus alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden yhdistämisestä toteutuu parhaiten tiiviillä ja aidolla yhteistyöllä. Uudenmaan erillisratkaisua koskevan lakiluonnoksen 7 § mukaan kuntayhtymällä on edustaja vain 3 momentin mukaisissa alueiden kehittämisen keskusteluissa.

Lakiluonnoksen 3 §:ssä on määritelty kuntayhtymän tehtävät. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi syytä korostaa, että kyseessä ovat lakisääteiset tehtävät ja jos kunta toteuttaa itsenäisesti vastaavia tehtäviä, ovat ne edelleenkin kunnan yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä. Pykälässä luoteltuihin lakisääteisiin tehtäviin liittyvät järjestelyt eivät koske kunnan yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä, eivät siinä tilanteessa, että kunta antaa niitä koskevia tehtäviä kuntayhtymän hoitettavaksi.

Tarkoituksena on käynnistää kuntayhtymän valmistelu kaikkien osapuolten yhteistyössä, kun lausunnolla oleva lakiesitys tulee voimaan.

29. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset 2. lakiehdotukseen (Kyselylomakkeen kohta 61)

4 § Uudenmaan maakunnallisten kasvupalveluiden järjestämisvastuu

Pykälän 2 momentin mukaan ”Kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuluvia tehtäviä, jos tehtävien hoitamisesta sovitaan kuntayhtymän perussopimuksessa.” Tämä kohta tulee muuttaa muotoon ” Kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuluvia tehtäviä, jos perussopimuksessa on näin sovittu.” Perussopimus on kuntayhtymän perustamista, rakennetta, päätöksentekoa, taloudenpitoa jne. koskeva asiakirja, joka tehdään määrämuotoisesti ja jonka muuttaminen tapahtuu laissa säädettyä määränemmistöä noudattaen. Perussopimusta ei ole tarkoitettu kuntayhtymän ja yksittäisen jäsenkunnan välisten toimeksiantosuhteiden järjestämiseen. Perussopimuksessa on sen sijaan sovittava niistä mekanismeista, joilla tehtäviä voidaan siirtää.

5 § Sovellettava lainsäädäntö

Lakiluonnoksen 5 §:n mukaan kuntayhtymää ja sen tytäryhteisöjä koskee velvollisuus käyttää palvelukeskuksen palveluja maakuntalain 119 § mukaisesti. Tämä on muutettava muotoon, jossa kuntayhtymällä on oikeus valtakunnallisten palvelukeskusten käyttöön mutta myös oikeus järjestää tai tuottaa tarvitsemansa tukipalvelut vaihtoehtoisella tavalla. Laki on kirjoitettava mahdollistavasti ja siitä on poistettava säädösehdotukset, joka asettavat rajoitteita kasvupalveluiden järjestämiselle ja tuottamiselle alueellisista tarpeista lähtien.

Kuntayhtymän velvoite käyttää palvelukeskuksia on ristiriidassa myös kunnallisen itsehallinnon kanssa. Maakuntien palvelukeskusten osakkeiden jakaantumisesta maakuntien kesken säädetään esityksessä laiksi maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta 39 §. Kuntayhtymälle ei esitetä lakiluonnoksissa omistususuutta palvelukeskuksiin, joten sitä ei voi tältäkin kannalta velvoittaa käyttämään palvelukeskuksia.

6 § Kuntayhtymän jäseneksi ottaminen

Lakiehdotuksen 6 §:n mukaan ”Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla myös muulla Uudenmaan maakunnan kunnalla. Kuntayhtymän jäsenyys alkaa seuraavan kalenterivuoden alusta, jos kunta on ilmoittanut kuntayhtymälle jäsenyydestään vähintään kuusi kuukautta ennen jäsenyyden alkamista.”

Pykälän ensimmäinen lause tulisi muokata muotoon ”Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla myös muulla Uudenmaan maakunnan kunnalla siten kuin perussopimuksessa on määrätty.”

8 § Kasvupalveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Lakiluonnoksen 8 §:n mukaan Kuntayhtymän on omassa toiminnassaan erotettava kasvupalvelujen järjestäminen ja palveluiden tuottaminen. Kuntayhtymä ei saa tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvia palveluja muutoin kuin markkinapuutetilanteessa. Jos kuntayhtymä tuottaa kasvupalveluja itse, sen on annettava palvelujen tuottaminen erillisen yhtiön hoidettavaksi tai kuntalain 9 luvussa tarkoitetun omistamansa kunnallisen liikelaitoksen hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). Kuntayhtymä hoitaa kasvupalveluiden viranomaistehtävät Uudenmaan maakunnassa. Uudenmaan maakunnan kasvupalveluiden tuottaja ei voi olla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 15 §:ssä tarkoitettu sidosyksikkö, jonka kunta omistaa.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista on todettu (s.61), että ”Kunnat voisivat myös toimia maakunnallisten kasvupalvelujen tuottajina omistamiensa yhtiöiden kautta, jos yhtiö ei ole sidosyksikkö-asetuksessa kuntaan. ”Selvyyden vuoksi pykälään tulee lisätä vähintään 4 momentti ”Kunnan omistamalla yhtiöllä on oikeus osallistua kuntayhtymän järjestämiin hankintalain mukaisiin tarjouskilpailuihin koko maakunnan alueella”.

Kuntayhtymän tapauksessa yhtiöittämisvelvollisuus ja sidosyksikköjen rooli on erityiskysymys, joka tulee huomioida erillisratkaisussa. Erillisratkaisun lisäarvo syntyy suurten kuntien ja kuntayhtymän resurssien tehokkaasta yhdistämisestä. Erillisratkaisu on maakuntaratkaisun erityistilanne, jossa on maakunnallisia kasvupalveluita laajemmin otettava huomioon mallin kannattavuus jäsenkunnille. Kuntien sidosyksikköjen asemaa ei tule erillisratkaisussa tiukentaa hankintalakiin nähden. Jos kuntaan sidosyksikköasemassa olevat yhtiöt eivät voi toimia kuntayhtymän palveluntuottajina, voi syntyä tilanne, jossa kunnan kannattaa tuottaa kasvupalvelut itsenäisesti tai hankkia ne sidosyksiköiltään sen sijaan, että se yhdistäisi voimavarojaan kuntayhtymän valtionosuuksina saamaan rahoitukseen. Tämä usean toimijan malli ylläpitää palveluketjujen ja asiakastietojen erillisyyttä sekä palveluiden päällekkäisyyttä nykyisellä tavalla.

EU:n valtioneuvoston päätöksen ja markkinapuutetilannetta koskevan yhtiöittämisvelvollisuuden sekä järjestämisvastuun välillä on ristiriita. Markkinapuutetilanne voi syntyä silloin, kun palvelun tuottaminen ei ole yksityisille yrityksille ja sijoittajille taloudellisesti kannattavaa. Markkinapuutetilannetta koskevaan yhtiöittämisvelvollisuuteen sisältyy riski tilanteista, joissa kuntayhtymän on järjestettävä palvelu perustamalla yhtiö tuottamaan taloudellisesti kannattamatonta palvelua, mutta EU:n valtioneuvoston päätökset estävät tukemasta tätä markkinoilla toimivaa yritystä. Kuntayhtymä olisi edelleen palveluista järjestämisvastuussa maakunnan asukkaalle. Yhtiöittämisvelvollisuus voi johtaa tilanteeseen, jossa kuntayhtymä joutuu kannattamattoman yrityksensä konkurssin jäl-

keen aina perustamaan uuden yhtiön tuottamaan palveluita, tai maksamaan palvelun tuottamisesta niin paljon, että palvelun tuottaminen markkinoilla tulee yrityksille kannattavaksi, vaikka palvelu olisi omana yhtiöittämättömänä toimintana parempaa ja kustannustehokkaampaa. Kuntayhtymällä tulisikin aina olla mahdollisuus omaan palveluntuotantoon muissakin muodoissa kuin yhtiöitettynä, silloin kun kuntayhtymällä on näistä palveluista lailla säädetty järjestämisvastuu. Muussa tapauksessa järjestämisvastuusta huolimatta lakisääteisten kasvupalvelujen saatavuutta asiakkaalle ja palvelun kustannustehokkuutta ei voida varmistaa.

10 § Yhtymäkokous

Lakiluonnoksen 10 §:n mukaan yhden kunnan ääniosuus yhtymäkokouksessa voi olla enintään 34 prosenttia. Lakiehdotuksen 10 §:ään sisältyvä säännös enintään 34 prosentin ääniosuudesta yhtymäkokouksessa tulee poistaa lakiesityksestä.

Äänivallan tulee määräytyä kuntayhtymässä kuntien keskinäisellä sopimuksella, jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja vain perustuslain asettamin rajoituksin. Se poikkeaa maakuntamallista, jossa maakuntavaltuuston kokoonpano määrittyy suoraan vaalituloksen mukaan, ja on kuntien itsemääräämisoikeuden vastainen. Äänivallan kuntayhtymässä tulee määräytyä kuntien keskinäisellä sopimuksella, jäsenkuntien asukasluvun mukaisessa suhteessa ja vain perustuslain asettamin rajoituksin. Perustuslakivaliokunta on käytännössään (esim. PeVL 67/2014 vp) antanut merkitystä sille, että kuntayhtymässä noudatettava päätöksentekojärjestelmä ei mahdollista yksittäiselle kunnalle määrävää asemaa. Sen sijaan ehdotetun mukainen äänileikkuri olisi kansanvallan periaatteen vastainen asettaessaan eri kuntien asukkaat perusteetta erillaiseen asemaan.

Kuntayhtymän vastuulla olisi järjestää kasvupalvelut koko Uudenmaan alueelle ja lain tarkoittamat palvelut rahoitettaisiin valtion erillisrahoituksella. Kansanvaltaisuuden toteuttamiseksi tulisi säätää siitä, että kunnalla, joka ei ole kuntayhtymän jäsen, olisi oikeus osallistua edustajansa välityksellä päätöksentekoon niissä asioissa, jotka liittyisivät lakisääteiseen kasvupalveluiden järjestämiseen, kun päätöksellä voisi olla vaikutusta kuntaan ja sen asukkaisiin. Näin varmistettaisiin, että maakunnan asukkailla olisi yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa lakisääteisten palveluiden järjestämiseen.

Tällä tavalla turvattaisiin kaikille maakunnan asukkaille mahdollisuus vaikuttaa kuntayhtymän päätöksentekoon kasvupalvelulaissa tarkoitettujen tehtävien osalta siten kuin se on tavanomaisesti kuntayhtymissä järjestetty eli välillisen demokratian keinoin. Menettely olisi siten yhden-

vertainen riippumatta siitä, missä asukkaan kotipaikka maakunnassa sijaitisi. Kaikilla maakunnan kunnilla olisi mahdollisuus osallistua kuntayhtymän ylimmän toimielimen päätöksentekoon kasvupalvelulaissa tarkoitettujen tehtävien osalta.

Henkilöstöä koskevia siirtymäsäännöksiä koskevan 2. lakiluonnoksen 13 §:n 2 momentin mukaan jos siirtyminen tapahtuu kuntayhtymän tytäryhtiöön, virkamies siirtyy työsopimussuhteeseen. Myös kuntayhtymään siirtyvä virkamies voi siirtyä työsopimussuhteeseen. Momenttiin tulisi lisätä, että kuntayhtymään siirtyvä valtion virkamies voi siirtyä myös kunnalliseksi viranhaltijaksi.

11 § Muutoksenhaku

Pykälässä säädetään, että kuntalain (410/2015) 16 luvussa säädetty muutoksenhakuoikeus on myös muun Uudenmaan maakunnan kunnan kuin tässä laissa tarkoitettun kuntayhtymän jäsenkunnan asukkaalla, kun päätös koskee alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain tarkoittaman kasvupalvelun järjestämistä.

Muutoksenhausta säätäminen on tarpeen oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi kaikille maakunnan asukkaille, jotta myös muiden kuin jäsenkuntien asukkailla on yhtäläinen muutoksenhakuoikeus kuntayhtymän järjestämien lakisääteisten kasvupalveluiden osalta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Marja-Leena Rinkineva. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pilvi Karhula, ma. lakimies, puhelin: 09 310 25237
pilvi.karhula(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriön saate 1.3.2017
- 2 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 1.3.2017, HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
- 3 TEM:n ilmoitus lisäyksistä lausuntopyyntöön 15.3.2017
- 4 Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyyntökysely tekstitiedostona
- 5 HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista 1.3.2017
- 6 2. lakiehdotus: Kasvupalvelujen järjestäminen Uudenmaan maakunnassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyshuollon- (sote-uudistus) ja maakuntauudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Maakunnille siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus), työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimisto), alue-hallintovirastojen, maakuntien liittojen ja kuntien tehtäviä. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019. Muutos koskettaa satojen tuhansien ihmisten työtä ja kaikkien kansalaisten palveluja.

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Lain yleinen tavoite on yhdistää alueiden kehittämisen ja kasvupolitiikan tavoitteet laaja-alaiseksi kokonaisuudeksi, jonka elementtejä ovat alueiden kehittäminen, kestävä taloudellinen kasvu, osaamisen, sosiaalisen osallisuuden ja kotoutumisen edistäminen sekä työllisyyden, työllistymisen ja yritystoiminnan edellytysten edistäminen. Näistä tavoitteista yleisimmäksi sekä kaikille kasvupalveluja ja alueiden kehittämistä koskeville toimille yhteinen olisi kestävän taloudellisen kasvun tavoite.

Alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista säädettävän lain yksi keskeisin periaate on, että mahdollisimman paljon palveluita annettaisiin yksityisten tahojen tuotettavaksi ja viranomaistehtävinä hoidettaisiin vain se, mikä on välttämätöntä. Markkinoiden avaamisella ja kilpailullisuudella tavoitellaan asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien lisäämistä, parempaa asiakaspalvelua, kustannusten säästöä, uusia palveluinnovaatioita ja tehokkaampia toimintatapoja. Lakiehdotus ei mahdollista julkista palveluntuotantoa. Sen sijaan esitetään, että kunnat voisivat osallistua palvelutuotantoon yhtiöidensä kautta ja markkinapuutetilanteessa myös maakunta (pääkaupunkiseudulla kuntayhtymä) yhtiöidensä kautta.

Maakunta ja kunta toimisivat edelleen kumppaneina elinvoimatehtäviin liittyvissä asioissa. Kasvupalvelu-uudistus ei siirtäisi kuntien nykyisiä elinvoimatehtäviä tai niiden resursseja maakunnille, vaan maakunta ottaisi vastatakseen ainoastaan entiset valtion ja maakuntien liittojen hoitamamat tehtävät.

Uudenmaan erillisratkaisu

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Lakiesityksessä luodaan pääkaupunkiseudulle kuntayhtymään pohjautuva erilliskäsittely. Esityksen tarkoituksena on turvata laadukkaat kasvupalvelut ja asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu Uudellamaalla. Lisäksi lain tarkoituksena on mahdollistaa Uudenmaan kuntien ja maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen kasvupalvelu- ja elinvoimatehtävissä Uudenmaan taloudellisen ja toiminnallisen merkityksen hyödyntämiseksi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla. Uudenmaan kuntien ja maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen koskee kuntien elinvoimatehtäviä ja kuntayhtymän kasvupalveluiden järjestämistehtävää.

Ehdotetussa laissa kasvupalveluiden järjestämistä vastuu siirrettäisiin perustettavalle Pääkaupunkiseudun kasvupalvelukuntayhtymälle, jonka jäseninä olisivat pääkaupunkiseudun kaupungit. Kaupunkien merkittävä panos kasvupalveluiden järjestämisessä yhdistettäisiin alueellisiin ja kansallisen tason kasvupalveluihin siten, että niistä syntyisi asiakaslähäinen Uudenmaan ja koko Suomen kasvua sekä maahanmuuttajien kotoutumista edistävä kokonaisuus. Yhden järjestämistä vastuullisen toimijan mallin mahdollistama palveluiden yhteensovittaminen tuottaisi lisäarvoa kasvupalveluiden yritys- ja henkilöasiakkaille.

Kasvupalvelukuntayhtymä tekisi laajasti yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa. Kasvupalvelukuntayhtymän perusrahoitus tulisi valtiolta samaan tapaan kuin kasvupalveluista järjestämistä vastuussa oleville maakunnille. Jäsenkuntien ja Uudenmaan muiden kuntien rahoitusosuudet perustuisivat kuntien sopimusperusteisesti kuntayhtymälle siirtämiin tehtäviin. Kasvupalvelukuntayhtymälle kuuluisi järjestämistä vastuu sille annettujen tehtävien osalta koko Uudenmaan maakunnan alueella. Lakisääteisiä tehtäviä hoitava kuntayhtymä voisi hoitaa myös muita, kuntien vapaaehtoisesti sille antamia tehtäviä, jos kuntayhtymän perussopimuksessa olisi näin sovittu. Muilla Uudenmaan maakunnan kunnilla olisi oikeus liittyä jäseneksi siten kuin siitä perussopimuksessa määrättäisiin.

Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa ovat tehneet valtioneuvostolle pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen esityksen kasvupalveluiden järjestämistä vastuuta koskevaksi pääkaupunkiseudun erilliskäsittelyksi. Hallituksen esitysluonnoksen lopullinen muoto on päätetty valtioneuvostossa, mutta kaupungit ovat epävirallisesti osallistuneet 2. lakiehdotuksen valmisteluun.

Lausuntopyyntö ja lausunnon käsittely

Työ- ja elinkeinoministeriö on 1.3.2017 pyytänyt Helsingin kaupungilta ja lukuisilta muilta tahoilta lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Lausuntopyyntöä on 15.3.2017 täydennetty 2. lakiehdotusluonnoksen ”Laki kasvupalvelui-

den järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa” osalta. Lausuntopyyntöön tulee vastata sähköisellä kyselyllä 26.4.2017 klo 16.15. mennessä. Kaupunginkanslian oikeuspalvelut huolehtii sähköisen lomakkeen täyttämisestä kaupunginhallituksen lausunnon mukaisesti.

Kaupunginhallitus on 30.1.2017 § 79 päättänyt osaltaan tehdä valtioneuvostolle pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisen esityksen kasvupalveluiden järjestämisvastuuta koskevaksi pääkaupunkiseudun erilliskäytännöksi.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 14 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on kunkin toimialallaan tehdä esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtia näihin rinnastettavista muista asioista, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Nyt annettava lausunto on sen periaatteellisen merkityksen vuoksi käsiteltävä kaupunginhallituksessa.

Lausunto on valmisteltu kaupunginkanslian oikeuspalveluissa yhteistyössä elinkeino-osaston, henkilöstöosaston ja hallinto-osaston kanssa. Lisäksi kaupunginhallituksen lausuntoa varten on pyydetty sosiaali- ja terveystieteiden lausunto asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pilvi Karhula, ma. lakimies, puhelin: 09 310 25237
pilvi.karhula(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriön saate 1.3.2017
- 2 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 1.3.2017, HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
- 3 TEM:n ilmoitus lisäyksistä lausuntopyyntöön 15.3.2017
- 4 Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyyntökysely tekstitiedostona
- 5 HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista 1.3.2017
- 6 2. lakiehdotus: Kasvupalvelujen järjestäminen Uudenmaan maakunnassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut

24.04.2017

Kj/5

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Sosiaali- ja terveystoimisto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 412

HEL 2017-002549 T 03 00 00

Oike PK 20170623

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pilvi Karhula, ma. lakimies, puhelin: 09 310 25237
pilvi.karhula(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimisto 22.3.2017

HEL 2017-002549 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveystoimisto antaa liitteenä olevan lausunnon koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista sekä Uudenmaan kasvupalvelujen järjestämisestä.

Lisätiedot

Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

§ 444

Kaupunginvaltuuston 19.4.2017 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 19.4.2017 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-3, 6 Ei toimenpidettä.

4 Toivomusponnet kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

5 Kaupunginhallitus päätti kehottaa nuorisolautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi nuorisolautakunnalle ja Taloushallintopalvelut –liikelaitokselle.

7 Tiedoksi hankintakeskukselle.

8 Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston varainhallintayksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Tapanilan jalkapalloareena Oy:lle.

Tiedoksi liikuntavirastolle ja kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

9 Kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston varainhallintayksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa tekemään takaussitoumukset.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Urheiluhallit Oy:lle.

Tiedoksi liikuntavirastolle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

- 10 Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita allekirjoittamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampuksen rahoitusjärjestelyyn tarvittavat takaussitoumukset.

Tiedoksi kaupunginkanslian oikeuspalveluille.

- 23 Talousarvioaloite kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

- 24-27 Aloitteet kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 19 Toivomusponnet sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 11 Tiedoksi kiinteistölautakunnalle, opetuslautakunnalle sekä talous- ja suunnitteluosastolle.

- 12 Tiedoksi kiinteistölautakunnalle ja opetuslautakunnalle.

- 13 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Pohjola rakennus Oy Uusimaalle.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle.

- 14 Tiedoksi kiinteistölautakunnalle.

- 15 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, kaupunginmuseolle, pelastuslautakunnalle, ympäristölautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, rakennusval-

vontavirastolle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 16 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, pelastuslautakunnalle, ympäristölautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 17 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistövirastolle, kaupunginmuseolle, pelastuslautakunnalle, rakennusvalvontavirastolle, varhaiskasvatusvirastolle, ympäristökeskukselle, yleisten töiden lautakunnalle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 18 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistövirastolle, pelastuslautakunnalle, rakennusvalvontavirastolle, yleisten töiden lautakunnalle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 20, 21 Ei toimenpidettä.

- 22 Toivomusponnet kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

- 28, 29 Aloitteet kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 30 Aloite sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

24.04.2017

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Kj/7

§ 445

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 16 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- kansliapäällikkö/U
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Kj/7

- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

toimialajohtajat

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Kj/8

§ 446

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 16 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 447

Munkinpuiston puistosuunnitelman hyväksyminen, Munkkiniemi (VIO 5823/1-4)

HEL 2017-001730 T 10 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Munkinpuiston puistosuunnitelman (nrot VIO 5823/1-4) siten, että hankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä enintään 1 530 000 euroa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nrot VIO 5823/1-4
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/1
- 3 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/2
- 4 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/3
- 5 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/4

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleisten töiden lautakunta esittää 28.3.2017 Munkinpuiston puistosuunnitelman nrot VIO 5823/1-4 hyväksymistä.

Yleisten töiden lautakunnan esitys on päätöshistoriassa. Puistosuunnitelman selostus on liitteenä 1 ja suunnitelmapiirustukset liitteinä 2 - 5.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Munkinpuiston pinta-ala on noin 19,4 hehtaaria. Munkinpuisto sijoittuu alavaan maastoon ja kärsii monin paikoin kuivatusongelmista. Puistossa sijaitsevat lammet ovat paikoin umpeenkasvaneet. Erityisesti leikki-

puiston ympärillä kasvillisuus on kärsinyt voimakkaasta kulutuksesta. Leikkipuiston kalusteet ja varusteet kaipaavat uusimista ja leikkipuiston yleisilme on kulunut. Kahluuallas edellyttää kunnostusta.

Puiston perusparannuksen tavoitteena on huomioida maankäytön muutoksista aiheutuneet muutostarpeet Koneen korttelin (Munkkiniemen puistotie 25) ympärillä sekä parantaa puiston ylläpidettävyyttä ja käytettävyyttä erityisesti toiminta-alueiden, kuten koira-aitauksen ja leikkipuiston osalta.

Puiston kunnostuksen tavoitteena on myös kunnostaa lampia luontoarvot huomioiden. Lisäksi varaudutaan pitkän aikavälin tavoitteeseen, jossa Munkkiniemen sekavesiviemärointi eriytetään ja hulevedet ohjataan lampia yhdistävän hulevesien päävirtausreitit kautta kohti merta.

Suunnitelma

Puiston perusparannuksen keskeisimmät painopisteet ovat lampien kunnostukseen ja hulevesien käsittelyyn liittyvät toimenpiteet, leikkipuiston käytettävyyden ja toiminnallisuuden parantaminen, koira-aitauksen peruskorjaus sekä frisbeegolf-radan turvallisuuden parantaminen.

Munkinpuiston läpi suunnitellaan lammet toisiinsa yhdistävä puro, joka toimii hulevesien päävirtausreitinä. Lampien vesikasvillisuutta ja pohjaa siivousperataan luontoarvot huomioiden. Kunnostustöiden yhteydessä lampien ja kosteikoiden ympäristöä siistitään ja vaarallisia sekä huonokuntoisia puita poistetaan.

Kahluualtaan tilalle rakennetaan monitoiminen skeittipuiston ja kahluualtaan yhdistelmä, joka kuivana palvelee sekä skeittausta että rullailua. Huonokuntoisimmat välineet poistetaan tai uusitaan. Toiminnallisia täydennyksiä leikkipuistoon tuovat parkour, vaijeriliuku, pesäkeinu sekä asfalttiin maalattavat radat ja pelit sekä jalkapalomaalit. Alueen pintamateriaaleja uusitaan ja kalusteita lisätään.

Koira-aitaus sekä porttialueet kalusteineen ja varusteineen uusitaan sekä frisbeegolf-rata uusitaan kokonaisuudessaan.

Puiston pääkäytävät valaistaan pylväsvalaisimin.. Valaistusta uusitaan käytävien varrella sekä leikkipuiston alueella.

Tarkempi selostus puistosuunnitelmasta on päätöshistoriassa ja puistosuunnitelman selostuksessa.

Vuorovaikutus

Munkinpuiston puistosuunnitelmaluonnos on ollut esillä rakennusviraston internetsivuilla 27.1.–4.2.2017 välisen ajan ja lisäksi luonnosta esiteltiin asukkaille leikkipuisto Munkissa 2.2.2017.

Kustannukset ja aikataulu

Puistosuunnitelman rakennuskustannukset ovat noin 1 530 000 euroa eli noin 8 euroa/m² (alv 0 %).

Puiston hoitoluokat ovat A2, A3, B2, C1 ja C3. Vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat noin 150 400 euroa eli noin 0,8 euroa/m² (alv 0 %). Ylläpitokustannukset sisältävät Munkinpuiston baanin vuosittaiset ylläpitokustannukset 18 000 euroa (alv 0 %).

Puisto voidaan rakentaa vuosina 2018 - 2022 vuoden 2017 talousarvioon sisältyvän investointiohjelman vuosiksi 2017 – 2026 talousarvio-kohtaan 8 06 08, Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi merkittyjen määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nrot VIO 5823/1-4
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/1
- 3 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/2
- 4 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/3
- 5 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5823/4

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

HKR

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 28.03.2017 § 115

HEL 2017-001730 T 10 05 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esitys

Yleisten töiden lautakunta esitti kaupunginhallitukselle Munkinpuiston puistosuunnitelman nrot VIO 5823/1–4 hyväksymistä.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Munkinpuisto sijoittuu alavaan maastoon ja kärsii monin paikoin kuivausongelmista. Puiston hulevesien purkureittinä toimiva Turunväylän alittava rumpu on merkittävästi liettynyt ja painunut. Puistossa sijaitsevat lammet ovat paikoin umpeenkasvaneet. Luontoarvoiltaan lammet ovat rikkaita.

Puisto on kasvillisuudeltaan runsas. Kasvillisuuden luonne vaihtelee länsi- ja eteläosien luonnonmukaisemmista metsiköistä ja keskiosan laajasta niittyaukeasta täysin rakennettuun puistoon leikkipuiston ja Koneen altaan tuntumassa. Erityisesti leikkipuiston ympärillä kasvillisuus on kärsinyt voimakkaasta kulutuksesta.

Leikkipuiston kalusteet ja varusteet kaipaavat uusimista ja leikkipuiston yleisilme on kulunut. Kahluuallas on toimintana suosittu, mutta edellyttää kunnostusta. Puiston halki kulkeva pyöräilyn laatureitti, baana, on valmistunut vuonna 2016.

Puistoon sijoittuu frisbeegolf-rata.

Munkinpuisto on aktiivisessa käytössä oleva monipuolinen puisto. Puiston pääasiallisia käyttäjiä ovat alueen asukkaat, päiväkotit ja leikkipuisto Munkki, frisbeegolf-pelaajat sekä pyöräilijät Espoon ja Helsingin välillä.

Puiston perusparannuksen tavoitteena on huomioida maankäytön muutoksista aiheutuneet muutostarpeet Koneen korttelin (Munkkiniemen puistotie 25) ympärillä sekä parantaa puiston ylläpidettävyyttä ja käytettävyyttä erityisesti toiminta-alueiden, kuten koira-aitauksen ja leikkipuiston osalta. Frisbeegolf-rata uudistetaan turvallisuus huomioiden. Puiston kunnostuksen tavoitteena on myös kunnostaa lampia luontoarvot huomioiden. Lisäksi varaudutaan pitkän aikavälin tavoitteeseen, jossa Munkkiniemen sekavesiviemäri eriytetään ja hulevedet ohjataan lampia yhdistävän hulevesien päävirtausreitit kautta kohti merta. Lampiketjua yhdistävän puron sekä muiden ojapainanteiden toteuttamisen tavoitteena on parantaa puiston kuivatusta. Koneenlampeen on lisäksi tavoitteena palauttaa suihkulähde.

Suunnitelma

Puiston perusparannuksen keskeisimmät painopisteet ovat lampien kunnostukseen ja hulevesien käsittelyyn liittyvät toimenpiteet, leikkipuiston käytettävyyden ja toiminnallisuuden parantaminen, koira-ai-

tauksen peruskorjaus sekä frisbeegolf-radan turvallisuuden parantaminen.

Hulevesisuunnittelu ja lampien kunnostus

Munkinpuiston läpi suunnitellaan lammet toisiinsa yhdistävä puro, joka toimii hulevesien päävirtausreittinä. Koneenlammen ylivuoto ohjataan reitille. Puro kulkee Pitkälampeen, jolta virtausreitti ohjataan Baanan alitse koira-aitauksen viereiseen lampeen olevaa rumpua pitkin. Tie-rumpu Turunväylän alitse kunnostetaan erikseen.

Lampien vesikasvillisuutta ja pohjaa siivousperataan luontoarvot huomioiden. Kasvillisuuden perkaus parantaa lampien avointen vesipintojen hahmottumista maisemassa sekä kehittää siistiä yleisvaikutelmaa. Osa lammista ja kosteikoista säilytetään toimimaan monipuolisesti vesieliöstön elinympäristönä.

Munkinpuiston pohjoisosan kuivatusta kehitetään siten, että puiston koillisosan puistoraitin suuntaisesti kaivetaan uusi painanne johtamaan valumavesiä kohti koira-aitauksen lampea.

Kunnostustöiden yhteydessä lampien ja kosteikoiden ympäristöä myös siistitään ja vaarallisia sekä huonokuntoisia puita poistetaan. Huomio kiinnitetään myös puistossa esiintyvien haitallisten vieraslajien poistamiseen. Uusien kaivettavien luiskien pinnat suojataan eroosiolta. Myös puistosta luoteeseen johtavaa hulevesien varareittiä siivousperataan.

Leikkipuisto Munkki

Kahluualtaan tilalle rakennetaan monitoiminen skeittipuiston ja kahluualtaan yhdistelmä, joka kuivana palvelee sekä skeittausta että rullailua esimerkiksi polkuautoilla ja potkulaudoilla. Skeittialue muotoillaan loiva-piirteiseksi. Nykyiset portaat kahluualtaan ja koripallokentän välissä kunnostetaan. Skeitattavuutta lisätään alueen reunoille lisättävillä kivipaasilla, jotka toimivat myös istuimina. Kesäaikaan käsikäyttöisellä pumpulla pumpattava ja virtaava vesi lisää toiminnallisuutta vesileikkeihin.

Huonokuntoisimmat välineet poistetaan tai uusitaan. Toiminnallisia täydennyksiä leikkipuistoon tuovat parkour, vajeriliuku, pesäkeinu sekä asfalttiin maalattavat radat ja pelit sekä jalkapalomaalit. Alueen pintamateriaaleja uusitaan muun muassa asfaltoimalla koripallokenttä sekä asentamalla hiekkaleikin ja parkourin ympärille hiekkatekonurmi. Pienille lapsille rakennetaan iso yhtenäinen hiekkalaatikko leveällä reunalla, joka toimii penkinä ja hiekkakakkupöytänä. Kalusteita lisätään ja leikkipuistoon sijoitetaan pöytäpenkkiyhdistelmiä.

Leikkipuistorakennuksen länsipuolelle on osoitettu alue kaupunkiviljelylaatikolle.

Koira-aitaus

Aitaus sekä porttialueet kalusteineen ja varusteineen uusitaan. Sisäänkäynteihin rakennetaan käyntiportit eteisineen ja erilliset huoltoportit. Sisäänkäyntien tuntumassa porttialueen maapohja käsitellään kulutusta paremmin kestäväksi. Puustoa ja aluskasvillisuutta säilytetään mahdollisimman paljon, jotta alueen luonne säilyisi metsäisenä.

Frisbeegolf-rata

Frisbeegolf-rata uusitaan kokonaisuudessaan, mikä parantaa sekä pelaajien että muiden puiston käyttäjien turvallisuutta sekä pelin pelattavuutta. Heittopaikat sekä korit uusitaan ja niiden sijainnit muutetaan väylien määrän säilyessä ennallaan. Radan opastusta parannetaan sijoittamalla alueopaste radan alkupisteeseen leikkipuiston länsipuolelle sekä reittiopasteita väylän varrelle.

Pohjaolosuhteet ja pohjarakennustoimenpiteet

Puistoalueen pohjamaa on pääosin savea, joka rajautuu puiston reunoilla kallioisiin moreenimäkiin. Savikon paksuus on alueen itäosassa noin 4–9 metriä ja puiston keskiosassa hieman yli 10 metriä. Puisto on ollut vanhaa viljeltyä peltoaluetta, jonne Koneenlampi on muodostettu kiinteistön rakentaminen yhteydessä.

Aluetta itä-länsisuunnassa halkovan raitin pohjoispuolella puistoalueen pohjamaan päällä on 1–2 m täyttökerroksia, joilla alueelle on tehty maastonmuotoiluja.

Pohjaveden painetaso on noin 1 m maanpinnan tason alapuolella.

Valaistus

Puiston pääkäytävät valaistetaan pylväsvalaisimin baanan rakentamisessa käytettyä periaatetta noudattaen. Valaistusta uusitaan käytävien varrella sekä leikkipuiston alueella. Uusia valaistavia kohteita ovat koira-aitauksen sisääntuloalueet sekä puiston pohjoisreunaan sijoittuva puistokäytävä. Erikoisvalaistuskohdeena puistossa on leikkipuistossa säilytettävä komea tammi, joka tuodaan valaistuksella hienovaraisesti esille.

Esteettömyys

Puiston pääkulkuväylät täyttävät pääosin esteettömyyden perustason tavoitteet. Dosentintielle johtavan puistokäytävän käytettävyyttä parannetaan loiventamalla käytävän linjausta nykyisestä ja sijoittamalla käy-

tävän varteen käsijohde sekä levähdyspaikka penkkeineen. Rinteen jyrkyydestä johtuen raitti ei silti täytä perustason esteettömyysvaatimuksia, mutta sen käytettävyys paranee.

Leikkipuistoon sijoitetaan toiminnallisesti monipuolisia leikkivälineitä, jotka palvelevat erilaisia käyttäjiä. Leikkipuiston osalta tavoitteena on erikoistason esteettömyys.

Vuorovaikutus

Munkinpuiston puistosuunnitelma on laadittu rakennusviraston katu- ja puisto-osaston toimeksiannosta.

Puistosuunnitelmaluonnos on ollut esillä rakennusviraston internetsivuilla 27.1.–4.2.2017 välisen ajan ja lisäksi luonnosta esiteltiin asukkaille leikkipuisto Munkissa 2.2.2017.

Palautteiden käsittely

Yleisötilaisuudessa saatiin 1 kirjallinen palaute, jossa toivottiin lisää roska-astioita puistoon. Lisäksi sähköpostilla saatiin 5 palautetta.

Palautteissa myönteisenä koettiin yleisesti puiston kunnostaminen. Eriyisesti puiston kuivatuksen parantaminen, frisbeegolf-rataan liittyvä turvallisuuden parantaminen sekä leikkipuiston kunnostus saivat eniten myönteistä palautetta.

Yhdessä palautteessa toivottiin puiston suorien käytävien korostamista designelementtinä. Perusparannuksen tavoitteena on kohdistaa pääpaino niille osa-alueille, jotka tarvitsevat kunnostusta toiminnallisuuden tai turvallisuuden parantamiseksi. Laajan puiston käytävien suoristamista ainoastaan ulkonäkösyistä ei tässä vaiheessa nähty tarpeelliseksi osana perusparannusta erityisesti kustannussyistä.

Yhdessä palautteessa ilmaistiin huoli Koneen lammen rehevöitymisestä. Ruovikon säästämistä lammen pohjoispäässä pidettiin parempana, jolloin lammen eteläpää vapautuisi ennemmin ihmisten käyttöön. Koneen altaassa on tunnistettu runsaasti luontoarvoja, jotka ovat ohjanneet merkittävästi altaan kunnostuksen suunnittelua ja ruovikoita on pyritty säilyttämään siellä, mihin luontoarvot ovat painottuneet (Munkinpuiston kosteikkoselvitys 2016, Helsingin yliopisto). Kaakkois- ja lounaisrantojen ruovikot säilytetään vesieliöstön elinympäristönä, jolloin muut rannat vapautuvat asukkaiden käyttöön. Puisto avautuu lammen pohjois- ja luoteispäässä laajemmaksi kokonaisuudeksi, jolloin lammen vesipinta mahdollisine suihkulähteineen on havaittavissa kauempaa.

Tuulapolku 5:n edessä sijaitsevan pienen ja rämettyneen lammen kunnostusta ja alueen siistimistä toivottiin. Palautteessa pelätään, että

lammen kuivuessa alueelle kannettu jäte paljastuu. Puistosuunnitelmaa laatiessa lammessa on luontoselvityksen mukaan tunnistettu monipuolisia luontoarvoja, mm. viitasammakkoja. Puro linjataan pikkulammen ohi, jolloin lammen olosuhteet säilyvät ainakin toistaiseksi, ja kehitetään lisäksi Tarvaspään kosteikkoa korvaavana habitaattina viitasammakoille, jos/kun pikkulampi ajan myötä kuivuu. Lammen kuivuessa se voidaan myöhemmin mahdollisesti perata. Menettelytavasta on sovittu yhdessä Helsingin yliopiston kanssa. Kuivunut lampi tarvittaessa siivotaan ylläpidon toimenpiteenä.

Yhdessä palautteessa toivottiin lisää roska-astioita, aikuisille suunnattuja kuntoiluvälineitä, useita keinoja, kukkimattomia ja piikittömiä istutuksia sekä selkeitä rajoja leikkialueen ja muun puiston välille esim. koirakieltomerkein. Lisäksi ”Kilparadasta” toivotaan liikennekäyttämistä opettavaa ”liikennepuistoa” ja Nuottapolun pään hiekkakenttää tulisi kunnostaa ja ohjeistaa autoilijoita pysäköimään oikein. Palautteessa toivottiin lisää opasteita myös frisbeegolfradan varrelle.

Puiston alueelle suunnitelmaan on täydennetty roska-astioita ja aikuisten kuntoilupaikalle on suunnitelmaan lisätty tilavaraus Nuottaniemenpolun päätteen tuntumaan. Kasvilajit tarkentuvat vielä jatkosuunnittelussa, mutta piikittömiä kasveja suositaan lasten leikkialueiden läheisyydessä. Leikkipuiston alueita ei Helsingissä lähtökohtaisesti aidata. Frisbeegolf-radan opastusta täydennetään jatkosuunnittelussa heitto- paikoittain. Puistoalueella ei ole pysäköinti sallittu vaan sen tulee tapahtua läheisillä katualueilla.

Kustannukset ja aikataulu

Puistosuunnitelman rakennuskustannukset ovat noin 1 530 000 euroa eli noin 8 euroa/m² (alv 0 %) suhteessa koko puiston pinta-alaan.

Puiston pinta-ala on noin 19,4 hehtaaria.

Puiston hoitoluokat ovat A2, A3, B2, C1 ja C3.

Vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat noin 150 400 euroa eli noin 0,8 euroa/m² (alv 0 %). Ylläpitokustannukset sisältävät Munkinpuiston baanin vuosittaiset ylläpitokustannukset 18 000 euroa (alv 0 %).

Puiston rakentamiseen on varauduttu leikkipuiston osalta vuoden 2018 taloussuunnitelmaehdotuksessa. Muilta osin Munkinpuiston peruskorjaus ajoittuu taloussuunnitelmakaudelle 2019–2022.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 06 08, Puistorakentaminen.

Esittelijä

24.04.2017

Ryj/1

---

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 448

Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelman hyväksyminen, Tapaninkylä nro VIO 5838/1

HEL 2017-001985 T 10 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelman nro VIO 5838/1 siten, että hankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä 1 714 000 euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Yleisten töiden lautakunta esittää 14.3.2017 Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelman nro VIO 5838/1 hyväksymistä.

Lautakunnan esitys on päätöshistoriassa. Puistosuunnitelman selostus ja piirustus ovat liitteinä 1 ja 2.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Tapulin leikkipuisto ympäristöineen sijaitsee osin Tapaninkylän (39.) ja osin Suutarilan (40.) kaupunginosissa. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa 12191 puistoa (VP). Puistoon sijoittuva leikkipuisto sekä muu rakennettava puisto uusittavine reitistöineen on kokonaispinta-alaltaan noin 31 900 m².

Alue rajautuu pohjoisessa Maatullin ala-asteeseen ja Tapulikaupungin kerrostalovaltaiseen asuinalueeseen ja etelässä sekä lännessä uusiin erillispientalotontteihin, jotka on kaavoitettu alueelle. Puistoalue jatkuu suunnittelualueelta länteen Maatullinpuistona ja laajana liikuntapuistona.

Tapulin leikkipuiston suunnittelun tavoitteena on luoda kaupunginosat yhdistävä avoin ja selkeä keskuspuisto. Maatullin ala-asteen ja leikkipuisto Tapulin piha-alueet yhdistetään puiston uudeksi toiminnalliseksi keskuksiksi; asukaspuistoksi.

Suunnitelma

Puiston välineistö ja kalusteet uusitaan, uusia reittejä rakennetaan ja puisto jäsenellään uudelleen myös toimintojen suhteen. Uudet reittilinjaukset noudattelevat voimassa olevan kaavan ohjeellisia ulkoilureittilinjauksia.

Uusi aidoin rajattu leikkipaikka sijoittuu lähelle Maatullin ala-astetta, keskeiselle paikalle puistoon. Leikkipaikan toiminnot on jaettu erilaisiin leikkialueisiin. Esteettömyys on huomioitu leikkipaikan pintamateriaaleissa, puistoon pääsyssä (esteettömät pysäköintipaikat sisääntulon yhteydessä) ja oleskeluvarusteissa.

Vuonna 1977 valmistunut leikkipuistorakennus puretaan puiston peruskorjauksen yhteydessä. Uudelle leikkipuistorakennukselle on suunniteltu kaavassa tilavaraus koulun läheisyyteen. Paikka toteutetaan nyt avoimena kivituhkapintaisena pelikenttänä, jonka paikalle voi toteuttaa leikkipuistorakennuksen sen tullessa ajankohtaiseksi.

Olevaa kasvillisuutta säästetään suunnitelmassa mahdollisimman paljon. Alue säilyy pääosin puistomaisena ympäristönä.

Tarkempi kuvaus puistosuunnitelmasta on päätöshistoriassa sekä puistosuunnitelman selostuksessa.

Vuorovaikutus

Puiston suunnittelu on tehty yhteistyössä paikallisten leikkipuisto-ohjaajien sekä alueen asukkaiden kanssa. Suunnitelma on ollut nähtävillä 5.–25.10.2016 Tapulin leikkipuiston ilmoitustaululla. Saatujen palautteiden perusteella puistoon lisättiin liukumäki sekä leikkimökit.

Kustannukset ja aikataulu

Puiston ympäristörakentamisen kustannukset ovat noin 1 714 000 euroa, noin 53 euroa/m² (alv 0 %). Vuosittaiset kunnossapitokustannukset

ovat 38 280 euroa, 1,20 euroa/m² (alv 0 %). Leikkipuiston hoitoluokka on A2 (käyttöviheralue).

Puisto voidaan rakentaa vuosina 2018 – 2020 vuoden 2017 talousarvioon sisältyvän investointiohjelman vuosiksi 2017 – 2026 talousarvio-kohtaan 8 06 08, Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset, yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi merkittyjen määrärahojen puitteissa.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että yleisten töiden lautakunta esitti puistosuunnitelmaa käsitelessään toiveen, että leikkipuisto tulee tarvitsemaan leikkipuistorakennuksen purkamisen jälkeen jonkinlaisen wc-ratkaisun uuden rakennuksen valmistumista odotellessa. Esittelijä toteaa, että varhaiskasvatusvirasto selvittää parhaillaan leikkipuistorakennuksen mahdollisia väistötiloja ja niiden aikataulua yhdessä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5838/1
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro VIO 5838/1

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

HKR

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 14.03.2017 § 100

HEL 2017-001985 T 10 05 02

Esitys

Yleisten töiden lautakunta esitti kaupunginhallitukselle Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelman nro VIO 5838/1 hyväksymistä.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Tapulin leikkipuisto ympäristöineen sijaitsee osin Tapaninkylän (39.) ja osin Suutarilan (40.) kaupunginosissa. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa 12191 puistoa (VP). Puistoon sijoittuva leikkipuisto sekä muu rakennettava puisto uusittavine reitistöineen on kokonaispinta-alaltaan noin 31 900 m².

Leikkipuisto on suunniteltu 1970-luvulla ja rakennettu 1980-luvun aikana. Vielä 1970-luvun lopussa ympäristö oli pientalovaltaista ja puistoa-alue peltona, mutta kerrostaloalueet rakentuivat vauhdilla 1980-luvun taitteessa ja jäljelle jääneet peltotilkut suunniteltiin viheralueiksi. Puiston kehämäiset vallit edustavat tälle aikakaudelle ominaista maamassoilla muotoilua.

Leikkipuistorakennus on valmistunut 1977 ja rakennusta on laajennettu sen jälkeen jonkin verran. Puistorakennus on käytössä. Rakennus puretaan puiston peruskorjauksen yhteydessä.

Välineistöä on vuosien varrella päivitetty, mutta suurin osa välineistä on uusimisen tarpeessa. Leikkipuistossa on kaksi allasta vesileikkejä varten, mutta ne ovat jo hyvin huonokuntoisia.

Leikkipuisto Tapuli ja ympäröivä Maatullinpuisto ovat luonteeltaan väljiä, niitty- ja nurmipintaisia puistoalueita. Kasvillisuus on istutettu tiivisiin, monikerroksisiin ryhmiin. Entiselle peltoalueelle sijoittuvan laajan puistokokonaisuuden ominaispiirteitä ovatkin tasaisuus ja sen vastapainona muutamat rakennetut kehämäiset nurmivallit tiiviine istutusrinteineen. Keskeisiä ulkoilureittejä reunustavat puurivit.

Alue rajautuu pohjoisessa Maatullin ala-asteeseen ja Tapulikaupungin kerrostalovaltaiseen asuinalueeseen ja etelässä sekä lännessä uusiin erillispientalotontteihin, jotka ovat kaavoitettu alueelle Tapulikaupungin täydennysrakentamisen yleissuunnitelman mukaisesti. Puistoalue jatkuu suunnittelualueelta länteen Maatullinpuistona ja laajana liikuntapuistona. Puiston poikki on useita kulkuyhteyksiä.

Tapulin leikkipuiston suunnittelun tavoitteena on luoda kaupunginosat yhdistävä avoin ja selkeä keskuspuisto, jonka ytimessä ovat Maatullin ala-asteen ja leikkipuisto Tapulin piha-alueet yhdistetään puiston uudeksi toiminnalliseksi keskukseksi; asukaspuistoksi. Puisto palvelee eri ikäryhmiä leikki- ja pelialueineen ja tarjoaa viihtyisän ja turvallisen puiston alueen asukkaille.

Suunnitelman sisältö

Leikkipuisto Tapuli kunnostetaan eri ikäryhmiä palvelevaksi erikoistason esteettömäksi asukaspuistoksi. Puiston välineistö ja kalusteet tullaan uusimaan, uusia reittejä rakennetaan ja puisto jäsennellään uudelleen myös toimintojen suhteen.

Puiston läpi kulkevat tärkeät seudulliset ulkoilureitit (Moisiontieltä Maatullin ala-asteelle, Maatullinaukiolle ja siitä pohjoiseen sekä idästä urheilupuistoon). Uudet reittilinjaukset noudattelevat voimassa olevan kaavan ohjeellisia ulkoilureittilinjauksia. Kivituhkapintaiset pääraitit on suunniteltu riittävän leveiksi ja valaistaviksi. Leikkipaikkojen huolto- ja jäteautolla ajot on huomioitu suunnitelmassa puiston pohjoisosan kautta. Muun ajoneuvoliikenteen pääsy puistoon estetään ajonestopuomein Moisiontieltä, Kimnaasipolulta ja Kortesuontieltä.

Uusi aidoin rajattu leikkipaikka sijoittuu lähemmäs Maatullin ala-astetta, keskeiselle paikalle puistoon. Leikkipaikan toiminnot on jaettu erilaisiin leikkialueisiin. Keinu- ja kiipeilyalueen lisäksi puistosta löytyvät pienten pyöräilyrata sekä hyppelyalue trampoliineilla. Uusi vesileikkialue on suunniteltu matalaksi painanteeksi, johon voi pumpata matalilla käsi-pumpuilla vettä ja seurata veden virtausta. Pienten puolella hiekkalattikko, karuselli sekä kiikut sopivat myös liikuntaesteisille leikkijöille. Esteettömyys on huomioitu myös leikkipaikan pintamateriaaleissa, puistoon pääsyssä (esteettömät pysäköintipaikat sisääntulon yhteydessä) ja oleskeluvarusteissa.

Uudelle leikkipuistorakennukselle on suunniteltu kaavassa tilavaraus koulun läheisyyteen. Paikka toteutetaan nyt avoimena kivituhkapintaisena pelikenttänä, jonka paikalle voi toteuttaa leikkipuistorakennuksen tullessa ajankohtaiseksi.

Aitaamattomalle alueelle leikkipuistosta lounaaseen sijoittuvat isommat kiipeilytelineet sekä muutamia liikuntaleikkivälineitä lapsille.

Alueella on myös avointa pelinurmea, mainioita kumpareita liikkumiseen ja leikkiin. Olevaa kasvillisuutta säästetään suunnitelmassa mahdollisimman paljon.

Alue säilyy pääosin puistomaisena ympäristönä. Erillistonttien rajautuessa puistoon, puistotilat tulevat muuttumaan ja kehämäiset vallit saavat uudenlaisen ilmeen. Vanha rauhallinen tunnelma vallialueella pyritään kuitenkin säilyttämään rajaamalla jäljelle jääneet vallit uudisrakennuksista kasvillisuudella ja osittain matalammilla uusilla kummuilla niin, että suojaista vallitunnelma säilyy.

Alueen maasto on tasaista, joten tulvareitit ja viivyttävät pinnat on otettu huomioon suunnittelussa. Avo-ojien lisäksi puistoon on suunniteltu viivytyspainanteita. Viivytyspainanteista vesi johdetaan suodatinkerrosten kautta hulevesiputkiin, sillä maaperä ei sovellu imeyttämiseen.

Vuorovaikutus

Leikkipuisto Tapulin puistosuunnitelma on laadittu rakennusviraston katu- ja puisto-osaston toimeksiannosta. Puiston suunnittelu on tehty yhteistyössä paikallisten leikkipuisto-ohjaajien sekä alueen asukkaiden kanssa.

Suunnitelma on ollut nähtävillä 5.–25.10.2016 Tapulin leikkipuiston ilmoitustaululla.

Saatujen palautteiden perusteella puistoon lisättiin liukumäki sekä leikkimökit. Leikkipuiston uudistus sai hyvin positiivista palautetta.

Kustannukset ja aikataulu

Suunnittelualueen eli Tapulin leikkipuiston ja ympäröivän viheralueen kokonaispinta-ala on n. 31 900 m².

Puiston ympäristörakentamisen kustannukset ovat noin 1 714 000 euroa, noin 53 euroa/m² (alv 0 %).

Vuosittaiset kunnossapitokustannukset ovat 38 280 euroa, 1,20 euroa/m² (alv 0 %).

Leikkipuiston hoitoluokka on A2 (käyttöviheralue).

Tapulin leikkipuiston rakentamiseen on varauduttu katu- ja puisto-osaston vuoden 2018–2020 taloussuunnitelmassa.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 06 08 Puistorakentaminen.

Yleisten töiden lautakunta pyytää huomioimaan, että leikkipuisto tulee tarvitsemaan leikkipuistorakennuksen purkamisen jälkeen jonkinlaisen wc-ratkaisun uuden rakennuksen valmistumista odotellessa.

Käsittely

14.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pörrö Sahlberg: Yleisten töiden lautakunta pyytää huomioimaan, että leikkipuisto tulee tarvitsemaan leikkipuistorakennuksen purkamisen jälkeen jonkinlaisen wc-ratkaisun uuden rakennuksen valmistumista odotellessa.

24.04.2017

Ryj/2

Kannattaja: Antti Möller

Yleisten töiden lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sahlbergin vastaehdotuksen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jouni Sivonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38443
jouni.sivonen(a)hel.fi

24.04.2017

Ryj/3

§ 449

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta

11.4.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

Sj/1

§ 450

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 16 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta 18.4.2017
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta

opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta 20.4.2017
Helsingin kaupungin työterveys -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja

kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:

- rehtori
  - apulaisrehtori
  - osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
  - osastopäällikkö (hallinto-osasto)
- taidemuseon johtaja

tietokeskus:

- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö

työterveysjohtaja

Henkilöstön kehittämispalvelut

- toimitusjohtaja

Työterveys Helsinki

24.04.2017

Sj/1

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 451

Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi toimijoiden osallistumis- mahdollisuuksista asuntohankkeissa

HEL 2016-007918 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuus-
ton 22.6.2016 hyväksymän toivomusponnen (Modig) johdosta tehdyistä
toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi
muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Modig Silvia, toivomusponsi 1, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 22.6.2016 Kotikaupunkina Helsinki, Asumisen ja siihen
liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2016 (AM-ohjelma) kaupungin-
valtuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitukselle tuodaan maaliskuuhun 2017 mennessä selvitys siitä, miten pienempien kokonaisuuksien tarjoaminen rakentamishankkeissa ja tontinjaoissa toteutettaisiin, jotta taataan useampien pienempien ja keskisuurten toimijoiden osallistumismahdollisuus tarjouskilpailuihin." (Silvia Modig)

Selvitystä varten on saatu lausunnot asuntotuotantotoimikunnalta, kaupunkisuunnittelulautakunnalta ja kiinteistölautakunnalta.

Helsingin asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen edellyttää asema-kaavoitukselta lähtökohtaisesti tehokasta maankäyttöä ja tiiviillä aluerakentamisalueilla keskitettyjä pysäköintiratkaisuja. Teknistaloudelliset ja juridishallinnolliset haasteet ovat vaikeampia hankkeissa, joissa on paljon keskinäisiä riippuvuuksia hankkeiden välillä.

Helsingin asuntotuotanto rakentuu pääosin, n. 85 prosenttia, kerrostalotuotannosta. Isoilla rakenteilla olevilla projektialueilla, kuten Jätkäsaarissa ja Kalasatamassa on kaupunkirakenne erittäin tiivis ja tehokas. Korttelit muodostuvat erillisistä tonteista, mutta erilaiset järjestelyt, kuten pysäköinti ja yhteispihat, luovat tonttien ja sitä kautta rakennusaikana rakennuttajien ja rakentajien sekä jatkossa omistajien välillä monisyisiä hallinnollisia ja juridisia yhteyksiä. Täydennysrakentamisalueella hankkeet ovat tyypillisemmin itsenäisempiä tontteja ja sitä kautta paremmin pienten ja keskisuurten toimijoiden tavoitettavissa.

Pienempien toteutusyksiköiden toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä yhdistettynä toimivaan rakentamisen ohjaukseen. Vaihtoehtoisesti kaavaratkaisussa voidaan lähteä siitä, että korttelirakenne on toteutettavissa pienempinä ja mahdollisimman itsenäisinä tontteina. Näin on tehty esimerkiksi Verkkosaaren pohjoisosan alueella Kalasatamassa, jossa kaksi suurta korttelia (rakennusoikeus yht. 36 550 kem²) on suunniteltu siten, että niiden rakenne ja pysäköintiratkaisu tukevat tavanomaista pienempiä hankkeita ja poikkeavia rakennuttamismalleja. Tontit ovat suunnattavissa pienimuotoisempaan rakennuttamiseen, mutta soveltuvat myös kerrostalomittakaavan ryhmärakennuttamishankkeille. Kaavan arvioidaan tulevan kaupunginvaltuuston käsittelyyn keväällä 2017.

Suurella kortteli- ja tonttitehokkuudella erityisesti aluerakentamisalueilla pyritään parantamaan teknistaloudellista toteuttamiskelpoisuutta ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Tehokkailla alueilla pysäköinti on usein veloitettu ratkaisemaan rakenteellisesti. Osa tonteista on vaikeasti jaettavissa itsenäisiin osakokonaisuuksiin. Samaan tiiviiseen kortteliin sijoittuville rakennushankkeille aiheutuisi samanaikaiseen rakentamiseen liittyviä rakenteellisia ja aikataulullisia haasteita.

Asuntorakentaminen olisi helpommin ja joustavammin jaettavissa erikoisiin rakennushankkeisiin, mikäli pysäköinnin toteuttaminen eriytettäisiin varsinaisista asuntokohteista. Kiinteistövirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginkanslia sekä asuntotuotantotoimisto valmistelevat yhteistyössä parhaillaan selvitystä, jossa tavoitteena on esittää pysäköinnin hallintomalleja, joiden avulla pysäköinti olisi toteutettavissa keskitetyissä laitoksissa tehokkaasti, monipuolisesti, kustannukset käyttäjille kohdentuen, oikea-aikaisesti ja rahoitukseltaan toteutuskelpoisesti.

Kiinteistövirasto on monipuolistanut tontinluovutustapoja ja esittänyt tontinvarauksia lukuisille uusille, pienemmille toimijoille kuin myös suuremmillekin toimijoille. Tällä hetkellä tontinvarauksia on osoitettu kymmenille eri toimijoille yhteensä noin 22 000 asunnon toteuttamista varten. Lisäksi viime aikoina on haettu toteutuskumppaneita myös kumppanuuskaavoitukseen. Tällöin työyhteisöliittymissä on pienempienkin toteuttajien ollut mahdollista olla mukana asettamassa reunaehtoja toteutukselle omista näkökulmistaan.

Kehittyvä kerrostalo -ohjelman kautta Helsinki on mahdollistanut uusien rakennusalan toimijoiden hankkeita, joilla on rakennushankkeessaan kehittämishanke.

Kaupunki pyrkii edistämään rakennusalan kilpailua ja siten edistämään myös pienten ja keskisuurten rakennusliikkeiden toimintaedellytyksiä Helsingissä. Pienempien kokonaisuuksien luovuttaminen ja yhteisjärjestelyjen organisointi eri hankkeiden kesken vaati kaupungilta ja toimijoilta enemmän resursseja kuin tonttien luovuttaminen suurempina kokonaisuuksina. Luovutuskokonaisuuksien suunnittelussa pyritään huomioimaan myös alueelliset erityispiirteet. Suurilla projektialueilla tavoitteiden mukaisen asuntotuotantovauhdin varmistaminen edellyttää useampien toimijoiden saamista samaan kortteliin, mutta esikaupunkialueilla monimutkaiset yhteisjärjestelyt eri toimijoiden kesken voivat heikentää hankkeiden teknistaloudellista toteutettavuutta ja voivat osaltaan viivästyttää näiden hankkeiden rakentamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Modig Silvia, toivomusponsi 1, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 15.12.2016 § 505

HEL 2016-007918 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tontinluovutuksen jakaminen luontevalla tavalla pienempiin kokonaisuuksiin edellyttää asemakaavan soveltuvuutta siihen. Helsingin uudessa rakentamisessa erityisesti aluerakentamisalueilla kortteli- ja tonttitehokkuudet ovat pääosin suuria, mikä aiheuttaa rakenteellisia toteuttamiseen liittyviä ja aikataulullisia liittymäkohtia sekä haasteita samaan kortteliin sijoittuville rakennushankkeille. Usein myös pysäköinti on ratkaistu rakenteellisesti, ja tältä osin tontit ovat vaikeasti jaettavissa itsenäisiin osakokonaisuuksiin.

Pienempien toteutusyksiköiden toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä yhdistettynä toimivaan rakentamisen ohjaukseen tai vaihtoehtoisesti kaavaratkaisussa voidaan lähteä siitä, että korttelirakenne on toteutettavissa pienempinä ja mahdollisimman itsenäisinä tontteina. Näin on tehty esimerkiksi Verkkosaaren pohjoisosan alueella Kalasatamassa, jossa kaksi suurta korttelia (rakennusoikeus yht. 36 550 k-m²) on suunniteltu siten, että niiden rakenne ja pysäköintiratkaisu tukevat tavanomaista pienempiä hankkeita ja poikkeavia rakennuttamismalleja. Tontit ovat suunnattavissa erityisesti kerrostalomitakaavan ryhmärakennuttamishankkeille, mutta soveltuvat myös muuhun pienimuotoisempaan rakennuttamiseen. Verkkosaaren pohjoiso-

san asemakaavan nro 12375 arvioidaan tulevan kaupunginvaltuuston käsittelyyn keväällä 2017.

Kaavoitettaessa erityisesti aluerakentamisalueilla edellä kuvatuin lähtökohdin on mahdollista, että kortteli- ja tonttitehokkuus laskee vaikeut- taen teknistaloudellista toteuttamiskelpoisuutta ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Lisäksi tämä voi tarkoittaa rakennusoi- keuden luovutuksesta saatavien tulojen vähenemistä. Lisäksi erityisesti aluerakentamisalueilla tonttien toteuttamiseen liittyvien aikataulu- ja to- teuttamissidoksisuuksien ja liittymäpintojen vuoksi yksittäisiin pienem- piin toteuttajiin voi sisältyä eriasteisia toteuttamiseen liittyviä riskejä, toi- saalta myös hyötyjä.

Asuntorakentaminen olisi helpommin ja joustavammin jaettavissa eriko- koisiin rakennushankkeisiin, mikäli esimerkiksi pysäköinnin toteuttami- nen eriyttäisiin varsinaisista asuntokohteista. Kiinteistövirasto, kau- punkisuunnitteluvirasto, kaupunginkanslia sekä asuntotuotantotoimisto valmistelevat yhteistyössä parhaillaan selvitystä, jossa tavoitteena on esittää pysäköinnin hallintomalleja, joiden avulla pysäköinti olisi toteu- tettavissa keskitetyissä laitoksissa tehokkaasti, monipuolisesti, kustan- nukset käyttäjille kohdentuen, oikea-aikaisesti ja rahoitukseltaan toteu- tuskelpoisesti. Mallia voitaisiin kokeilla esimerkiksi täydennysrakenta- mishankkeissa sekä niillä uusilla alueilla, joilla pysäköinti on lähtökoh- taisesti ratkaistu pysäköintilaitoksissa. Verkkoosaaren pohjoisosan ryh- märakentamiseen suunnatut tontit ovat pysäköinnin osalta toteutetta- vissa itsenäisinä yksiköinä ja tältä osin tukevat pienimittakaavaista to- teuttamista.

Kiinteistövirasto on pyrkinyt monipuolistamaan tontinluovutustapoja ja esittämään tontinvarauksia lukuisille uusille, pienemmille toimijoille kuin myös suuremmillekin toimijoille. Tällä hetkellä tontinvarauksia on osoi- tettu kymmenille eri toimijoille yhteensä noin 22 000 asunnon toteutta- mista varten. Lisäksi viime aikoina on haettu toteutuskumppaneita myös kumppanuuskaavoitukseen. Tällöin työyhteenliittymissä on pie- nempienkin toteuttajien ollut mahdollista olla mukana asettamassa reu- naehtoja toteutukselle omista näkökulmistaan. Kaupungin oman koh- tuuhintaisen asuntotuotannon varmistamiseksi on tärkeää myös, että Asuntotuotantotoimistolla on mahdollisuuksia kilpailuttaa hankkeet so- pivan kokoisina yksiköinä.

Kaupunginvaltuuston asettamien erittäin haasteellisten määrällisten ja laadullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen edellyttää ase- makaavoitukselta lähtökohtaisesti tehokasta maankäyttöä ja keskitetty- jä pysäköintiratkaisuja. Lisäksi aikaisempaa korkeammat asuntotuotan- totavoitteet edellyttävät erityisesti teknistaloudellisen ja juridishallinnolli-

sen toteuttamiskelpoisuuden varmistamista asemakaavoituksessa ja tontinluovutuksessa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Pekka Saarinen, toimistopäällikkö, puhelin: 09 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 07.12.2016 § 194

HEL 2016-007918 T 00 00 03

Lausunto

Asuntotuotantotoimikunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hyväksyessään asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2016 valtuusto edellytti tehtäväksi selvitystä, miten pienempien kokonaisuuksien tarjoaminen rakennushankkeissa ja tonttijaossa toteutettaisiin, jotta taataan useampien ja pienempien ja keskisuurten toimijoiden osallistumismahdollisuus tarjouskilpailuihin.

Asuntotuotantotoimisto (ATT) vastaa kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisesta. Kaupunginhallitus varaa tontit asuntotuotantotoimistolle. ATT:n tehtävänä on suunnitteluttaa ja rakennuttaa kohteet. Suunnittelijat ja urakoitsijat valitaan pääsääntöisesti tonttikohtaisesti. Viereisillä tonteilla sijaitsevien hankkeiden urakkakilpailuja on yhdistetty, mikäli sen on harkittu johtavan kokonaistaloudellisesti edullisimpaan lopputulokseen.

ATT on julkinen hankintayksikkö ja kilpailuttaa hankinnat hankintasäädösten mukaisesti. Tarjouspyynnössä asetetaan vaatimuksia mm. tarjoajien taloudelliselle ja tekniselle suorituskyvylle.

Helsingin alueella toimii vain muutama pieni tai keskisuuri rakennusliike. Niiden kapasiteetti mahdollistaa vain 1-2 urakkakohteen käynnistämisen vuosittain urakoitsijaa kohden. ATT:n kokemuksen mukaan pienten (n. 20 as.) kohteiden urakkakilpailujen onnistuminen ja hyväksyttävän hintatason saavuttaminen on vaikeampaa verrattuna suurempien (n. 80 as.) kohteiden urakkakilpailuihin, koska pieniin kohteisiin ilmoitetaan vähän tarjoajia.

Toivottavaa on, että mikäli hankekokoja pienennetään, johtaisi tämä pienten ja keskisuurten urakoitsijoiden määrän kasvuun Helsingin alu-

eella, jolloin kilpailun lisääntymisen myötä urakkatarjoushinnat pitkällä aikavälillä laskisivat. Toisaalta, jos hankkeiden kokoja pienennetään, on tällä rakennuskustannuksia korottava vaikutus, koska kunnallistekniset liittymät sekä tekniset tilat rakennetaan tonttikohtaisesti.

Hankkeiden kilpailutuksen keinovalikoimassa tulee jatkossakin säilyä pienten hankkeiden niputtamisen mahdollisuus, mikäli muulla tavalla ei ole mahdollista saavuttaa hyväksyttävää hintatasoa eikä siten käynnistää hankkeita.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Risto Mykkänen, rakennuttamisjohtaja, puhelin: 310 32312
risto.mykkanen(a)att.hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.11.2016 § 384

HEL 2016-007918 T 00 00 03

Ksv 5264_62

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Tontinluovutuksen jakaminen luontevalla tavalla pienempiin kokonaisuuksiin edellyttää asemakaavan soveltuvuutta siihen. Helsingin uudessa rakentamisessa kortteli- ja tonttitehokkuudet ovat pääosin suuria, mikä aiheuttaa rakenteellisia ja aikataulullisia liittymäkohtia samaan kortteliin sijoittuville rakennushankkeille. Usein myös pysäköinti on ratkaistu rakenteellisesti, ja on vaikeasti jaettavissa itsenäisiin osakokonaisuuksiin.

Pienempien toteutusyksiköiden toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä yhdistettynä toimivaan rakentamisen ohjaukseen tai vaihtoehtoisesti kaavaratkaisussa voidaan lähteä siitä, että korttelirakenne on toteutettavissa pienempinä ja mahdollisimman itsenäisinä tontteina. Näin on tehty esimerkiksi Verkkosaaren pohjoisosan alueella Kalasatamassa, jossa kaksi suurta kortteliä (rakennusoikeus yht. 36 550 k m²) on suunniteltu siten, että niiden rakenne ja pysäköinti-ratkaisu tukevat tavanomaista pienempiä hankkeita ja poikkeavia rakennuttamismalleja. Tontit ovat suunnattavissa erityisesti kerrostalomitakaavan ryhmärakennuttamishankkeille, mutta soveltuvat myös muuhun pienimuotoisempaan rakennuttamiseen.

Verkkosaaren pohjoisosan asemakaavaehdotuksen nro 12375 lausunnot ja muistutukset käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa marraskuussa 2016. Kaavan arvioidaan tulevan kaupunginvaltuuston käsitelyyn keväällä 2017.

Asuntorakentaminen olisi helpommin ja joustavammin jaettavissa erikoisiin rakennushankkeisiin mikäli pysäköinnin toteuttaminen eriytettäisiin varsinaisista asuntokohteista. Kiinteistövirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginkanslia sekä asuntotuotantotoimisto valmistelevat yhteistyössä parhaillaan selvitystä, jossa tavoitteena on esittää pysäköinnin hallintomalleja, joiden avulla pysäköinti olisi toteutettavissa keskitetyissä laitoksissa tehokkaasti, monipuolisesti, kustannukset käyttäjille kohdentuen, oikea-aikaisesti ja rahoitukseltaan toteutuskelpoisesti. Mallia voitaisiin kokeilla esimerkiksi täydennysrakentamishankkeissa sekä niillä uusilla alueilla, joilla pysäköinti on lähtökohtaisesti ratkaistu pysäköintilaitoksissa.

Verkkosaaren pohjoisosan ryhmärakennuttamiseen suunnatut tontit ovat pysäköinnin osalta toteutettavissa itsenäisinä yksiköinä ja tältä osin tukevat pienimittakaavaista toteuttamista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto osallistuu kaupunginkanslian johdolla tehtävään asunto-ohjelmointityöhön, jonka puitteissa toivomusponnen mukaisen asian selvittämistä on tarkoituksenmukaista jatkaa.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi

§ 452

Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluttamisesta

HEL 2016-007924 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 22.6.2016 hyväksymän toivomusponnen (Koskinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Koskinen Kauko, toivomusponsi 3, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 22.6.2016 Kotikaupunkina Helsinki, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2016 (AM-ohjelma) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kunnallistekniikan rakentaminen aikataulutetaan kaavojen vahvistumiseen niin, että tontit ovat rakennettavissa mahdollisimman pian kaavojen vahvistuttua." (Kauko Koskinen)

Selvitystä varten on saatu kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnot.

Hyväksyessään AM-ohjelman kaupunginvaltuusto korotti asuntotuotantotavoitteen 6 000 asuntoon. Päätöksessä on lisäksi todettu, että luodaan edellytykset nostaa asuntotuotannon määrä 7 000 asuntoon vuoteen 2019 mennessä. Vuonna 2016 hyväksytyssä Helsingin seudun ja valtion MAL-sopimuksessa Helsingin neljän vuoden asuntotuotantotavoite on 24 000 asuntoa.

Kaupunginvaltuuston asettamien entistä korkeampien asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen edellyttää sujuvaa asuntotuotantoprosessia kaavoituksesta rakennusten valmistumiseen asti. Sujuvaan prosessiin päästään hyvällä yhteistyöllä prosessin eri osapuolten kesken. Erityinen huomio tulee kiinnittää erilaisiin nivelkohtiin, jossa päävastuu siirtyy virastolta toiselle. Merkittäväillä rakentamisalueilla yhteistyötä koordinoidaan projektimaisesti kaupunginkanslian aluerakentamisyksiköstä.

Kunnallisteknisen suunnittelun tulee alkaa rinnakkaisena prosessina asemakaavoituksen kanssa. Kaupungin uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio sekä yhteinen kaupunkiympäristön toimiala antavat nykyistä paremmat mahdollisuudet sovittaa eri suunnitteluprosesseja yhteen niin, että toteutuksen suunnittelu voidaan aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaavaprosessia.

Tontinvarausten ja asemakaavojen osalta AM-ohjelman mukaan tavoitellaan 4-5 vuoden varantoa. Kunnallistekniikan osalta tärkeintä on oikea-aikaisuus, jotta taloudelliset resurssit kiinnittyvät juuri ennen asuntorakentamisen aloittamista eikä toisaalta synny myöskään ennenaikaisia investointeja.

Rakennusvirastolla ja kaupunginkanslialla on meneillään yhteishanke, jossa pyritään edistämään asuntotuotanto-ohjelman ja katuinvestointiohjelman yhteensovittamista. Uudella paikkatietopohjaisella menetelmällä tunnistetaan nykyistä helpommin ne tontit, joissa rakentaminen on käynnistymässä heti asemakaavan vahvistumisen jälkeen. Kunnallistekniikan suunnitteluresurssit voidaan siten riskittömämmin suunnata näihin kohteisiin jo ennen asemakaavan vahvistumista ja kadun rakentaminen voi käynnistyä mahdollisimman pian kaavan vahvistumisen jälkeen.

Kaupungin johdon ennakkosuostumuksella ja tietyin työlupamenettelyin myös joidenkin rakennustöiden aloittaminen ennen kaavan lainvoimaisuutta on mahdollista sellaisilla alueilla, jotka ovat huomattavan asuntotai työpaikkarakentamisen tai muun painavan synn vuoksi kiireellisiä ja joissa on pieni riski, että investoinnit voisivat mennä hukkaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Koskinen Kauko, toivomusponsi 3, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 15.12.2016 § 504

HEL 2016-007924 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta pitää kaupunginvaltuutettu Kauko Koskisen toivomusponnista lähtökohtaisesti kannatettavana. Kaupunkilaisten, alueen asukkaiden ja hankkeisiin ryhtyvien edun sekä asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen kannalta on tavoitteellista ja tarkoituksenmukaista, mikäli rakentamisessa päästään kokonaisuikataulun nopeutumiseen, sujuvaan sekä kustannustehokkaaseen asuntotuotantoprosessiin.

Tavoitteen edistäminen edellyttää saumatonta yhteistyötä erityisesti kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön, rakennusviraston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston välillä. Viime vuosina asunto-

tuotantoprosessin sujuvoittamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota, jonka johdosta asuntotuotantoprosessi on osin kehittynyt sujuvammaksi.

Kaupungin uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio sekä yhteinen kaupunkiympäristön toimiala antanevat nykyistä paremmat mahdollisuudet sovittaa eri suunnitteluprosesseja yhteen niin, että toteutuksen suunnittelu voidaan aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaavaprosessia. Lisäksi yleiskaavan toteuttamishojelman tiimoilta tulisi asemakaavoituksen aikataulutusta jatkossa kytkeä toteuttamisaikataulujen kanssa tarkoituksenmukaisimmalla tavalla kaupungin keskipitkän ja pitkän tähtäimen taloussuunnitteluun.

Kaupunginvaltuuston asettamien haasteellisten määrällisten ja laadullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen edellyttää lähtökohtaisesti tehokasta maankäyttöä usein kaupunkirakenteellisesti vaativassa ympäristössä. Tämä edellyttää erityisesti teknistaloudellisen ja juridishallinnollisen toteuttamiskelpoisuuden varmistamista ja ratkaisemista asemakaavoituksessa ja tontinluovutuksessa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Pekka Saarinen, toimistopäällikkö, puhelin: 09 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 22.11.2016 § 454

HEL 2016-007924 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusviraston tavoitteena on katurakentamisen pitkäjänteisellä ohjelmoinnilla mahdollistaa vuosittainen asuntotuotantotavoitteen toteuttaminen.

Rakennusvirasto on käynnistänyt kaupunginkanslian kanssa yhteishankkeen, jossa pyritään edistämään paikkatietopohjaisen asuntotuotanto-ohjelman ja katuinvestointiohjelman yhteensovittamista. Uudella paikkatietopohjaisella menettelyllä tunnistetaan nykyistä helpommin ne tontit, joissa rakentaminen on käynnistymässä heti asemakaavan vahvistumisen jälkeen ja suuntaamaan suunnitteluresurssit niihin kohteisiin

jo ennen asemakaavan vahvistumista, jotta kadun rakentaminen voi käynnistyä mahdollisimman pian kaavan vahvistumisen jälkeen.

Katujen suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan yhteinen kunnallistekninen työmaa -yhteistoimintasopimusta, jolla pyritään sujuvoittamaan kaupungissa tapahtuvaa yleisten alueiden rakentamista ja soveltamaan sopijaosapuolten erillishankkeet yhteisesti toteutettaviksi.

Asuntotuotanto tavoite on vuodelle 2017 nostettu 6 000 asuntoon. Tavoitteeseen pääsy edellyttää rakennusvirastolta resurssien lisäämistä katu- ja kunnallistekniikan projektien läpivientiin.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Väätäinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38547
juha.vaatainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.11.2016 § 383

HEL 2016-007924 T 00 00 03

Ksv 5264_70

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää kannatettavana valtuutettu Koskisen toivomuspontta kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluttamisesta kaavojen vahvistumiseen niin, että tontit ovat rakennettavissa mahdollisimman pian kaavojen valmistuttua. On kuntalaisten edun mukaisinta, mikäli rakentamisessa päästään nykyistä ripeämpään ja kustannustehokkaaseen aikatauluun.

Tavoitteen edistäminen edellyttää yhteistyötä erityisesti kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön, rakennusviraston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston välillä. Yhteistyö tulee helpottumaan ja sujuvoitumaan merkittävästi johtamisjärjestelmän uudistuksen ja yhteisiin toimitiloihin siirtymisen myötä.

Uusi kaupungin organisaatio ja yhteinen kaupunkiympäristön toimiala antavat nykyistä paremman mahdollisuuden sovittaa eri suunnitteluprosesseja yhteen niin, että toteutuksen suunnittelu voidaan aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaavaprosessia.

24.04.2017

Yleiskaavan toteuttamishjelmassa voidaan asemakaavoituksen aika-
taulutus jatkossa kytkeä toteuttamisaikataulujen kannalta tarkoituksen-
mukaisimmalla tavalla kaupungin keskipitkän ja pitkän tähtäimen ta-
loussuunnitteluun.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Hanna Pikkarainen, projektipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 453

Valtuutettu Kaarin Taipaleen toivomusponsi ARA- ja välimuodon tavoitteiden toteutumisesta

HEL 2016-007921 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 22.6.2016 hyväksymän toivomusponnen (Taipale) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Kaarin, toivomusponsi 2, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 22.6.2016 Kotikaupunkina Helsinki, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2016 (AM-ohjelma) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”AM-ohjelman ja sen myötä kohdassa (75) mainitun seuraavan selvitysheituksen ”Kaupunginhallitukselle tuodaan maaliskuuhun 2017

mennessä selvitys syistä, miksi ARA- ja välimuodon tavoitteita ei ole saavutettu ja ehdotetaan toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi” kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään myös, miten tontinluovutussehtoja voidaan hyödyntää kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.”
(Kaarin Taipale)

Selvitystä varten on saatu lausunnot kiinteistölautakunnalta ja asuntotuotantotoimikunnalta.

Asuntotuotannon tavoitteet

Kaupunginvaltuuston hyväksymän AM-ohjelman asuntotuotantotavoitteena on 6 000 asunnon rakentuminen vuosittain. Tavoite jakaantuu hallinta- ja rahoitusmuotoihin siten, että asunnoista 25 % (1 500 asuntoa) toteutuu ara-vuokra-asuntoina, 30 % (1 800 asuntoa) välimuodon asuntoina ja loput 45 % (2 700 asuntoa) sääntelemättöminä vuokra- ja omistusasuntoina.

Ara-vuokra-asuntotuotantoon lasketaan kaikki valtion pitkän korkotuen turvin rakennetut asunnot (laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta 604/2001). Ryhmään lasketaan niin tavanomaiset, opiskelija- ja nuorisoasunnot kuin erityisryhmille kohdennetut asunnot. Näiden asuntojen keskeiset ominaisuudet ovat omakustannusperusteinen vuokrataso, säännelty asukasvalinta sekä velvollisuus pitää asunnot vuokrakäytössä laina-ajan (40 vuotta).

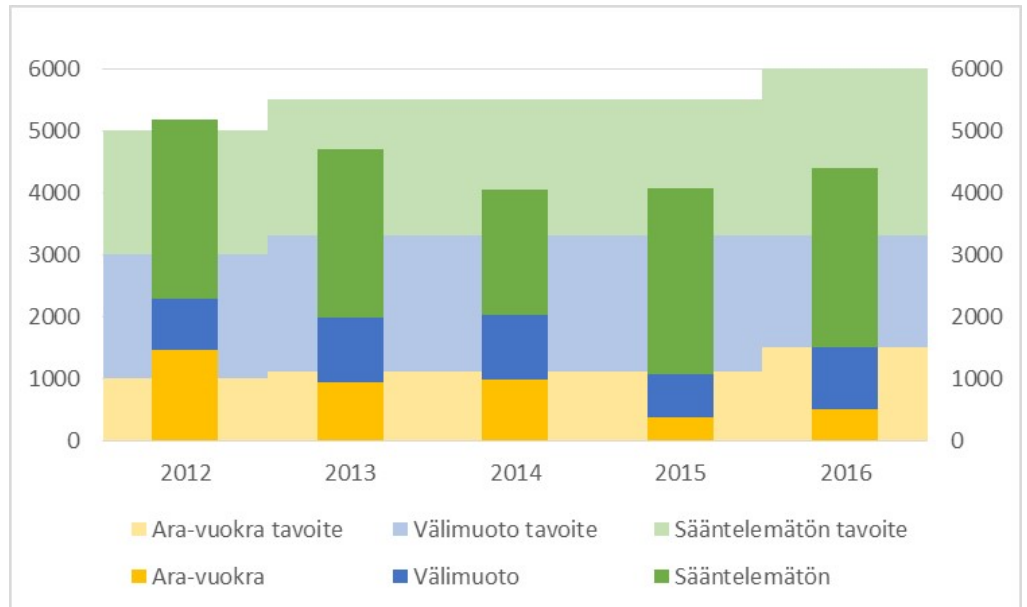
Välimuodon asuntotuotantoon kuuluvat Hitas- ja hintakontrolloidut omistusasunnot, asumisoikeusasunnot (asumisoikeuslaki 650/1990), osaomistusasunnot sekä takauslainan turvin toteutettavat vuokra-asunnot (laki vuokra-asuntojen rakentamislainojen valtioneuvoston päätöksestä 856/2008) ja korkotukilain (604/2001) turvin toteutettavat omaksi lunastettavat asunto- osakeyhtiömuotoiset vuokra-asunnot. Välimuodon asuntoihin kohdentuu sääntelyä, mutta vähäisempää kuin ara-vuokra-asuntoihin. Myös valtion uusi tukimuoto ns. lyhyen korkotuen rahoitusmuoto (laki vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta 574/2016), on AM-ohjelmassa katsottu tarkoituksenmukaiseksi laskea kuuluvaksi välimuodon tuotantoon kevyemmän sääntelyn, vapaan vuokranmäärityksen ja lyhyen rajoitusajan vuoksi.

Asuntotuotanto vuosina 2012–2016

Vuosina 2012–2016, kun huomioidaan aikaisempien vuosien alhaisemmat tuotantotavoitteet, kokonaistavoitteesta on toteutunut noin 81 %. Keskimäärin tämä on vastannut 4 473 asunnon valmistumista vuosittain. Tästä määrästä valtion tukemia ara-vuokra-asuntoja on ollut noin 19 % ja välimuodon asuntoja vajaa 21 %. Opiskelija- ja nuorisoasunnot on huomioitu ara-vuokra tuotantona koko tarkastelujaksolla, vaikka

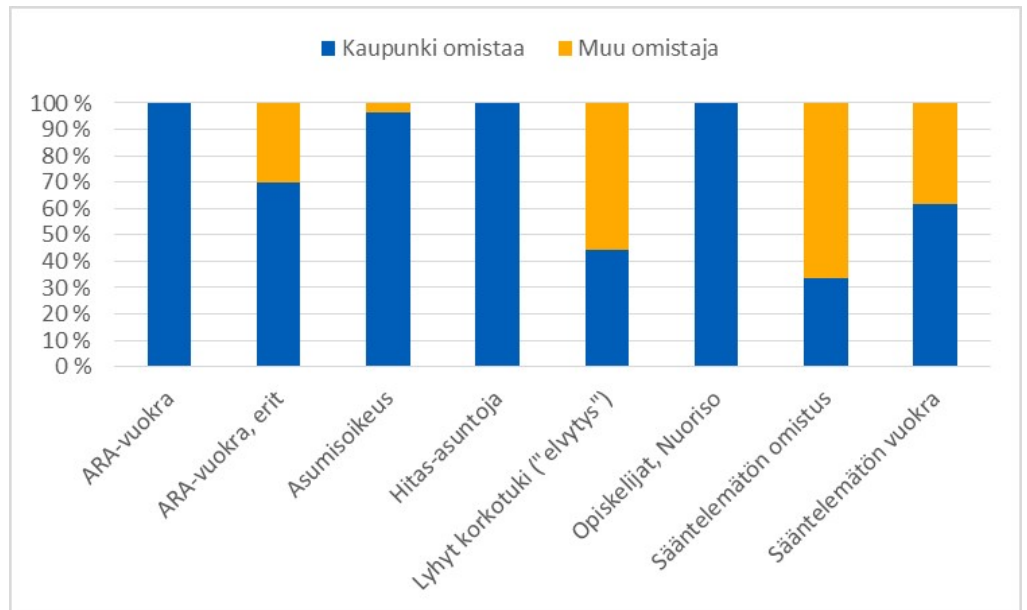
vuosina 2012–2015 ne silloin voimassaolleen AM-ohjelman mukaan laskettiin välimuodon tuotannoksi. Välimuodon tuotantona on näinä vuosina toteutunut pääosin Hitas-omistusasuntoja (53 %) sekä asumi-soikeusasuntoja (46 %).

Kuva 1. Vuosina 2012–2016 valmistuneiden asuntojen määrä ja tavoite hallintamuodoittain.

Helsingin kaupunki omistaa asuntotuotantoon käytettävästä maasta noin 70–75 %. Vuosina 2012–2016 valmistuneista asunnoista kaupungin maalle on rakentunut noin 66 %. Hallintamuotojakauma kaupungin maan ja muiden maanomistajien välillä on merkittävästi erilainen. Kaupungin maalle rakentuneista asunnoista ara-vuokratuotantoa on ollut noin 29 % ja välimuodon tuotantoa noin 33 %. Muu osuus on ollut sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja, noin 38 %.

Vuosina 2012–2016 Helsingin asuntotuotannosta on valmistunut yksityisen tai valtion omistamalle maalle 34 %. Tämä tuotanto on ollut lähes poikkeuksetta (94 %) sääntelemätöntä tuotantoa. Yksityiselle tai valtion maalle näinä vuosina valmistunut ara-vuokra-tuotanto on kaikki kohdentunut erityisryhmille, pääosin pitkäaikaisasunnottomille.

Kuva 2. Vuosina 2012–2016 valmistuneiden asuntojen suhteellinen määrä maanomistuksen mukaan. (Aineistosta puuttuu n. 1 600 asuntoa, joiden hallintamuotoa tai maanomistusta ei ole selvitetty. Nämä asunnot ovat pääosin käyttötarkoituksen muutoksia.)

Kaupungin oma asuntotuotanto

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa. Tavoite vastaa neljännestä koko kaupungin tavoitteesta ja on noin 35 % kaikista kaupungin maalle toteutettavista asunnoista. Kaupungin oman tuotannon rakennuttamisesta vastaa asuntotuotantotoimisto (Att).

Oman tuotannon tavoite jakaantuu hallinta- ja rahoitusmuodon mukaan puoliksi välimuodon ja ara-vuokratuotannon kanssa. Att:n tavoitteena on siis rakentaa 750 ara-vuokra-asuntoa, mikä on 50 % koko ara-vuokarakentamisen tavoitteesta ja 750 välimuodon asuntoa, joka vastaa noin 42 % kaikesta välimuodon tuotannosta. Att:n osuus ara- ja välimuodon asuntotuotantotavoitteista on huomattava ja Att:n onnistumisella omissa hankkeissaan on erittäin merkittävä rooli kohtuuhintaisen asuntotuotannon kokonaismäärien toteutumisen kannalta.

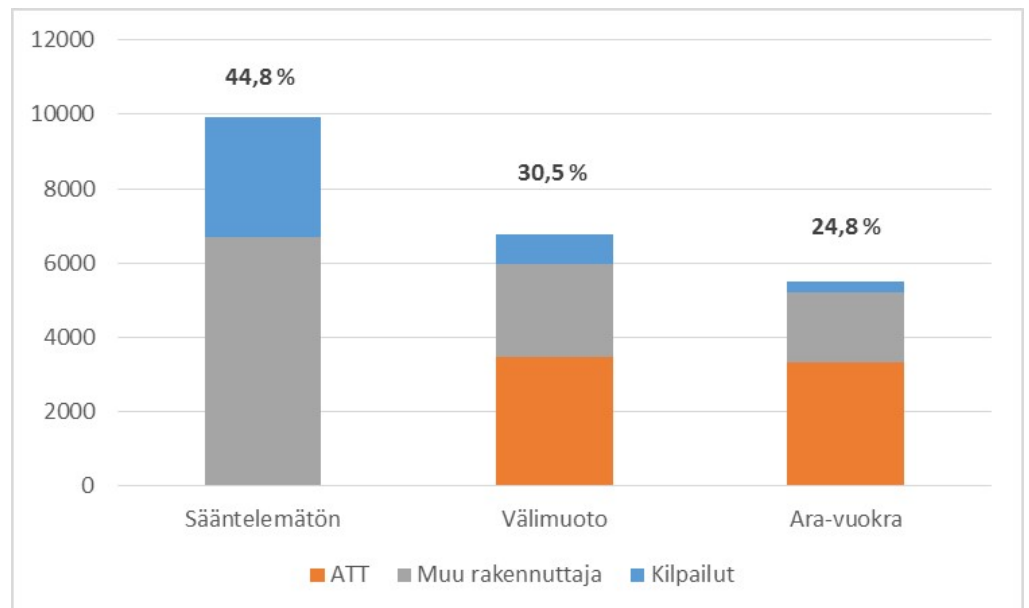
Vuosina 2012–2016 Att on rakennuttanut 3 864 asuntoa. Näistä ara-vuokra-asuntoja on ollut 1 656, eli noin 43 %. Att:n osuus kaikista näinä vuosina valmistuneista ara-vuokra-asunnoista on noin 39 %, mutta jos erityisryhmille suunnattuja asuntoja ei huomioida, niin Att:n osuus on yli 78 %. Välimuodon asuntoina Att:n rakennuttamana on valmistunut 1 154 asumisoikeusasuntoa ja 1 034 Hitas-omistusasuntoa.

Hallinta- ja rahoitusmuodon toteuttaminen maanomistuksittain

AM-ohjelmassa edellytetään, että tavoitteen mukainen hallintamuotojakauma toteutuu maanomistuksesta riippumatta. Kaupungin maalla tavoite toteutetaan tontinluovutuksen keinoin. Valtion edellytetään sitoutuvan omalla ja luovuttamallaan maalla noudattamaan ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Yksityisen maanomistuksen osalta hallintamuotojakauman toteutumista ohjataan maankäyttösopimuksilla.

Kaupunki varaa vuosittain suuren määrän asuntotontteja erilaisia asuntohankkeita varten. Hankkeiden hallinta- ja rahoitusmuotoa ohjataan haluttuun suuntaan tontinluovutusehtojen avulla. Tontinvarauksen tavoite AM-ohjelman mukaisesti on neljän vuoden rakentamista vastaava tontinvarauskanta ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuoden 2016 lopussa tontteja oli varattuna noin 22 200 asunnon rakentamiseksi. Näiden tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojakauma vastaa yhtäläillä kaikkien varausten osalta kuin Att:n varaustenkin osalta tavoitteiden mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa.

Kuva 3. Varatut tontit vuoden 2016 lopussa asuntoina hallinta- ja rahoitusmuodon sekä varauksen saajan mukaan.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välillä solmittiin vuonna 2016 maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2016–2019 (MAL-sopimus), jossa mm. luodaan edellytyksiä asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle. Sopimuksessa linjataan, että valtio vaikuttaa omistajaohjauksessaan siihen, että valtion tarpeista vapautuvat, asuntorakentami-

24.04.2017

seen soveltuvat alueet luovutetaan kohtuuhintaisesti ensisijaisesti kunnille tai toissijaisesti muulle alueen lopulliselle omistajalle. Lisäksi MAL-sopimuksen mukaan valtio myötävaikuttaa tontinluovutuksen keinoin valtio-omisteiselle A-Kruunulle asetettujen asuntotuotantotavoitteiden toteutumiseen. A-Kruunu rakennuttaa omistukseensa tavallisia 40-vuotisia korkotuettuja ara-vuokra-asuntoja Helsingin seudulla. Välimuodon tuotantoon liittyen Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (Ara) huomioi päätöksenteossään sopimuksen asuntotuotantotavoitteet ja suunnitaa pääosan asumisoikeusasuntojen päätöksistä Helsingin seudulle.

Valtiolla on merkittäviä maanomistuksia Pasilassa. Keski-Pasilan Rata-pihakorttelit on uusi ehdotusvaiheessa oleva kaava-alue, joka sijaitsee pääosin valtion maalla. Kaavassa on noin 130 000 kem² asumisen kerosalaa, joka alueen toteutuksesta tehdyn sopimuksen mukaan luovutetaan rakentamiselle hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan AM-ohjelman periaatteiden mukaisesti.

Jo ennen nyt voimassaolevaa MAL-sopimusta, valtio on myynyt Helsingin kaupungille alueita asuntorakentamiseen Malminkartanosta ja Kuninkaantammesta. Kaavoitetut tontit on varattu ara-vuokra tai välimuodon tuotantoon pääosin Att:lle. Ensimmäiset näistä tonteista ovat rakenteilla.

Kaupunki pyrkii varmistamaan valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon sekä välimuodon tuotannon toteutumisen yksityisellä maalla maankäytösopimusten avulla silloin kun se on mahdollista. Käytännössä tämä tulee kyseeseen kaavoitettaessa laajempia yksityisessä omistuksessa olevia alueita. Pienten yksittäisten tonttien osalta säännellyn tuotannon edellytystä on vaikea asettaa, koska hankkeet eivät useinkaan ole luontevasti jaettavissa useampaan hallinta- ja rahoitusmuotoon. Pienissä kohteissa säännellyn tuotannon vaade voisi alentaa yksityisen maanomistajan halua edistää kaavamuutosta, millä olisi negatiivinen vaikutus kaupungin kokonaisasuntotuotantomääriin.

Kaupungin vuokraamien tonttien käyttötarkoituksen muutokset asumiseen ovat lisääntyneet viime vuosina. Käyttötarkoituksen muutos edellyttää kaavamuutoksen lisäksi olemassa olevan maanvuokrasopimuksen muuttamista tai uuden sopimuksen tekemistä. Näiden hankkeiden osalta tulevan asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuoto päätetään normaalin tontinvarauskäytännön mukaisesti kaupunginhallituksen vaaruspäätöksellä. Käyttötarkoituksen muutokset koskevat lähes poikkeuksetta yksittäistä kiinteistöä, joten tapauksissa törmätään usein samoihin haasteisiin kuin maankäytösopimusten osalta edellä todettiin.

Valtion tukeman tuotannon osalta voi haasteeksi muodostua Ara:n linjaus, jonka mukaan se ei salli ns. neuvottelu-urakoita kaupunkien luo-

vuttamalla tonteilla. Käyttötarkoituksmuutokseen tähtäävien hankkeiden aloitteentekijänä ja toteuttajana toimii yleensä rakennusliike, joka ei useinkaan voi toteuttaa valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Tällöin osa hankkeesta tulee antaa rakennusliikkeestä erilliselle valtion tukemaa tuotantoa toteuttavalle toimijalle, joka kilpailuttaa hankkeen urakat. Mikäli kyseessä on kuitenkin esim. pysäköintiratkaisujen vuoksi rakennusteknisesti ja/tai juridishallinnollisesti vaativa kohde, saattaa rakennustöitä suorittavien toimijoiden määrän lisääntyminen vaikeuttaa ja hidastaa hankkeen toteutusta ja heikentää hankkeessa aloitteellisen toimijan kiinnostusta hankkeen edistämiseen.

Merkittävimmät syyt ara- ja välimuodon asuntotuotannon tavoitteista jäämiselle ovat säännellyn tuotannon rakentuminen vain kaupungin omistamalle maalle sekä kaupungin oman tuotannon suuri osuus näistä hallinta- ja rahoitusmuodoista. Kaupungin tulee jatkossakin huolehtia asuntotonttien varauksannan oikeasta hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta sekä riittävästä varannosta kaupungin omaan tuotantoon. Yhtälailla kaupungin tulee huolehtia muiden kuin kaupungin omistaman maan kaavoittamisen osalta, että maankäyttösopimuksissa huomioidaan erityisesti hallinta- ja rahoitusmuototavoite. Tällä hetkellä on vireillä useita maankäyttösopimusneuvotteluja isommista aluekokonaisuuksista, joissa pystytään noudattamaan AM-ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Timo Meuronen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70914
timo.meuronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Kaarin, toivomusponsi 2, Kvsto 22.6.2016 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 15.12.2016 § 515

HEL 2016-007921 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asuntotuotannon määrälliset tavoitteet

Uuden AM-ohjelman mukaisena tavoitteena on rakentaa Helsinkiin 6 000 asuntoa vuosittain. Kaupungin omistamalle ja luovuttamalle maalle rakennettavien asuntojen osuus tästä on 4 320 asuntoa. Edellisen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (2012) mukainen kokonaistavoite oli 5 000 asuntoa vuodessa. Tämä tavoite nostettiin 5 500 asuntoon vuonna 2013.

2000-luvulla asuntotuotannon määrä on ollut laskusuuntaista aina vuoteen 2010 asti, jonka jälkeen rakentaminen on kääntynyt nousuun. Tuotantotavoitemäärissä on näin ollen jääty jo lähtökohtaisesti jälkeen, vaikka muun muassa uusien projektialueiden myötä asuntotuotanto onkin piristynyt. Vuosina 2012 - 2015 on kokonaistuotantotavoitteesta toteutunut jo noin 84 % (valmistuneet asunnot). Tästä määrästä on ollut valtion tukemia vuokra-asuntoja noin 13 % ja välimuodon asuntoja noin 27 %.

Valtion tukema vuokra-asuntotuotanto ja välimuodon asuntotuotanto

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on uuden AM-ohjelman mukaisella 6 000 asunnon vuositavoitteella laskettuna 1 500 ara-vuokra-asuntoa (25 %) ja 1 800 välimuodon asuntoa (30 %). Edeltävien vuosien vastaavat tavoitteet ovat olleet 20 % valtion tukemia vuokra-asuntoja (1 100 asuntoa) ja 40 % välimuodon asuntoja (2 200 asuntoa).

Kaupunki varaa vuosittain suuren määrän asuntotontteja erilaisia asuntohankkeita varten. Jo nykyisin hankkeiden hallinta- ja rahoitusmuotoa ohjataan haluttuun suuntaan tontinluovutusehtojen avulla. Kaupungin luovuttamien tonttien osalta AM-ohjelman mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma on toteutunut lähes tavoitteiden mukaisesti, vaikka määrällisistä tavoitteista onkin jääty jälkeen.

Kaupungin luovuttamalle maalle toteutuu valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa ja välimuodon tuotantoa siis varsin hyvin. Sen sijaan yksityiselle ja valtion maalle ei ole toteutunut säänneltyä tuotantoa kuin marginaalisesti, mikä on vaikeuttanut asetettujen tavoitteiden saavuttamista koko kaupungin tasolla. Jotta kokonaistavoitteisiin päästäisiin, tulee huolehtia siitä, että myös valtion ja yksityisessä omistuksessa olevalle maalle toteutettava asuntotuotanto noudattelee ainakin kohtuullisesti asetettuja tavoitteita. Edelleen kokonaistavoitteisiin pääseminen edellyttäisi todennäköisesti kaupungin maalle toteutettavalta asuntotuotannolta ainakin jossain määrin kokonaistavoitteesta poikkeavaa jakamaa. Erityisesti valtion tukemaan tuotantoon soveltuvia tontteja on kuitenkin kaupungin mailla vain rajallisesti tarjolla ja säännellyn asuntotuotannon keskittäminen voimakkaasti kaupungin maalle voisi johtaa kaupungin omistamien alueiden osalta yksipuolistavaan asuntokantaan.

Edellä mainittujen haasteiden ratkaisemisen kannalta myönteisenä kehityksenä on pidettävä kesällä 2016 neuvotellun MAL-sopimuksen linjasta, jonka mukaan valtio vaikuttaa omistajaohjauksessaan siihen, että valtion tarpeista vapautuvat, asuntorakentamiseen soveltuvat alueet luovutetaan kohtuuhintaisesti ensisijaisesti kunnille ja toissijaisesti muulle alueen lopulliselle omistajalle. Lisäksi MAL-sopimuksen mukaan valtio myötävaikuttaa tontinluovutuksen keinoin valtio-omisteiselle A-Kruunulle asetettujen asuntotuotantotavoitteiden toteutumiseen. A-Kruunu rakennuttaa omistukseensa pitkän korkotuen ara-vuokra-asuntoja Helsingin seudulla.

Kiinteistötoimi pyrkii varmistamaan valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon toteutumisen yksityisellä maalla maankäyttösopimusten avulla silloin kun se on mahdollista. Käytännössä tämä tulee kyseeseen kuitenkin vain kaavoitettaessa laajempia yksityisessä omistuksessa olevia alueita. Pienten yksittäisten tonttien osalta tätä edellytystä on vaikea asettaa, koska hankkeet eivät useinkaan ole luontevasti jaettavissa kovan rahan tuotantoon ja säänneltyyn asuntotuotantoon. Pienissä kohteissa tämä voisi myös merkittävästi alentaa yksityisen maanomistajan halua edistää kaavamuutosta ja näin tällä voisi olla negatiivinen vaikutus kaupungin kokonaisasuntotuotantomääriin.

Kaupungin vuokraamien yritystonttien käyttötarkoituksen muutokset asumiseen ovat lisääntyneet viime vuosina. Käyttötarkoituksen muutos edellyttää kaavamuutoksen lisäksi olemassa olevan maanvuokrasopimuksen muuttamista/uusien sopimusten tekemistä. Näiden hankkeiden osalta tulevan asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojakama päätetään jo nykyisellään etukäteen erikseen kaupunginhallituksen varauspäätöksellä. Näissäkin tilanteissa törmätään usein samoihin haasteisiin kuin maankäyttösopimusten osalta edellä todettiin. Lisäksi valtion tukeman tuotannon osalta voi haasteeksi muodostua Asumisen rahoitus- ja

kehittämiskeskus ARA:n linjaus, jonka mukaan se ei salli ns. neuvotte-
lu-urakoita kaupunkien luovuttamilla tonteilla. Koska tällaisten käyttötär-
koitusmuutokseen tähtävien hankkeiden aloitteentekijänä ja toteuttaja-
na toimii yleensä kuitenkin rakennusliike, joka ei useinkaan voi toteut-
taa valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa, tulee osa hankkeesta an-
taa rakennusliikkeestä erilliselle valtion tukemaa tuotantoa toteuttavalle
toimijalle, joka kilpailuttaa hankkeen urakat. Mikäli kyseessä on kuiten-
kin esim. pysäköintiratkaisujen vuoksi rakennusteknisesti ja/tai juridis-
hallinnollisesti vaativa kohde, tämä saattaa rakennustöitä suorittavien
toimijoiden määrän lisääntyessä vaikeuttaa ja hidastaa hankkeen toteu-
tusta ja näin heikentää hankkeessa aloitteellisen toimijan kiinnostusta
hankkeen edistämiseen.

Kaupungin oma asuntotuotanto

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa.
Tämä vastaa noin 35 % kaikista kaupungin maalle toteutettavista asun-
noista. Rakennuttamisesta vastaa asuntotuotantotoimisto (Att). Tavoit-
teena on rakentaa 750 ara-vuokra-asuntoa ja 750 välimuodon asuntoa.
Siten Att:n osuus ara- ja välimuodon asuntotuotantotavoitteista on huo-
mattava, ja Att:n onnistumisella omissa hankkeissaan on erittäin mer-
kittävä rooli kohtuuhintaisen asuntotuotannon kokonaismäärien toteutu-
misen kannalta. Mikäli Att ei pääse määrällisiin tuotantotavoitteisiinsa,
kohtuuhintaiselle asumiselle asetettuja tavoitteita on erittäin vaikea
saavuttaa. Att:n tuotantotavoitteiden varmistamiseksi tulee huolehtia
riittävästä tonttivarannosta. Viime vuosina onkin Att:lle varattujen tont-
tien määrään ja rakentamiskelpoisuuteen kiinnitetty erityistä huomiota.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Miia Pasuri, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34439
mii.pasuri(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 07.12.2016 § 195

HEL 2016-007921 T 00 00 03

Lausunto

Asuntotuotantotoimikunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lau-
sannon:

Tonttitilanne, tonttien rakentamiskelpoisuus ja muut perusedellytykset

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Tuotannon perusedellytys on rakentamiskelpoinen tonttivaranto. Asuntotuotantotoimikunnalle varattujen tonttien määrä on ilahduttavasti kasvanut viime vuosina: tällä hetkellä kaupungilla on omaan tuotantoon varattuna tontteja noin 7500 asunnon verran, luvussa on mukana kuluvan vuoden 2016 tuotanto.

Tuleville vuosille 2017-2021 tontteja on varattuna 5500 asunnon tuotantoa varten. AM-ohjelmassa määritellään, että häiriöttömän tuotannon varmistamiseksi tonttivarantoa tulisi olla noin neljän vuoden tarpeeseen joka on 6000 asunnon tuotantoa vastaava tonttivaranto. Hanke-suunnitteluun, suunnitteluun ja urakkakilpailuun tulisi hankkeissa varata keskimäärin noin 1½-2 vuotta aikaa.

Asuntotuotantotoimisto on nostanut viimeisen vuoden aikana tuotantoon AM-ohjelman tavoitteeseen.

Tonttivarannon rakentamiskelpoisuus

Osa asuntotuotantotoimikunnalle varatuista tonteista on varaushetkellä vielä keskeneräisiä rakentamiskelpoisuudeltaan esimerkiksi kaavoituksen, infran rakentamisen tai esirakentamisen osalta. Tontit saattavat olla myös väliaikaisessa käytössä, joka tulee huomioida pohjatutkimusten aikatauluttamisessa. Pohjatutkimus on edellytys hankkeen suunnittelun eteenpäin viemiselle.

Viime vuosina käytössä ollut kumppanuuskaavoitusmenettely on hyvä mahdollisuus toteutuskelpoisuuden varmistamisessa sekä kaupungin koko prosessin kokonaisuuskaavon hallinnassa. Menettely pidentää hankkeen läpimenoaika tontinvarauksesta rakentamisen aloittamiseen, mutta tiivistää kokonaisprosessia kaavoituksesta rakentamiseen poikkeamistarpeiden vähentymisenä. Kumppanuuskaavoitus edellyttää onnistuakseen tiivistä yhteistyötä tavoitteiden yhteensovittamisessa.

Kohtuuhintaisen ARA- ja välimuodon tuotannon tavoitteiden saavuttamiseksi varsinaisten kumppanuuskaavojen ohella osassa tonteista tehdään kaavallista yhteistyötä hankkeen toteuttamisedellytysten parantamiseksi. Kaavavaiheen kehitystyö pidentää hankkeen alkuvaihetta, mutta parantaa onnistumisen edellytyksiä urakkakilpailuvaiheessa.

Keinoja

Tällä hetkellä rakentamiskelpoisten tonttien rakentuminen on ATT:ssa nopeaa ja sujuvaa. Tehokkuuden mahdollistavat osaltaan selkeät tontinvaraukset, joissa varataan tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia. Esimerkiksi yhteisen autokannen ympärillä oleva tiivis kortteli voidaan sujuvimmin rakennuttaa, jos se on varattu kokonaisuutena. Kokonaisuus vähentää yhteensovituksesta aiheutuvia riskejä ja tuo kustannus-

säästöjä rakentamisessa. Mikäli kokonaisuuden varaaminen ei ole mahdollista, olisi muiden toimijoiden tärkeää olla samassa aikataulussa.

Tontinvarausehdot määrittävät mm. hallintamuotoja, pinta-alatavoitteita, alueellisia varausehtoja, Hitas-ehtoja ja tonttiosaston ohjeita. Alueelliset varausehdot sekä asemakaavat saattavat sisältää varsin yksityiskohtaisia ohjeita. Yksityiskohtaisuutta ohjauksen välineenä on hyvä käyttää harkiten, koska eri syistä aiheutuvat poikkeamistarpeet tuovat aina prosessiin oman lisänsä.

Kohtuuhintaisen ARA- ja välimuodon tuotannon varmistaminen

Asuntotuotantotoimiston tavoitteena on rakennuttaa 750 ARA-vuokra-asuntoa ja 750 välimuodon asuntoa joka vuosi. ARA-tuotanto on erityisen herkkää riskeille toteutuskelpoisuudessa, ja etenemisen varmistamiseksi on jo lähtökohtien oltava siihen soveltuvat.

Kaupungin oma asuntotuotanto ja AM-ohjelman tavoitteet edellyttävät kaikilta osapuolilta yli hallintokuntarajojen aktiivista asennetta ja yhteistyötä. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon tarvitsemien tonttien saatavuuden, soveltuvuuden ja toteutuskelpoisuuden varmistamiseksi tulee yhteistyötä edelleen jatkaa. Tärkeää on myös varmistaa eri hallintokuntien kanssa rakentamiskelpoisuuden valmistuminen suunnitellulla tavalla.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Seidi Kivisyryä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyrya(a)att.hel.fi

§ 454

Lausunnon antaminen Uudenmaan liitolle Uudenmaan 2. vaihemaa-kuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta

HEL 2017-003386 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Yleistä maakuntakaavasta ja yleiskaavasta

Östersundomin alueen maakuntakaavaehdotusta ja Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistä Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu samanaikaisesti ja hyvässä yhteistyössä.

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan keskeinen tavoite on yhteinen: itäisen, raideliikenteeseen perustuvan kasvusuunnan avaaminen pääkaupunkiseudulle. Maakunta- ja yleiskaavaehdotukset vastaavat sisällöltään pääosin toisiaan. Molemmissa on tässä vaiheessa tarkasteltavana 2 vaihtoehtoa, jotka perustuvat eri metrolinjauksiin: pohjoiseen ja suoraan. Vaihtoehdot eroavat toisistaan vain kaava-alueiden länsiosassa, jossa erot koskevat metrolinjaa, siihen tukeutuvaa taajamarakennetta, joukkoliikenneyhteyttä sekä virkistysalueita ja viheryhteyksiä.

Yleiskaavan valmistelu etenee seuraavasti: vaihtoehtoja koskevat selvitykset ja vaihtoehtojen vertailu valmistuvat huhtikuussa, metron raken-

nettavuus- ja kustannus selvitys toukokuussa. Pääosa tuloksista on ollut tiedossa tätä lausuntoa valmisteltaessa. Helsingin näkökulmasta suora metro -vaihtoehto on tähänastisten selvitysten perusteella selkeästi parempi. Tavoitteena on, että Östersundom-toimikunta tekee kesäkuussa Helsingille, Vantaalle ja Sipoolle esityksen uudesta yleiskaavaehdotuksesta. Syksyllä kuntien lausuntojen perusteella päätetään kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan sisällöllistä vastaavuutta ajatellen maakuntakaavaehdotuksessa on joitakin kohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista.

Suora metro- vaihtoehdon eroavaisuudet maakuntakaavan ja yleiskaavan välillä

Yleiskaavan suora metro -vaihtoehto eroaa maakuntakaavassa esitetystä suorasta vaihtoehdosta. Yleiskaavan suoran vaihtoehdon lähtökohtana on Sipoonkorven ja Mustavuoren välille muodostettava laaja viher- ja ekologinen yhteys. Länsisalmen taajamarakenne on työn alla olevassa yleiskaavaehdotuksessa rajattu siten, että Westerkullan kulttuurimaisema-alue ja Sipoonkorven ja Mustavuoren välinen metsäinen yhteys yhdistyvät laajaksi viheraluekokonaisuudeksi, joka vastaa laajuudeltaan Haltialan ja Viikin viheralueita ja joka muodostaa uuden seudullisesti merkittävän kaupunkirakenteellisen vihersormen. Toisaalta samalla Länsisalmen tuleva rakentaminen liitetään mahdollisimman kiinteästi Östersundomin muuhun yhdyskuntarakenteeseen ja muodostetaan laaja yhtenäinen rakentamisalue hiukan etäämpänä raskaasti liikennöidyistä pääväylistä. Maakuntakaavan suora metro -vaihtoehdon ratkaisu poikkeaa yleiskaavasta viheryhteyksien ja taajamarakenteen sijainnin osalta, eikä kaavassa saavuteta edellä mainittuja merkittäviä kaupunkirakenteellisia etuja.

Yleiskaavan metrovaihtoehtoja koskevat selvitykset

Yleiskaavan metrovaihtoehtoja koskevat selvitykset ovat valmistuneet tai valmistumassa. Kaupan palveluverkkoselvityksen, liikennejärjestelmäselvityksen ja luontovaikutusten arvioinnin perusteella vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja. Natura-arviointien perusteella kumpikaan vaihtoehto ei aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia. Taloudellisen arvioinnin alustavien tulosten perusteella suoran vaihtoehdon kaavaratkaisu on taloudellisesti parempi. Lisäksi suoran metrolinjauksen rakentamiskustannukset on alustavasti arvioitu yli 100 miljoonaa € edullisemmiksi.

Maakuntakaavaprosessi kulkee hieman edellä ja yleiskaavassa vielä selvitetään tarkemmin suoraa vaihtoehtoa. Myös maakuntakaava voi

hyödyntää yleiskaavan yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja tarvittaessa tehdä niiden perusteella muutoksia kaavaan.

Maakuntakaavan yleispiirteisyys

Maakuntakaavaehdotusta voisi muuttaa yleispiirteisempään suuntaan antaen samalla enemmän joustoa yleiskaavalle ottaa huomioon selvityksissä ja suunnitelmassa esiin tulevat seikat. Tämä koskee esimerkiksi taajama-alueiden rajauksia ja erityisesti ratamerkinneen esittämistä suurempana Mellunkylän ja Östersundomin asemien välillä. Ratalinjausta ei näillä näkymin voida yleiskaavassakaan esittää maakuntakaavassa esitetyllä tarkkuustasolla, sillä linjan sijaintiin vaikuttavat asiat, joita ei vielä tässä vaiheessa ratkaista. Sijaintiin vaikuttaa esimerkiksi se, kulkeeko metro maan alla vai päällä, ja tämä kysymys voidaan ratkaista vasta yleiskaavaa tarkempien suunnitelmien perusteella.

Joukko- ja raideliikenteen osalta

Maakuntakaavassa on osoitettu joukkoliikenteen vaihtopaikat. Joukkoliikenteen vaihtopaikan sijainti Porvoonväylällä tarkentunee tulevassa liikenneselvityksessä, jonka teettämisestä on alustavasti sovittu ELY:n, Helsingin ja Vantaan kesken. Myös Sakarinmäki tulee olemaan seudullisesti merkittävä vaihtopaikka (Porvoonväylä-Sakarinmäen metroasema), joten myös sinne olisi syytä lisätä merkintä.

Edelliseen maakuntakaavaehdotukseen verrattuna on Helsingin näkökulmasta parannus, että suuret elinkeinotoimintojen alueet, jotka eivät ole kytköksissä raideliikenteeseen, on poistettu raideliikenteeseen tukeutuvasta taajamatoimintojen alueesta ja osoitettu omalla työpaikka-alueen merkinnällä. Edelleen on raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alueen merkinnällä osoitettu alueita, jotka ovat yleiskaavatasolla raideliikenteen ja samalla taajamarakenteen toteuttamisesta riippumattomia yhdyskuntateknisen huollon alueita. Esimerkiksi yleiskaavassa au-merkinnällä osoitetut alueet on varattu ensisijaisesti aurinkoenergian tuotantoon, ja mahdollisen tuotantolaitoksen on oltava toteutettavissa raidepäätöksestä riippumatta. Kaavamerkintöjen erilaisuutta maakunta- ja yleiskaavassa voidaan tässä tapauksessa perustella maakuntakaavan yleispiirteisyydellä. Merkintöjen ristiriidattomuus on kuitenkin syytä varmistaa.

Muita huomioita

Kaavakartalle tulisi merkitä suunniteltu Helsinki-Porvoo runkovesijohto (HSY).

Porvoonväylän pohjoispuolelle Norrbergetiin osoitetun TP1-alueen sekä Porvoonväylän eteläpuolelle osoitetun Östersundomin taajama-alueen.

een väliin on syytä osoittaa moottoriteliittymä. Molemmiin puoliin osoitettu uusi, seudullisesti merkittävä yhdyskuntarakenne, seututien läheisyys sekä maakuntakaavan poikkeuksellinen yksityiskohtaisuus puoltavat liittymän osoittamista. Yleiskaavan yhteydessä laadittu liikenneselvitys osoittaa, että liittymä ei vaikuttaisi merkittävästi liikenteen sujuvuuteen E18-tiellä. TP1-alueelle tavoitellaan seudullisesti merkittävää, esim. kiertotalouteen pohjautuvaa elinkeinotoimintaa. Alueen toteutuminen mahdollistaisi uusia innovaatioita ja parantaisi Helsingin seudun elinkeinoelämän edellytyksiä. Lisäksi sen etupainotteinen toteuttaminen houkuttelisi alueelle toimijoita ja asukkaita. Moottoriteliittymä on edellytys tavoitellun kaltaiselle elinkeinotoiminnalle.

Maakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu viheryhteystarve Uuden Porvoontien suuntaisesti Östersundomin kartanon ja Majvikin väliselle ranta-alueelle. Merkintää koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan mm., että viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana ja että olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Yleiskaavaehdotuksessa Sakarinmäen ja Majvikin metroasemien ympäristöt ovat osoitettu tiiviisti rakennettaviksi alueiksi, ja ne muodostavat Östersundomin kokonaisuudessa tärkeän merellisen kaupunginosan. Yleiskaavaehdotuksessa alueelle on esitetty seudullinen rantaraitti, jonka tavoitteena on olla urbaani ja merellinen virkistysreitti, ei kuitenkaan lajiston liikkumismahdollisuudet turvaava ekologinen yhteys. Maakuntakaavan viheryhteystarve -merkinnän mahdollisesta tulkinnanvapaudesta huolimatta olisi selkeämpää poistaa merkintä kyseiseltä osuudelta, tai korvata se virkistysyhteyttä merkitsevällä merkinnällä.

Granön saari on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Östersundomin yleiskaavan tavoitteena on kehittää saaresta monipuolinen virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue ja merellisen toiminnan keskus, ja maakuntakaavan merkintä on voitava tulkita niin, että se sallii tavoitellun kehittämisen.

Korjausehdotuksia maakuntakaava koskevaan selostukseen:

s. 31: "Raideyhteys voi olla metro tai muu raideyhteys kuten pikaraitiotie." Kaavassa osoitettu taajamarakenne perustuu metroon, kuten selostuksen muissa kohdissa kuvataan. Ehdotamme kyseisen lauseen poistamista.

s. 46: "Radan ympäristövaikutuksia arvioidaan myöhemmin myös YVA-menettelyssä." Ehdotamme lauseen poistamista, sillä YVA:n tarve tullaan arvioimaan uudelleen myöhemmin.

Selostuksessa useassa kohdassa puhutaan Östersundomin osayleiskaavasta. Kyseessä on Östersundomin yhteinen yleiskaava.

Esittelijän perustelut

Esitys on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Vantaan kaupunginhallituksen on tarkoitus käsitellä lausuntoa maakuntakaavasta 24.4.2017 ja Vantaan kaupunginvaltuuston 8.5.2017.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.04.2017 § 169

HEL 2017-003386 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Östersundomin alueen maakuntakaavaehdotusta ja Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteistä Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu samanaikaisesti ja hyvässä yhteistyössä.

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan keskeinen tavoite on yhteinen: itäisen, raideliikenteeseen perustuvan kasvuun avaaminen pääkaupunkiseudulle. Maakunta- ja yleiskaavaehdotukset vastaavat si-

sällöltään pääosin toisiaan. Molemmissa on tässä vaiheessa tarkasteltavana 2 vaihtoehtoa, jotka perustuvat eri metrolinjauksiin: pohjoiseen ja suoraan. Vaihtoehdot eroavat toisistaan vain kaava-alueiden länsiosassa, jossa erot koskevat metrolinjaa, siihen tukeutuvaa taajamarakennetta, joukkoliikenneyhteyttä sekä virkistysalueita ja viheryhteyksiä.

Yleiskaavan valmistelu etenee seuraavasti: vaihtoehtoja koskevat selvitykset ja vaihtoehtojen vertailu valmistuvat huhtikuussa, metron rakennettavuus- ja kustannus selvitys toukokuussa. Pääosa tuloksista on ollut tiedossa tätä lausuntoa valmisteltaessa. Helsingin näkökulmasta suora metro -vaihtoehto on tähänastisten selvitysten perusteella selkeästi parempi. Tavoitteena on, että Östersundom-toimikunta tekee kesäkuussa Helsingille, Vantaalle ja Sipoolle esityksen uudesta yleiskaavaehdotuksesta. Syksyllä kuntien lausuntojen perusteella päätetään kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan sisällöllistä vastaavuutta ajatellen maakuntakaavaehdotuksessa on joitakin kohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista.

- Yleiskaavan suora metro -vaihtoehto eroaa maakuntakaavassa esitetystä suorasta vaihtoehdosta. Yleiskaavan suoran vaihtoehdon lähtökohtana on Sipoonkorven ja Mustavuoren välille muodostettava laaja viher- ja ekologinen yhteys. Länsisalmen taajamarakenne on työn alla olevassa yleiskaavaehdotuksessa rajattu siten, että Westerkullan kulttuurimaisema-alue ja Sipoonkorven ja Mustavuoren välinen metsäinen yhteys yhdistyvät laajaksi viheraluekokonaisuudeksi, joka vastaa laajuudeltaan Haltialan ja Viikin viheralueita ja joka muodostaa uuden seudullisesti merkittävän kaupunkirakenteellisen vihersormen. Toisaalta samalla Länsisalmen tuleva rakentaminen liitetään mahdollisimman kiinteästi Östersundomin muuhun yhdyskuntarakenteeseen ja muodostetaan laaja yhtenäinen rakentamisalue hiukan etäämpänä raskaasti liikennöidyistä pääväylistä. Maakuntakaavan suora metro -vaihtoehdon ratkaisu poikkeaa yleiskaavasta viheryhteyksien ja taajamarakenteen sijainnin osalta, eikä kaavassa saavuteta edellä mainittuja merkittäviä kaupunkirakenteellisia etuja.
- Yleiskaavan metrovaihtoehtoja koskevat selvitykset ovat valmistuneet tai valmistumassa. Kaupan palveluverkkoselvityksen, liikennejärjestelmäselvityksen ja luontovaikutusten arvioinnin perusteella vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja. Natura-arviointien perusteella kumpikaan vaihtoehto ei aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia. Taloudellisen arvioinnin alustavien tulosten perusteella suoran vaihtoehdon kaavaratkaisu on taloudellisesti parempi. Lisäk-

si suoran metrolinjauksen rakentamiskustannukset on alustavasti arvioitu yli 100 miljoonaa € edullisemmiksi.

- Maakuntakaavaprosessi kulkee hieman edellä ja yleiskaavassa vielä selvitetään tarkemmin suoraa vaihtoehtoa. Myös maakuntakaava voi hyödyntää yleiskaavan yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja tarvittaessa tehdä niiden perusteella muutoksia kaavaan.
- Maakuntakaavaehdotusta voisi muuttaa yleispiirteisempään suuntaan antaen samalla enemmän joustoa yleiskaavalle ottaa huomioon selvityksissä ja suunnitelmassa esiin tulevat seikat. Tämä koskee esimerkiksi taajama-alueiden rajauksia ja erityisesti rata-merkinnän esittämistä suurempana Mellunkylän ja Östersundomin asemien välillä. Ratalinjausta ei näillä näkymin voida yleiskaavassakaan esittää maakuntakaavassa esitetyllä tarkkuustasolla, sillä linjan sijaintiin vaikuttavat asiat, joita ei vielä tässä vaiheessa ratkaista. Sijaintiin vaikuttaa esimerkiksi se, kulkeeko metro maan alla vai päällä, ja tämä kysymys voidaan ratkaista vasta yleiskaavaa tarkempien suunnitelmien perusteella.
- Maakuntakaavassa on osoitettu joukkoliikenteen vaihtopaikat. Joukkoliikenteen vaihtopaikan sijainti Porvoonväylällä tarkentunee tulevassa liikenneselvityksessä, jonka teettämisestä on alustavasti sovitettu ELY:n, Helsingin ja Vantaan kesken. Myös Sakarinmäki tulee olemaan seudullisesti merkittävä vaihtopaikka (Porvoonväylä-Sakarimäen metroasema), joten myös sinne olisi syytä lisätä merkintä.
- Edelliseen maakuntakaavaehdotukseen verrattuna on Helsingin näkökulmasta parannus, että suuret elinkeinotoimintojen alueet, jotka eivät ole kytköksissä raideliikenteeseen, on poistettu raideliikenteeseen tukeutuvasta taajamatoimintojen alueesta ja osoitettu omalla työpaikka-alueen merkinnällä. Edelleen on raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alueen merkinnällä osoitettu alueita, jotka ovat yleiskaavatasolla raideliikenteen ja samalla taajamarakenteen toteuttamisesta riippumattomia yhdyskuntateknisen huollon alueita. Esimerkiksi yleiskaavassa au-merkinnällä osoitetut alueet on varattu ensisijaisesti aurinkoenergian tuotantoon, ja mahdollisen tuotantolaitoksen on oltava toteutettavissa raidepäätöksestä riippumatta. Kaavamerkintöjen erilaisuutta maakunta- ja yleiskaavassa voidaan tässä tapauksessa perustella maakuntakaavan yleispiirteisyydellä. Merkintöjen ristiriidattomuus on kuitenkin syytä varmistaa.
- Kaavakartalle tulisi merkitä suunniteltu Helsinki-Porvoo runkovesijohto (HSY).
- Porvoonväylän pohjoispuolelle Norrbergetiin osoitetun TP1-alueen sekä Porvoonväylän eteläpuolelle osoitetun Östersundomin taajama-alueen väliin on syytä osoittaa moottoriteliittyminen. Molemmiin

puolin osoitettu uusi, seudullisesti merkittävä yhdyskuntarakenne, seututien läheisyys sekä maakuntakaavan poikkeuksellinen yksityiskohtaisuus puoltavat liittymän osoittamista. Yleiskaavan yhteydessä laadittu liikenneselvitys osoittaa, että liittymä ei vaikuttaisi merkittävästi liikenteen sujuvuuteen E18-tiellä. TP1-alueelle tavoitellaan seudullisesti merkittävää, esim. kiertotalouteen pohjautuvaa elinkeinotoimintaa. Alueen toteutuminen mahdollistaisi uusia innovaatioita ja parantaisi Helsingin seudun elinkeinoelämän edellytyksiä. Lisäksi sen etupainotteinen toteuttaminen houkuttelisi alueelle toimijoita ja asukkaita. Moottoriteliittymä on edellytys tavoitellun kaltaiselle elinkeinotoiminnalle.

- Maakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu viheryhteystarve Uuden Porvoontien suuntaisesti Östersundomin kartanon ja Majvikin väliselle ranta-alueelle. Merkintää koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan mm., että viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana ja että olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Yleiskaavaehdotuksessa Sakarinmäen ja Majvikin metroasemien ympäristöt ovat osoitettu tiiviisti rakennettaviksi alueiksi, ja ne muodostavat Östersundomin kokonaisuudessa tärkeän merellisen kaupunginosan. Yleiskaavaehdotuksessa alueelle on esitetty seudullinen rantaraitti, jonka tavoitteena on olla urbaani ja merellinen virkistysreitti, ei kuitenkaan laajiston liikkumismahdollisuudet turvaava ekologinen yhteys. Maakuntakaavan viheryhteystarve -merkinnän mahdollisesta tulkinnanvapaudesta huolimatta olisi selkeämpää poistaa merkintä kyseiseltä osuudelta, tai korvata se virkistysyhteyttä merkitsevällä merkinnällä.
- Granön saari on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Östersundomin yleiskaavan tavoitteena on kehittää saaresta monipuolinen virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue ja merellisen toiminnan keskus, ja maakuntakaavan merkintä on voitava tulkita niin, että se sallii tavoitellun kehittämisen.

Korjausehdotuksia selostukseen:

- s. 31: "Raideyhteys voi olla metro tai muu raideyhteys kuten pikaraitiotie." Kaavassa osoitettu taajamarakenne perustuu metroom, kuten selostuksen muissa kohdissa kuvataan. Ehdotamme kyseisen lauseen poistamista.
- s. 46: "Radan ympäristövaikutuksia arvioidaan myöhemmin myös YVA-menettelyssä." Ehdotamme lauseen poistamista, sillä YVA:n tarve tullaan arvioimaan uudelleen myöhemmin.

-
- Selostuksessa useassa kohdassa puhutaan Östersundomin osayleiskaavasta. Kyseessä on Östersundomin yhteinen yleiskaava.

Käsittely

11.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti käsitellä yleiskaavapäällikön esityslistan asian 1 ennen virastopäällikön esityslistan asiaa 3.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, diplomi-insinööri, puhelin: 358931037374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi
Ilkka Laine, projektipäällikkö, puhelin: 358931037055
ilkka.laine(a)hel.fi

§ 455

**Toimistotontin myyminen Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle
(Pasila, tontti 17015/1)**

HEL 2016-010867 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin nro 17015 tontin nro 1, pinta-ala 2 916 m², osoite Asemapäällikönkatu 12) Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle seuraavin ehdoin:

1

Kauppahinta on seitsemänmiljoonaa seitsemänsataaviisikymmentätuhatta (7 750 000) euroa (15 500 k-m² x 500 e/k-m²).

2

Muilta osin kauppa tehdään liitteenä 1 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että tontin pitkäaikainen maanvuokrasopimus merkitään päättyneeseen, kun kauppakirja tontista allekirjoitetaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppakirjaluonnos
- 2 Asemakaava 8727

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Asemakaavapäällikönkatu 12

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitukselle esitetään Pasilassa Asemapäällikönkatu 12:ssa sijaitsevan toimistotontin 17015/1 myymistä tontin pitkäaikaiselle vuokralaiselle Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle. Tontilla sijaitsee vuokralaisen rakennuttama toimistorakennus.

Esittelijän perustelut

Hakemus

Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12 on 30.9.2016 toimittanut tonttio-
sastolle ostotarjouksen tontista kauppahintaan 7 750 000 euroa.

Kaava- ja tonttitiedot

Tontilla on voimassa asemakaava nro 8727. Kaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 24.8.1983. Tontin kaavanmukainen käyttötarkoitus on toimistorakennusten korttelialue (KT), jolle saa sijoittaa myös viihdetarkoituksia, sosiaalista ja urheilutoimintaa palvelevia tiloja. Tontin toimistorakennusoikeus on 13 000 k-m². Tämän lisäksi tontille saa rakentaa kaavassa ilmoitetun rakennusoikeuden lisäksi yhteensä 2 500 k-m² tontin pihamaan tason alapuolella olevia tiloja.

Asemakaava on liitteenä 2.

Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 5.3.1973. Tontin pinta-ala on 2 916 m².

Tontille on rakennettu 15 186 k-m²:n suuruinen toimistorakennus. Tontti sijaitsee Itä-Pasilassa noin 200 metrin päässä Pasilan rautatieasemasta.

Yleiskaavaehdotuksessa tontti kuuluu palvelukeskustan alueeseen C1.

Maanvuokrasopimus

Tontti on vuokrattu Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle toimistorakennusta varten 1.3.1973 - 31.12.2025. Vuosivuokra vuonna 2016 oli 185 341,57 euroa.

Perustelut

Esittelijän mielestä tontti voitaisiin myydä nykyiselle vuokralaiselle tämän tekemän tarjouksen mukaisella 7 750 000 eurolla. Tarjous perus-

24.04.2017

tuu asemakaavanmukaiseen 15 500 k-m²:n kokonaisrakennusoikeuteen ja toimistorakennusoikeuden arvoon 500 euroa/k-m². Tonttiosaston tilaaman hinta-arvion mukaan toimistotontin edellä esitetty myyntihinta vastaa alueen käypää hintatasoa.

Tiedossa ei ole, että tontin käyttötarkoitus olisi muuttumassa tulevaisuudessa toimistosta asumiseen. Kaupunkirajaluonnokseen on kuitenkin otettu varmuuden vuoksi ehto, että Helsingin kaupungilla on oikeus myyjänä saada ostajalta lisäkauppahintaa, mikäli tontin markkina-arvo kaavamuutoksen, poikkeamispäätöksen tai vastaavan viranomaispäätöksen johdosta nousee siitä, mitä tontin kauppahinnasta on kaupunkirajassa sovittu. Lisäkauppahinta on kaupunkirajamukaisen kauppahinnan ja uuden markkina-arvon erotuksen määrä. Uusi markkina-arvo määritetään lisäkauppahinnan maksuhetken mukaan. Ehto on voimassa 31.12.2026 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkirajaluonnos
- 2 Asemakaava 8727

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Asemakaavapäällikönkatu 12

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 06.04.2017 § 163

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2016-010867 T 10 01 01 01

Asemapäällikönkatu 12

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan myymään Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17015 tontti nro 1 (kiinteistötunnus 091-017-0015-0001, pinta-ala 2 916 m², osoite Asemapäällikönkatu 12) Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:sta seuraavin ehdoin:

1

Kauppahinta on seitsemänmiljoonaa seitsemänsataaviisikymmentätuhatta (7 750 000) euroa (15 500 k-m² x 500 e).

2

Muilta osin kauppa tehdään liitteenä 1 olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Samalla kiinteistölautakunta päättää, että tontin pitkäaikainen maanvuokrasopimus (nro 9398, vuokraustunnus L1117-1) merkitään päättyneeseen, kun kauppakirja tontista allekirjoitetaan.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Jukka Helenius, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

§ 456

Lauttasaaren tonttien 31052/13 ja 14 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12456)

HEL 2017-002092 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 31. kaupunginosan (Lauttasaari) tonttien 31052/13 ja 14 rakennuskieltoa kahdella vuodella 27.4.2019 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla (piirustus nro 12456, päivätty 14.3.2017).

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskielto kartta, piirustus nro 12456/14.3.2017

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Alue

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallituksen 27.4.2015 (437 §) määräämä rakennuskielto on voimassa 27.4.2017 saakka 31. kaupunginosassa (Lauttasaari), Luoteisväylän varrella, korttelin 31052 tonteilla 13 ja 14.

Tontit ovat Suomen kulttuurirahaston omistuksessa.

Suunnittelutilanne

Alueella on voimassa asemakaava numero 11371 vuodelta 2006, jonka mukaan alue on asuin- ja ateljeerakennusten korttelialuetta ja erillispientalojen korttelialuetta. Asemakaavan tonttijako sekä tonteille sijoitettujen uudisrakennusten sijainti, koko ja käyttötarkoitus ovat sidoksissa tontilla 14 sijainneen, merkinnällä sr-1 suojellun ateljeerakennuksen säilyttämiseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta myönsi poikkeamisluvan huonokuntoisen ateljeerakennuksen purkamiselle 31.3.2015, minkä myötä voimassa olevan asemakaavan perusteet ovat vanhentuneet. Alueelle tekeillä olevassa asemakaavan muutoksessa tontin rakentamisen määrä ja sijoittuminen voidaan arvioida ympäristön lähtökohdat huomioon ottaen.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 14.3.2017 päivätyn piirustuksen nro 12456.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta, piirustus nro 12456/14.3.2017

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunginmuseo
Kiinteistövirasto
Rakennusvalvontavirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.03.2017 § 147

HEL 2017-002092 T 10 03 05

Ksv 5067_2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että 31. kaupunginosan (Lauttasaari) liitteenä olevasta piirustuksesta nro 12456 ilmenevän alueen rakennuskieltoa pidennetään maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 27.4.2019 saakka.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jouni Heinänen, arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanen(a)hel.fi

§ 457

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 15 ja 16 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	11.4.2017
rakennuslautakunta	18.4.2017
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	19. ja 21.4.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 458

Oy Apotti Ab:n osakassopimuksen muuttaminen ja uusien kuntien liittyminen järjestelmän käyttäjiksi

HEL 2017-003483 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä osaltaan Oy Apotti Ab:n osakkeenomistajien välisen liitteen mukaisen uuden osakassopimuksen sekä muutokset yhtiön yhtiöjärjestykseen,
- hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen uusien osakkaiden liittymisen ehtoja koskevan merkintä- ja liittymissopimuksen,
- hyväksyä osaltaan Keravan ja Tuusulan liittymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut-osastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä Keravan ja Tuusulan liittymiseen liittyvät merkintä- ja liittymissopimukset sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Vantaan kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat päätökset yhtiön asiakirjojen muutoksista ja uusien osakkaiden hyväksymisestä järjestelmän käyttäjiksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa Helsingin edustajia Apotti Oy:n hallituksessa ja yhtiökokouksessa edistämään ajatusta, että Apotti Oy alkaisi soveltaa omaan toimintaansa julkisuuslakia.

Käsittely

Esteelliset: Pia Panhelainen, Sami Sarvilinna

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs:

Lisäys päätöksen loppuun:

24.04.2017

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa Helsingin edustajia Apotti oy:n hallituksessa ja yhtiökokouksessa edistämään ajatusta, että Apotti oy alkaisi soveltaa omaan toimintaansa julkisuuslakia.

Kannattaja: Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Otso Kivekkään vastaehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Liittymissopimusluonnos
- 4 Kustannusosuusarvio_Tuusula
- 5 Kustannusosuusarvio_Kerava

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Vantaan kaupunki

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Kauniaisten kaupunki

Kirkkonummen kunta

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

	Liite 2
	Liite 3
KL-Kuntahankinnat Oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
Keravan kaupunki	Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
Tuusulan kunta	Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Oy Apotti Ab:n osakkeenomistajien välisen liitteen mukaisen uuden osakassopimuksen sekä muutokset yhtiön yhtiöjärjestykseen,
- hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen uusien osakkaiden liittymisen ehtoja koskevan merkintä- ja liittymissopimuksen,
- hyväksyä osaltaan Keravan ja Tuusulan liittymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut-osastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä Keravan ja Tuusulan liittymiseen liittyvät merkintä- ja liittymissopimukset sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Vantaan kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat päätökset yhtiön asiakirjojen muutoksista ja uusien osakkaiden hyväksymisestä järjestelmän käyttäjiksi.

Esittelijän perustelut

Oy Apotti Ab

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2015 hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omistajilleen omakustannushintaan tuottavan Oy Apotti Ab -nimisen osakeyhtiön perustamisen yhdessä Vantaan kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän (HUS) kanssa. Samalla hyväksyttiin myös yhtiön osakkaiden välillä laadittu osakassopimus. Osakassopimus allekirjoitettiin 24.6.2015. Oy Apotti Ab merkittiin kaupparekisteriin 15.7.2015.

Osakassopimuksen muuttaminen ja merkintä- ja liittymissopimuksen tekeminen

Alkuperäisessä osakassopimuksessa uusien osakkaiden liittymistä koskevat ehdot on määritelty vaillinaisesti. Sopimuksen mukaan uuden osakkaan on ennen osakkeiden omistusoikeuden siirtymistä tai uusien osakkeiden merkitsemistä allekirjoitettava liittymissopimus, jolla liitään osakassopimuksen osapuoleksi sekä sitoudutaan yhtiön hallinnoiman asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi. Liittymissopimus jäi myöhemmin laadittavaksi.

Uusien osakkaiden liittyminen on nyt tullut ajankohtaiseksi ensimmäisten HUS-alueen kuntien ilmaistua halukkuutensa liittyä järjestelmän käyttäjiksi. Osakassopimusta on siten tarpeen päivittää uusien osakkaiden liittymistä koskevien ehtojen osalta.

Yhtiön omistajien kesken on edellä mainitussa tarkoituksessa valmisteltu liitteenä oleva merkintä- ja liittymissopimusmalli, jonka allekirjoittamalla kunta voi liittyä Oy Apotti Ab:n osakkaaksi sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi. Merkintä- ja liittymissopimuksessa määritellään liittymisen ehdot. Samalla myös osakassopimusta ja yhtiöjärjestystä muutetaan vastaamaan merkintä- ja liittymissopimuksen ehtoja.

Uuteen osakassopimukseen on lisätty ehdot koskien uusien osakkaiden liittymistä ja liittymisen ehtoja. Samalla osakassopimukseen on tehty merkittävä määrä teknisiä ja vähämerkityksisempiä muutoksia, joiden johdosta sopimus on käytännössä kirjoitettu kokonaan uusiksi.

Alkuperäisessä osakassopimuksessa määritellyt keskeiset periaatteet pysyvät ennallaan:

- perustajaosakkailla säilyy hankintasopimuksen mukainen oikeus hyväksyä järjestelmän uudet käyttäjät;
- uudet osakkaat vastaavat osaltaan hankinnan ja järjestelmän käytön kustannuksista,

- osapuolet ovat sitoutuneet neuvottelemaan maakuntauudistuksen osakassopimukseen edellyttämistä muutoksista,
- yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamassa mielessä osakkaiden sidosyksikkönä.

Lisäksi Helsingin kaupungilla on osakassopimuksen mukaisesti edelleen oikeus nimetä yhtiön hallitukseen puheenjohtaja ja yksi jäsen.

Päivitetyn osakassopimuksen ja uuden liittymissopimuksen myötä myös Oy Apotti Ab:n yhtiöjärjestystä on tarpeen päivittää vastaavasti.

Yhtiötä koskevat asiakirjat on valmisteltu yhteistyössä yhtiön alkuperäisten osakkeenomistajien kesken.

Uusien osakkaiden liittyminen

Asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskevan hankintasopimuksen mukaan muut HUS-alueen kunnat, joiden puolesta KL-Kuntahankinnat Oy on kilpailuttanut järjestelmähankinnan puitejärjestelyinä, voivat myöhemmin liittyä asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi hankintaa koskevien ehtojen mukaisesti.

KL-Kuntahankinnat on kilpailuttanut hankinnan yhteishankintana seuraaville kunta-asiakkailleen:

Askola, Espoo, Hanko, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kerava, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vihti.

Yllä mainitut kunnat voivat hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti liittyä puitejärjestelyyn ja Oy Apotti Ab:n osakkaaksi. Tämän jälkeen järjestelmätoimittaja toimittaa järjestelmän sekä siihen liittyvät palvelut kunnan käyttöön järjestelmää koskevan palvelusopimuksen mukaisesti. Sama oikeus koskee kuntarakenteen muutosten tai sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevien organisaatiomuutosten seurauksena kunnan sijaan tullutta organisaatiota.

Hankintasopimuksen ehtojen mukaan järjestelmän käyttäjäksi liittyminen edellyttää alkuperäisten osakkaiden hyväksyntää sekä liittymistä yhtiön osakkaaksi. Kun kukin alkuperäinen osakas on hyväksynyt liittymisen, uusi osakas allekirjoittaa liitteen mukaisen merkintä- ja liittymissopimuksen. Allekirjoituksella liittyvä kunta tulee yhtiön osakassopimuksen osapuoleksi ja sitoutuu samalla:

- asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi,

- suorittamaan osakassopimuksen mukaiset sijoitukset yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon,
- takaamaan omistusosuuttaan vastaavan osuuden yhtiön ottamista lainoista,
- maksamaan yhtiölle sen tuottamista palveluista,
- laatimaan yhtiön kanssa henkilöresurssien käyttöä koskevan sopimuksen, sekä
- muihin osakassopimuksen mukaisiin osakkaiden velvollisuuksiin.

Liittymisen periaatteet ovat samat kullekin liittyvälle kunnalle.

Esittelijä

Muista HUS-alueen kunnista Tuusula ja Kerava ovat ensimmäiseksi ilmoittaneet halustaan liittyä järjestelmän käyttäjiksi. Helsingin tulee osaltaan hyväksyä niiden liittyminen järjestelmän käyttäjiksi.

Uusien osakkaiden liittyminen järjestelmän käyttäjiksi paitsi vähentää alkuperäisten hankintayksiköiden hankintaan liittyviä kustannuksia, myös muun muassa parantaa Uudenmaan alueen kuntien asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhteensopivuutta. Samalla liittyvät kunnat saavat käyttöönsä ajantasaisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän ja pääsevät osaksi Apotti-järjestelmän kasvavaa käyttäjäyhteisöä. Uusien käyttäjien mukaantulo on siten kaikkien osapuolten etu.

Tuusulan ja Keravan maksu- ja kustannusosuusarviot on esitetty liitteissä. Rahastosijoituksen suuruuteen vaikuttaa osaltaan Oy Apotti Ab:n liikevaihto, joka otetaan lopullisissa laskelmissa huomioon per liittymishetki.

Oy Apotti Ab:n perustajaosakkaiden hyväksytyä Tuusulan ja Keravan järjestelmän käyttäjiksi, yhtiö vastaa liittymisprosessin läpiviennistä ja valmisteleo liittymisiä koskevan esityksen ylimääräisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi. Ylimääräiseen yhtiökokoukseen liittyvät kaupungin päätökset valmistellaan päätöksentekoon erikseen myöhemmin.

Päätösesitys perusteluineen vastaa kaupunginhallituksen konsernijaoston esitystä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

24.04.2017

Stj/1

atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Liittymissopimusluonnos
- 4 Kustannusosuusarvio_Tuusula
- 5 Kustannusosuusarvio_Kerava

Oheismateriaali

- 1 Voimassaoleva osakassopimus
- 2 Voimassaoleva yhtiöjärjestys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Vantaan kaupunki

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Kauniaisten kaupunki

Kirkkonummen kunta

KL-Kuntahankinnat Oy

Keravan kaupunki

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Stj/1

Tuusulan kunta

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 424

HEL 2017-003483 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.04.2017 Pöydälle

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 10.04.2017 § 63

HEL 2017-003483 T 00 01 05

Esitys

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Oy Apotti Ab:n osakkeenomistajien välisen liitteen mukaisen uuden osakassopimuksen sekä muutokset yhtiön yhtiöjärjestykseen,
- hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen uusien osakkaiden liittymisen ehtoja koskevan merkintä- ja liittymissopimuksen,
- hyväksyä osaltaan Keravan ja Tuusulan liittymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut-osastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä Keravan ja Tuusulan liittymiseen liittyvät merkintä- ja liittymissopimukset sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Vantaan kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat päätökset yhtiön asiakirjojen muutoksista ja uusien osakkaiden hyväksymisestä järjestelmän käyttäjiksi.

Käsittely

10.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Pia Panhelainen, Sami Sarvilinna

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

24.04.2017

Stj/2

§ 459

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 16 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta
- ensimmäinen jaosto

20.4.2017

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

24.04.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 443, 444, 445, 446, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 457 ja 459 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 441, 442, 455 ja 458 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

24.04.2017

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 447 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

24.04.2017

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

– päätös, johon haetaan muutosta

24.04.2017

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

VALITUSOSOITUS

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

24.04.2017

Pöytäkirjan 456 §.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

24.04.2017

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

24.04.2017

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Laura Rissanen

Kaarin Taipale

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 08.05.2017.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566